

Innhold

1	Innledning	<u>23</u>
2	Oppdeling av Troms og Finnmark fylkeskommune	<u>23</u>
3	Den økonomiske situasjonen.....	<u>23</u>
3.1	Netto driftsresultat.....	<u>34</u>
3.2	Disposisjonsfond.....	<u>45</u>
3.3	Lånegjeld.....	<u>56</u>
3.4	Garantier.....	<u>67</u>
4	Driftsregnskapet	<u>78</u>
4.1	Vesentlige avvik mellom årsbudsjett og årsregnskap	<u>78</u>
4.2	Skatt og rammetilskudd.....	<u>1314</u>
4.3	Finansforvaltning	<u>1314</u>
4.4	Pensjon	<u>1516</u>
5	Investering	<u>1617</u>
6	Balansen.....	<u>2324</u>
7	Likestilling, etikk og sykefravær	<u>2627</u>
8	Internkontroll.....	<u>2729</u>
9	Politisk styringsorganer.....	<u>3032</u>
10	Fagskolen i Nord	<u>3234</u>
11	Divisjonene i Troms.....	<u>3436</u>
11.1	Organisering Troms	<u>3436</u>
11.2	Fylkesrådslederskontor og stab/støtte.....	<u>3537</u>
11.3	Kompetanse	<u>4345</u>
11.4	Næring	<u>4648</u>
11.5	Tannhelse	<u>4850</u>
11.6	Plan og kultur.....	<u>5052</u>
11.7	Samferdsel	<u>5355</u>
12	Divisjonene i Finnmark.....	<u>5759</u>
12.1	Organisering – Finnmark	<u>5759</u>
12.2	Fylkesrådsleders kontor, stab/støtte og fellesfunksjoner	<u>5759</u>
12.3	Næring	<u>6163</u>
12.4	Opplæring.....	<u>6365</u>
12.5	Voksenopplæring, karriere og integrering	<u>6567</u>
12.6	Kultur og miljø	<u>6769</u>
12.7	Tannhelse	<u>7072</u>
12.8	Samferdsel	<u>7173</u>

1 Innledning

Fylkestinget vedtok i sak 93/21 Politisk beslutningsprosess og oppstart av oppdelingen av Troms og Finnmark fylkeskommune, og organisasjonen har vært funksjonsdelt gjennom 2022 og 2023. Årsberetningen er utarbeidet funksjonsdelt der dette er mulig og naturlig.

Årsregnskapet og årsberetningen skal formidle hvordan tilgjengelige økonomiske ressurser er brukt til å levere tjenester som innbyggere og næringslivet i Troms og Finnmark har nytt godt av. Til sammen er det i året som har gått levert tjenester og forvaltet nesten 8,5 mrd. kr på driftstiltak og 1,6 mrd. kr på investeringstiltak.

Troms og Finnmark fylkeskommune avla et regnskap for 2023 med netto driftsresultat på 4,4 prosent. Regnskapet ble i henhold til kommuneloven avlagt i balanse. Regnskapsresultatet før de avsluttende føringene av regnskap 2023 er 321,338 mill. kr. I henhold til regnskapsforskriftens § 4-3 ble budsjettert bruk av disposisjonsfond på 321,338 mill. kr strøket. De avsluttende føringene skyldes mindreforbruk før strykninger.

Hovedårsaken til at resultatet er bedre enn budsjettert er sammensatt av flere faktorer blant annet rammetilskudd (havbruksmidler og tilskudd Brensholmen-Botnhamn), økte skatte-, rente- og merverdiavgiftskompensasjonssinntekter. Det var også lavere utgifter til pensjon enn budsjettert og et mindreforbruk i Finnmark.

Det har vært stort fokus og brukt betydelige ressurser for å forberede oppdeling i både Finnmark og Troms.

2 Oppdeling av Troms og Finnmark fylkeskommune

Organisasjonen har i 2023 brukt betydelige ressurser på forberedelse av oppdelingen av Troms og Finnmark fylkeskommune.

Det ble avholdt konstituerende fylkesting i henholdsvis Troms og Finnmark fylkeskommuner i oktober 2023, hvor begge de to nye fylkeskommunene fattet vedtak om politisk organisering etter formannskapsmodellen. Dette har medført at organisasjonene startet en omstilling fra den parlamentariske styringsformen som har vært i Troms og Finnmark i hele fylkeskommunens levetid.

Kommunal- og distriktsdepartementet har innvilget støtte på 68,2 mill. kroner til å finansiere ekstraordinære engangskostnader ved arbeidet med oppdelingen av fylkeskommunen. Av støttebeløpet er 46,5 mill. kroner utbetalt i 2023 og resterende støttebeløp vil bli utbetalt i 2024.

Utbetalte tilskuddsmidler i 2023 er fordelt til avdelingene i tråd med bokførte kostnader til oppdelingen. Det er frem til 31.12.2023 bokført totalt 36,3 mill. kroner i direkte kostnader til oppdelingen. Det er forventet betydelige kostnader i forbindelse med oppdelingen for begge fylkeskommuner også i 2024.

3 Den økonomiske situasjonen

Vedtatte mål i økonomiplan 2023-2026 for de tre viktigste finansielle nøkkeltallene var at netto driftsresultat over tid skal være 4 prosent, disposisjonsfond minimum 5 prosent og gjeldsgrad skal være ikke skal overstige 110 prosent i utgangen av planperioden og maksimalt 100 prosent i 2028.

Status for 2023 er at gjeldsgrad og disposisjonsfond er bedre enn fylkestingets langsiktige målsettinger. Underliggende netto driftsresultat som er netto driftsresultat korrigert for statlige investeringsmidler på

samferdsel, er det nøkkeltallet som best viser økonomisk handlingsrom/helsetilstand, var 2 prosent. Dette er langt fra målet om 4 prosent. Måloppnåelsen må blant annet ses i lys av høye frie inntekter, renteinntekter, økning av akkumulert premieavvik samt lavere framdrift på investeringer enn lagt til grunn i vedtatt budsjett. Dette påvirker alle nøkkeltallene i positiv retning. Se kap. 2 for nærmere omtale.

Driftsregnskapet for TFFK for 2023 er avlagt i balanse etter strykninger av 321 mill. kroner som var vedtatt brukt av disposisjonsfond. Det vil si at inntektsføring fra disposisjonsfond er strøket (ikke disponert) og avsatt på felles disposisjonsfond.

Etter lovpålagte strykninger var disposisjonsfondet 1 376 mill. kr, tilsvarende 15 prosent ved utgangen av 2023. Netto lånegjeld var 6,2 mrd. kroner, og utgjør 68,4 prosent av brutto driftsinntekter.

Det er først og fremst vesentlige avvik fra budsjettpremissene som bidrar til de gode økonomiske resultatene og som gjenspeiler seg i nøkkeltallene. Høyere skattevekst enn lagt til grunn i budsjettet, økt rammetilskudd og havbruksmidler som kom på slutten av året utgjør en stor del av økte frie inntekter på totalt 94,8 mill. kroner og bidrar til et bedre netto driftsresultat enn vedtatt for 2023 i økonomiplan 2023-2026. Dette er engangsinntekter i 2023 og sier derfor ingenting om den underliggende økonomiske helsetilstanden.

De ekstraordinære faktorene som har medført gode økonomiske resultater, har medført at Troms og Finnmark har opparbeidet seg et tilfredsstillende disposisjonsfond.

3.1 Netto driftsresultat

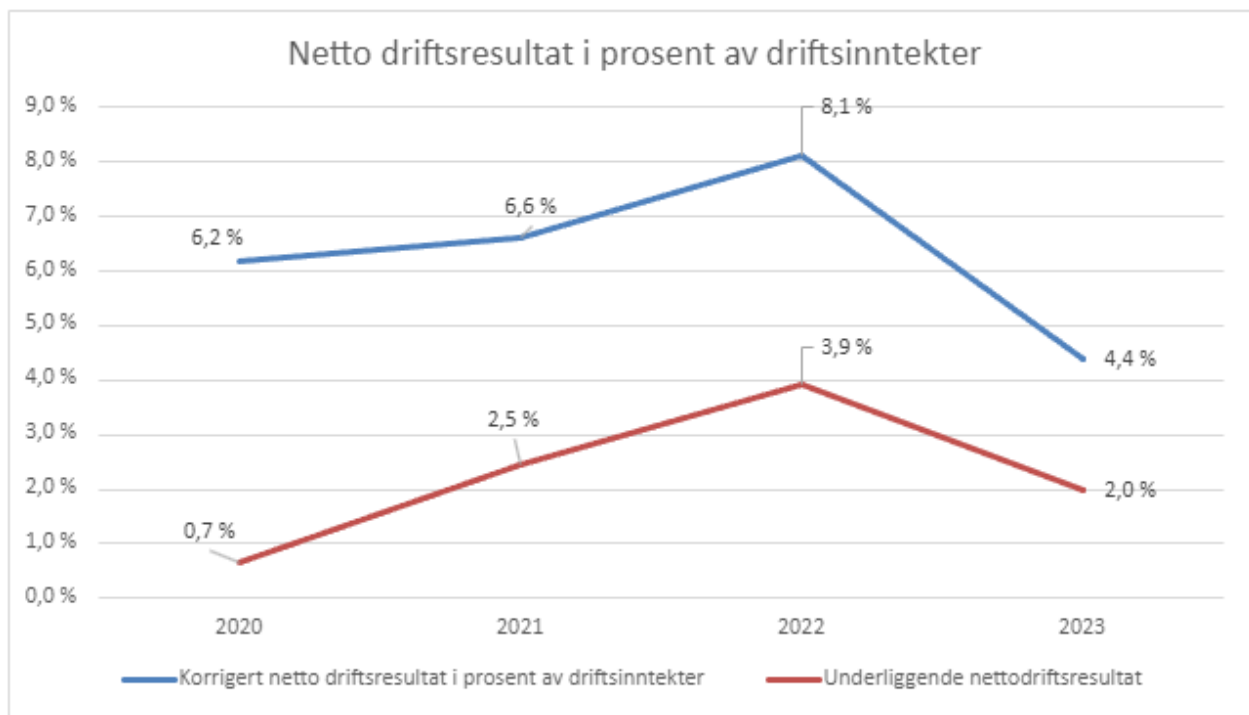
Netto driftsresultat i prosent av driftsinntekter er det viktigste finansielle nøkkeltallet. Netto driftsresultat viser hva som er igjen av driftsinntektene når driftsutgifter og finansposter (renter og avdrag) er trukket fra. Netto driftsoverskudd (positivt netto driftsresultat) er helt avgjørende for å ha fremtidig handlingsrom i en fylkeskommune.

Fylkestinget vedtok i økonomiplan 2023-2026 at netto driftsresultat skal økes til 4 prosent over tid. I økonomiplan 2023-2026 var vedtatt netto driftsresultat 2,0 prosent i 2023. Dette inkluderer rassikrings-, tunnelsikkerhets- og etterslepsmidler som tildeles som rammetilskudd i drift og overføres fra drift til investering i henhold til planlagt framdrift på investeringsprosjekter samferdsel. Netto driftsresultat må korrigeres for disse midlene for å gi et bilde av handlingsrommet til fylkeskommunen. Netto driftsresultat etter korrigerer av investeringsmidlene var 0,2 prosent i 2023 i økonomiplan 2023-2026.

I 2023 ble netto driftsresultat korrigert for bruk av- og avsetning til bundne fond 4,4 prosent, tilsvarende 402 mill. kroner. Netto driftsresultat korrigert for statlige midler til investering på samferdsel var 2,0 prosent, tilsvarende 180 mill. kroner. I budsjettet for 2023 var underliggende netto driftsresultat om lag null. Hovedårsaken til at resultatet er bedre enn budsjettet er sammensatt av flere faktorer blant annet rammetilskudd (havbruksmidler og tilskudd Brensholmen-Botnhamn), økte skatte-, rente- og merverdiavgiftskompensasjonssinntekter. Det var også lavere utgifter til pensjon enn budsjettet og et mindreforbruk i Finnmark.

I figur 3.1.1 vises korrigert netto driftsresultat i prosent av driftsinntekter for perioden 2020-2023.

Figur 3.1.1 Netto driftsresultat i prosent av driftsinntekter Troms og Finnmark fylkeskommune.

Til sammenligning varierte korrigert netto driftsresultat for øvrige fylkeskommuner fra 0,8 prosent til 7,5 prosent. Agder, Rogaland, Vestland og Nordland hadde bedre resultat enn TFFK med sine 4,4 prosent. I disse sammenligningene er det ikke gjort vurdering av hva som er underliggende netto driftsresultat.

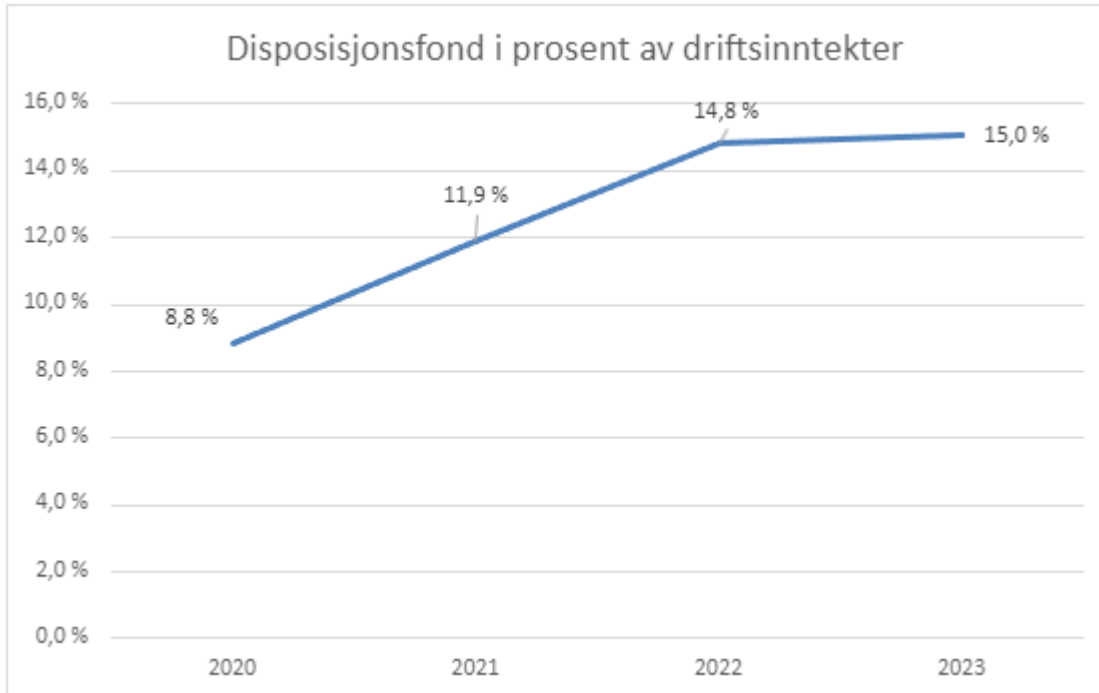
3.2 Disposisjonsfond

Disposisjonsfondet er den eneste fondstypen som fritt kan benyttes til å dekke både utgifter i driftsregnskapet og egenkapital i investeringsregnskapet. Størrelsen på disposisjonsfondet er et uttrykk for hvor stor økonomisk buffer fylkeskommunen har, og utgjør den delen av reservene som best gir uttrykk for den økonomiske handlefriheten.

Fylkestinget vedtok i økonomiplan 2023-2026 at disposisjonsfondet i prosent av driftsinntekter skal bevares på minimum 5 prosent over tid. I vedtatt økonomiplan er disposisjonsfondet 10 prosent i 2023. Det endelige nivået på disposisjonsfond ble 1,377 mrd. kroner per 31.12.2023, tilsvarende 15 prosent. Veksten i disposisjonsfondet har samme årsaksforhold som netto driftsresultat.

I figur 2.2.1 vises utviklingen av disposisjonsfond i prosent av driftsinntekter for perioden 2020-2023.

Figur 3.2.1 Disposisjonsfond i prosent av driftsinntekter Troms og Finnmark fylkeskommune.

Disposisjonsfond vil bli nærmere redegjort for i kapittel 6 Balansen.

Til sammenligning varierte disposisjonsfond i prosent av driftsinntekter for øvrige fylkeskommuner fra 9,7 prosent (Møre og Romsdal) til nesten 21,7 prosent (Vestfold og Telemark).

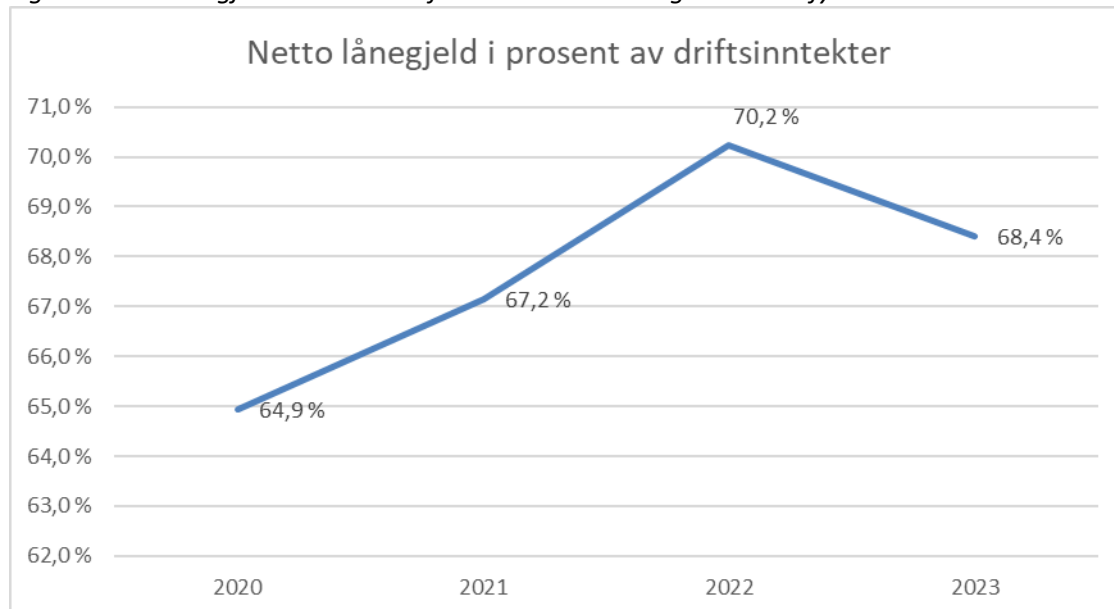
3.3 Lånegjeld

Netto lånegjeld i prosent av driftsinntekter er det tredje viktige finansielle nøkkeltall for å beskrive en sunn fylkeskommunal økonomi. Høy lånegjeld gir stor renterisiko og høy rente- og avdragsbelastning i driftsregnskapet.

Fylkestinget vedtok i økonomiplan 2023-2026 at netto lånegjeld i prosent av driftsinntekter skal være maksimum 100 prosent i 2028. I vedtatt økonomiplan er gjeldsgraden 88 prosent i 2023. Netto lånegjeld var i underkant av 6,3 mrd. kroner, og utgjør 68,4 prosent av driftsinntekter per 31.12.2023. Årsaken til lavere gjeldsgrad i 2023 enn budsjettert er noe svakere framdrift på vedtatte investeringsprosjekter enn planlagt, samt at det i nøkkeltallene i økonomiplan 2023-2026 ble lagt til grunn driftsinntekter på nivå med 2022. Driftsinntektene økte med 9 prosent fra 2022 til 2023. Størst bidrag til veksten var rammetilskudd, kompensasjon for merverdiavgift, tilskudd fra staten (blant annet oppdelingsmidler og belønningsordningen) og bompenginntekter.

I figur 2.3.1 vises utviklingen av gjeldsgrad i prosent av driftsinntekter for perioden 2020-2023.

Figur 3.3.1 Andel gjeld av brutto driftsinntekter Troms og Finnmark fylkeskommune.

Til sammenligning varierte netto lånegjeld i prosent av driftsinntekter for øvrige fylkeskommuner fra 38,6 prosent (Nordland) til 123,2 prosent (Møre og Romsdal), og var i gjennomsnitt 72,6 prosent i 2023.

3.4 Garantier

Samlet garantiansvar for fylkeskommunens var 440 mill. kr per 31.12.23. Av dette er 345 mill. kr knyttet til BPS Nord – Bypakke Harstad AS.

Det er i tillegg vedtatt en garantiramme for Langsundforbindelsen med øvre ramme på 380 mill. kr som ikke er benyttet. Garantien er søkt godkjent hos departementet, men godkjenning er ikke gitt grunnet manglende godkjenning av bompengefinansiering.

Resterende garantier gjelder BPS Nord - Ryaforbindingen AS på 56,3 mill. kr, BPS Nord – Bypakke tenk Troms på 20 mill. kr og Bredbåndsfylket Troms AS på 18,5 mill. kr. Fylkeskommunen er ikke kjent med at det er risiko for at garantiansvar må innløses.

Det vises også til regnskapets note 12.

4 Driftsregnskapet

4.1 Vesentlige avvik mellom årsbudsjett og årsregnskap

Driftsregnskapet for TFFK for 2023 avlegges i balanse. Netto driftsresultat var 751 mill. kr. Når det korrigeres for netto bruk av bundne fond som gir et mer riktig bilde av frie midler, var netto driftsresultat 402 mill. kr, tilsvarende 6,6 prosent.

Regnskapet ble avlagt i balanse i henhold til kommuneloven og i tråd med forskriften om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuners §§4-1 og 4-3. Regnskapsresultatet før de avsluttende føringene av regnskap 2023 er 321 mill. kroner. I henhold til forskriftens § 4-3 ble budsjettert bruk av disposisjonsfond på 321,338 mill. kr strøket og regnskapet derigjennom avlagt i balanse. De avsluttende føringene skyldes årets budsjettavvik (mindreforbruk før strykninger).

Budsjettavviket skyldes i hovedsak

- Mindreforbruk innen pensjonsområdet på totalt 34,4 mill. kr
- Havbruksmidler som har tilkommet som inntekt på 44,2 mill. kroner på slutten av året.
- Merskattevekst og inntektsutjevning på totalt 38 mill. kr på slutten av året.
- Høyere rammetilskudd på 12 mill. kr.
- Avvikene i den funksjonsfordelte organisasjonen blir kommentert under egne kapitler for henholdsvis Troms og Finnmark

I tabell 4.1.1- 4.1.3 vises Troms og Finnmark fylkeskommunes funksjonsfordelte driftsbudsjett og – regnskap som en avledet versjon av bevilgningsskjema §5-4. Det er gjort forenklinger i skjemaets 1. ledd som er satt nederst under budsjett felles i tabell 4.1.1. Bevilgningsskjema §5-4 (drift) med alle fylkestingsvedtak gjennom året, ligger i sin helhet som vedlegg i årsberetningen. Avvik med minustegn betyr merforbruk/mindreinntekt. Tabellene 4.1.1 til 4.1.3 baserer opprinnelig budsjett på vedtaket i fylkestinget i FT 128/22, tilsvarende tall i Visma inkluderer korrigeringer for kompensasjon lønnsvekst i 2022, samt endringer i pensjon. Derfor kan det være avvik mellom opprinnelig budsjett i §5-4 og vedtatt budsjett som fremstilt i tabell 4.4.1-4.4.3.

Kolonne 2-4 viser budsjett med tilhørende regnskap slik fylkestinget har vedtatt det for 2023. Kolonne 5 viser avviket i henhold til fylkestingets vedtak. I henhold til kommuneloven med forskrifter er overføring til drift, samt bruk og avsetning til bundne og ubundne fond ført i bevilgningsskjemaets 1. ledd. Dette medfører at budsjett og regnskap i 2. ledd ikke fullt ut viser de premisser fylkestinget har lagt til grunn i budsjettvedtaket for og gjennom 2023. Det korrigeres derfor for netto bruk av- og avsetning til bundne fond i kolonne 6. Korrigert avvik blir da fremstilt i kolonne 7.

Politisk område og fagskolen i Nord er regnskapsført med fylkesdimensjoner øst/vest/felles, men er samlet under tabell 4.1.1. felles funksjonsfordelt budsjett, i tråd med fylkestingets premisser.

Tabell 4.1.1 Troms og Finnmark fylkeskommunes driftsbudsjett og -regnskap for felles funksjonsfordelt budsjett. Avvik med minustegn betyr merforbruk/mindreinntekt. Alle tall i 1000 kr

Kolonne 1	Kolonne 2	Kolonne 3	Kolonne 4	Kolonne 5	Kolonne 6	Kolonne 7
Funksjonsfordelt - Felles	Vedtatt budsjett 2023	Regulert budsjett 2023 fra bev.skjema	Regnskap 2023	Avvik reg.bud - regnskap ihht. FT vedtak	Netto bruk av og avsetning til bundne fond	Korrigert avvik
Politisk område	78 257	78 251	67 035	11 216	-115	11 101
Politisk område	67 851	70 425	61 537	8 888	-115	8 773
Kontrollorganer	10 406	7 826	5 498	2 328		2 328
Plan og økonomi	1 255	1 332	-78	1 410	0	1 410
Økonomi	1 255	1 332	-78	1 410		1 410
Næring og kompetanse	39 895	63 411	41 942	21 469	12 151	33 620
Næring	3 515	6 816	-6 049	12 865	12 151	25 016
Fagskolen i Nord	36 380	56 595	47 991	8 604		8 604
Kultur, språk og levekår	-3 683	-360	-1 375	1 015	1 101	2 116
Tannhelse	-3 683	0		0		0
Plan, folkehelse og kulturarv	0	0	-4 085	4 085	4 085	8 170
Kultur	0	-360	2 710	-3 070	-2 984	-6 054
Samferdsel	36 718	36 718	0	36 718	0	36 718
Divisjonsdirektør samferdsel				0		0
Kollektiv og mobilitet				0		0
Veg- drift, vedlikehold og forvaltning	-48 014	-48 014		-48 014		-48 014
Veg- plan, prosjektering og utbygging	84 732	84 732		84 732		84 732
Fly, fiskerihavn og beredskap				0		0
Fellesfunksjoner	173 875	-153 469	-294 177	140 708	13 821	154 529
SUM NETTO DRIFTSUTGIFTER	326 317	25 883	-186 653	212 536	26 958	239 494

Tabell 4.1.2 Troms og Finnmark fylkeskommunes driftsbudsjett og -regnskap for funksjonsfordelt budsjett Troms. Avvik med minustegn betyr merforbruk/mindreinntekt. Alle tall i 1000 kr

Kolonne 1	Kolonne 2	Kolonne 3	Kolonne 4	Kolonne 5	Kolonne 6	Kolonne 7
Funksjonsfordelt - Troms	Vedtatt budsjett 2023	Regulert budsjett 2023 fra bev.skjema	Regnskap 2023	Avvik reg.bud - regnskap ihht. FT vedtak	Netto bruk av og avsetning til bundne fond	Korrigert avvik
Fylkesrådsleders kontor	181 558	171 008	202 021	-31 013	24 197	-6 816
Fylkesrådsleders kontor	37 650	34 709	56 994	-22 285	24 118	1 833
Personal, organisasjon og utvikling	16 228	17 323	16 091	1 232		1 232
Økonomi	10 097	10 427	9 994	433		433
Innkjøp	3 692	4 197	4 087	110		110
Drift og eiendom	78 733	67 443	75 509	-8 066		-8 066
IT	26 241	27 708	30 491	-2 783	79	-2 704
Dokumentasjonsforvaltning	8 917	9 201	8 855	346		346
Næring og kompetanse	1 219 173	1 251 387	1 232 546	18 841	-39 378	-20 537
Utdanning	1 183 076	1 235 259	1 226 319	8 940	-30 864	-21 924
Voksenopplæring, karriere og integrering	36 097	16 128	6 227	9 901	-8 514	1 387
Næring	71 735	110 903	107 376	3 527	6 145	9 672
Tannhelse	162 331	176 804	180 694	-3 890	8 584	4 694
Kultur, språk og levekår	123 360	131 043	125 460	5 583	-4 681	902
Samferdsel	1 873 506	2 031 723	1 732 384	299 339	-301 527	-2 188
Div. direktør, inkl. ressurs og beredskap	61 104	20 510	-273 801	294 311	-292 774	1 537
Ressurs	197 245	230 043	207 453	22 590		22 590
Mobilitet	879 015	966 418	967 037	-619	-8 753	-9 372
Infrastruktur	736 142	814 752	831 695	-16 943		-16 943
Fellesfunksjoner	-417 332	-445 160	-431 920	-13 240	0	-13 240
SUM NETTO DRIFTSUTGIFTER	3 214 331	3 427 708	3 148 561	279 147	-306 660	-27 513

Tabell 4.1.3 Troms og Finnmark fylkeskommunes driftsbudsjett og -regnskap for funksjonsfordelt budsjett Finnmark. Avvik med minustegn betyr merforbruk/mindreinntekt. Alle tall i 1000 kr

Kolonne 1	Kolonne 2	Kolonne 3	Kolonne 4	Kolonne 5	Kolonne 6	Kolonne 7
Funksjonsfordelt - Finnmark	Vedtatt budsjett 2023	Regulert budsjett 2023 fra bev.skjema	Regnskap 2023	Avvik reg.bud - regnskap ihht. FT vedtak	Netto bruk av og avsetning til bundne fond	Korrigert avvik
Fylkesrådsleders kontor	77 656	85 272	82 602	2 670	418	3 088
Fylkesrådsleders kontor	21 059	23 349	21 699	1 650	418	2 068
Personal og organisasjonsutvikling	9 547	9 753	9 302	451		451
Økonomi	9 762	10 369	8 357	2 012		2 012
Anskaffelser	3 500	3 893	3 574	319		319
Drift og eiendom	20 187	22 807	25 516	-2 709		-2 709
It og dokumentasjonsforvaltning	13 601	15 101	14 153	948		948
Næring	23 837	33 264	19 582	13 682	8 987	22 669
Næring	23 837	33 264	19 582	13 682	8 987	22 669
Utdanning øst	601 426	642 123	613 779	28 344	11 259	39 603
Utdanning Finnmark	601 426	642 123	613 779	28 344	11 259	39 603
Vokseopplæring, karriere og integrering	21 102	21 158	17 369	3 789	768	4 557
Voksenopplæring, karriere og integrering	21 102	21 158	17 369	3 789	768	4 557
Kultur og miljø	66 190	69 888	67 201	2 687	343	3 030
Divisjonsdirektør Kultur og levekår	1 253	1 738	1 625	113		113
Plan, folkehelse og kulturarv	26 713	27 880	26 367	1 513	246	1 759
Kultur	38 224	40 270	39 208	1 062	97	1 159
Tannhelse	79 309	86 915	82 011	4 904	148	5 052
Tannhelse	79 309	86 915	82 011	4 904	148	5 052
Samferdsel	1 009 223	1 084 801	1 060 228	24 573	0	24 573
Divisjon samferdsel	1 102	17 394	2 079	15 315		15 315
Kollektiv og mobilitet	630 963	678 125	688 108	-9 983		-9 983
Fylkesveg	348 107	359 849	346 884	12 965		12 965
Ressurs og beredskap	29 051	29 433	23 157	6 276		6 276
Fellesfunksjoner	-98 406	-65 583	-64 751	-832	0	-832
Fellesfunksjoner	-98 406	-65 583	-64 751	-832		-832
SUM NETTO DRIFTSUTGIFTER	1 780 337	1 957 838	1 878 021	79 817	21 923	101 740

Samlet sett var det et korrigert merforbruk på 27,5 mill. kroner i Troms, og et mindreforbruk på 101,7 mill. kroner i Finnmark og 239,5 mill. kr felles. Det er noen feilføringer i regnskapet samt at det er budsjettreguleringer som ikke er gjennomført som følge av manglende kunnskap til forholdet når siste budsjettoppfølging til fylkestinget i 2023 hadde frister. Dette medfører at reelle mer- og mindreforbruk kan avvike i fht dette.

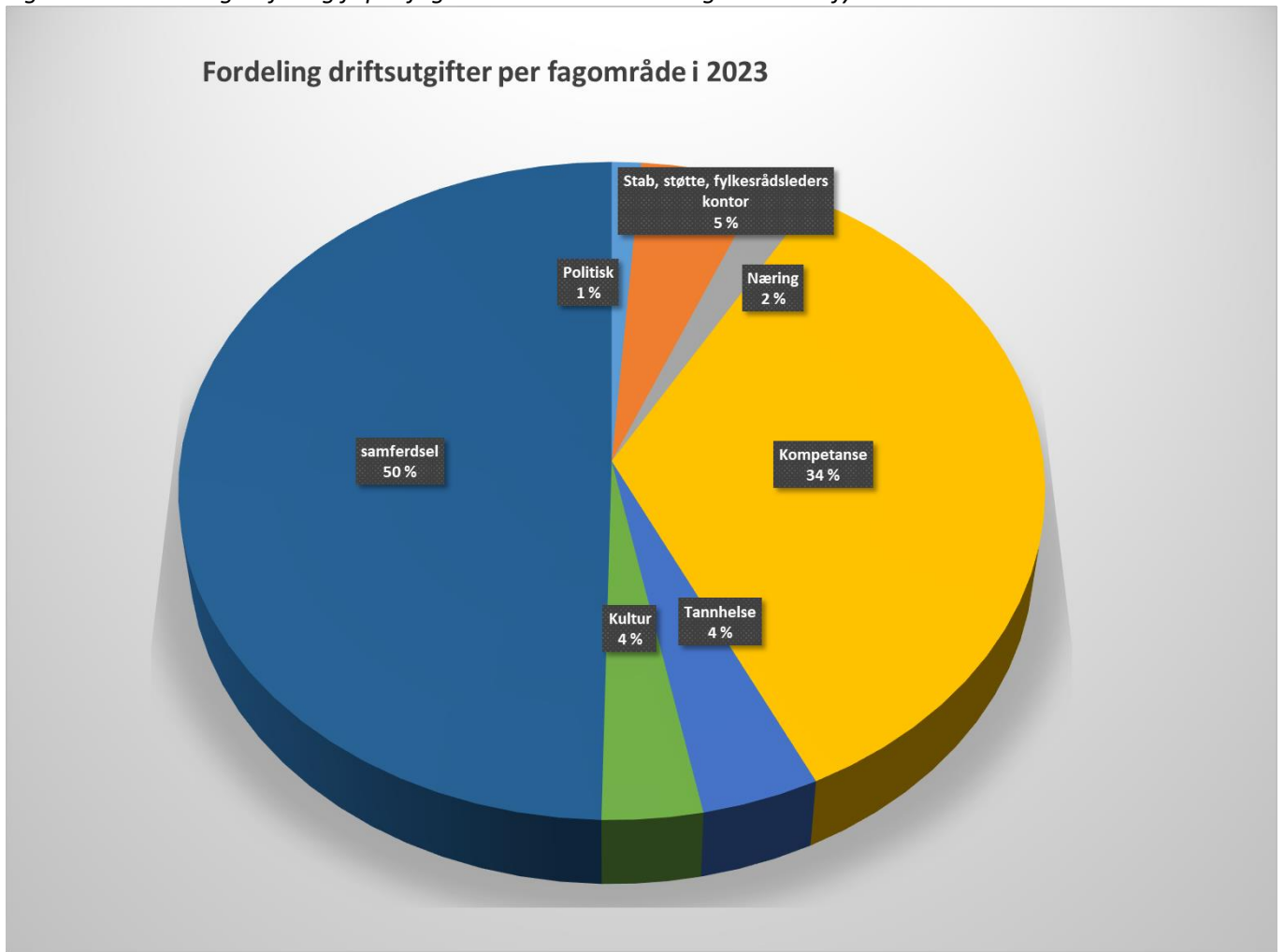
Mindreforbruket var størst på felleskostnader på fellesbudsjett, hvor det er 21 mill. kroner i mindreforbruk på lønnsreserve, samt 78 mill. kroner i mindreforbruk på premieavvik.

For nærmere detaljer omkring årsresultatet vises det til egne kapitler for de geografisk funksjonsfordelte delene av organisasjonen, som hver for seg er sektorvis inndelt.

Fordeling av driftsutgifter per fagområde

Figuren nedenfor viser andelen netto driftsutgifter fordelt på fagområder, dette er sett på tvers av funksjonsfordelt organisasjon.

Figur 4.1.1 Fordeling driftsutgift per fagområde i 2023 Troms og Finnmark fylkeskommune.

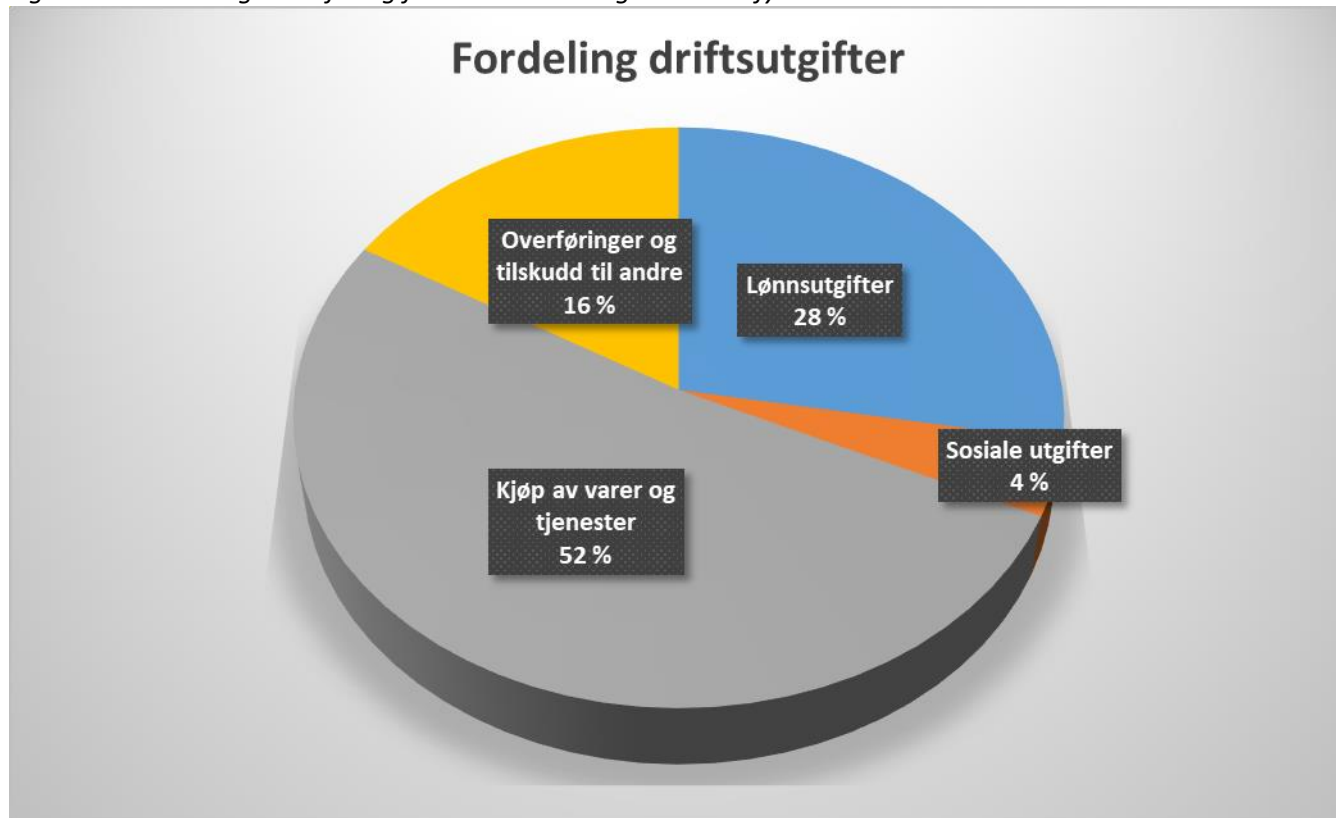
Nettoutgiftene til samferdsel utgjorde i 2023 over halvparten av netto driftsutgifter i TFFK med 50 prosent. Kompetanse inkludert fagskolen og Voksenopplæring, karriere og integrering utgjorde 34 prosent.

Øvrige sektorer, inkludert administrasjon og politisk styring, utgjorde til sammen 16prosent av nettoutgiftene med tannhelse som største område med 4 prosent.

Sammensetning av utgifter og inntekter

Figur 4.2.1 og 4.2.2 viser fordelingen av driftsutgifter (ekskl. avskrivninger og interne finansieringstransaksjoner) og driftsinntekter.

Figur 4.2.1 Fordeling av driftsutgifter 2023 Troms og Finnmark fylkeskommune.

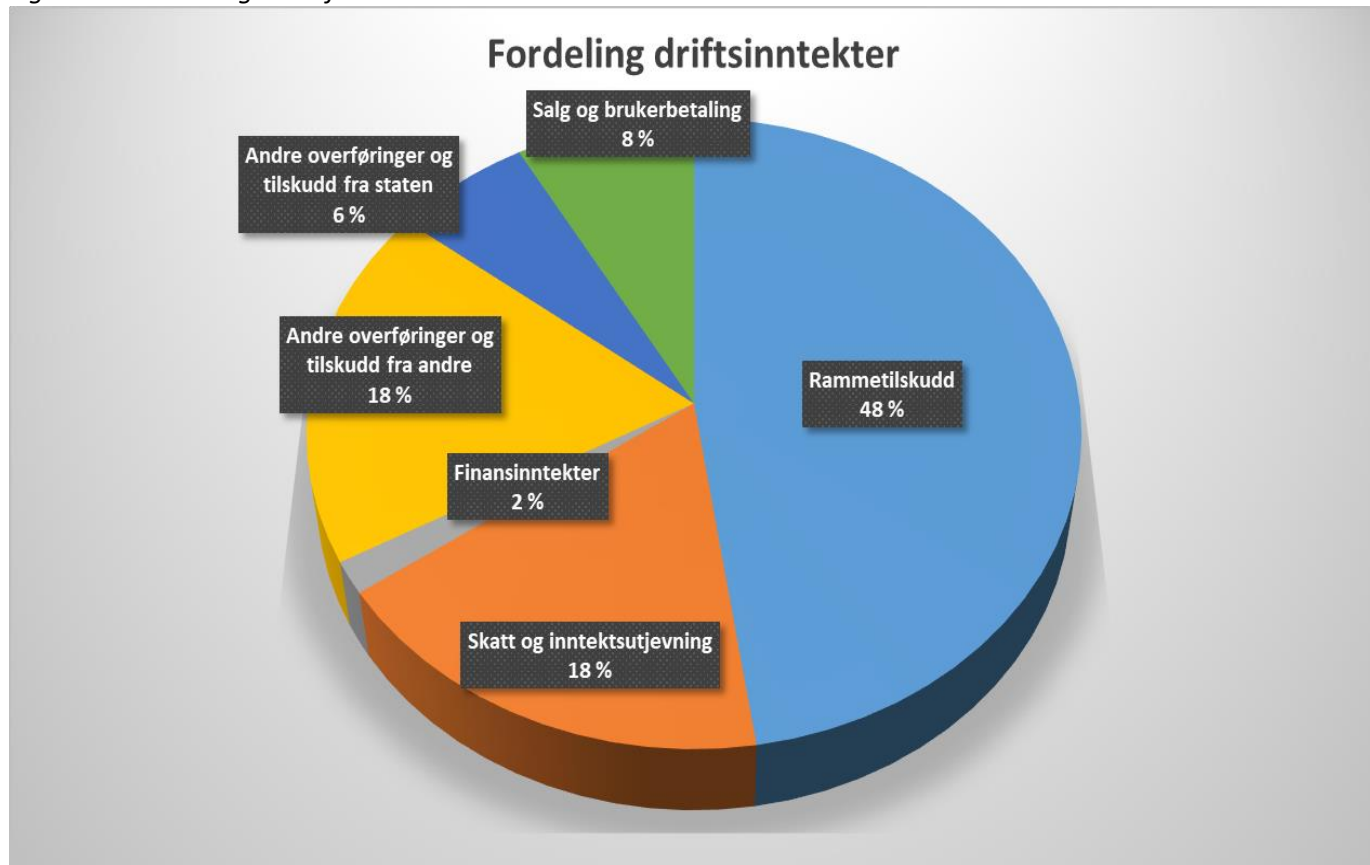

Kjøp av varer og tjenester utgjorde totalt 52 prosent av utgiftene i 2023. De største postene var utgifter til kjøp av transporttjenester, kjøp av tjenester knyttet til drift og vedlikehold av fylkesvei, lærlingtilskudd, samt opplæring i bedrift.

Lønnsutgiftene og sosiale kostnader var henholdsvis 28 og 4 prosent av totale utgifter. Sett i lys av at vi er en kunnskaps- og arbeidsintensiv organisasjon, er det en relativt liten andel som går til lønnsutgifter. Det skyldes betydelige utgifter til kjøp av tjenester til kollektivtrafikk og fylkesveg, samt betydelige øremerkede overføringer fra staten som fylkeskommunen «videresender» (hovedsakelig regionale forskningsfond, midler til bredbåndsutbygging, regional- og distriktsutviklingsmidler, midler knyttet til kulturminnearbeid, samt spillemidler).

Overføringer og tilskudd til andre utgjør 16 prosent.

Figur 4.2.2 Fordeling av driftsinntekter 2023

Figur 4.2.2 viser at fylkeskommunens største inntektspost, rammetilskudd fra staten, utgjorde 48 prosent av inntektene i 2023. Inntekts- og formueskatt utgjorde 18 prosent.

Andre overføringer og tilskudd fra staten utgjorde 6 prosent. Dette er i hovedsak regionale utviklingsmidler og spillemidler.

Overføringer og tilskudd fra andre utgjorde 18 prosent. Dette er i hovedsak kompensasjon for merverdiavgift, sykelønnsrefusjon, refusjoner fra kommuner og gjesteelevsoppgjør fra andre fylkeskommuner.

Salgsinntekter og brukerbetaling var på 8 prosent og er i hovedsak pasientinntekter på tannhelse samt billettinntekter og andre brukerbetaling knyttet til kollektivtransporten.

Finansinntektene til fylkeskommunen utgjorde 2 prosent av inntektene i 2023.

4.2 Skatt og rammetilskudd

Det ble inntektsført 6,123 mrd. kr i frie inntekter eksklusive rentekompensasjonsmidler i 2023, hvorav 44,128 mill. kr er havbruksmidler. Dette er vist i tabell 3.3.1 nedenfor.

Tabell 4.3.1 Frie inntekter for Troms og Finnmark fylkeskommune. I 1000 kr.

	Budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
Rammetilskudd	-4 162 363	-4 249 780	-4 262 376	-12 596
Inntektsutjevning	-159 000	-179 000	-174 156	4 844
Tilskudd fra havbruksfondet	0	0	-44 128	-44 128
Fylkesskatt	-1 608 000	-1 600 001	-1 634 467	-34 466
Naturressursskatt	0	0	-8 035	-8 035
SUM	-5 929 363	-6 028 781	-6 123 162	-94 381

Skatteinngangen inkludert naturressursskatt og inntektsutjevning ble til sammen 1,816 mrd. kr. Dette er 37,7 mill. kr mer enn budsjettet. Avviket skyldes at skatteinngangen i 2023 samlet sett for landet ble 1,2 prosent høyere enn anslaget lagt til grunn i NB 2024 samt at naturressursskatt vanligvis ikke budsjetteres.

Rammetilskuddet i 2023 ble 12,596 mill. kroner høyere enn budsjettet. Dette skyldes tilskudd fergesambandet Brensholmen-Botnhamn som i ble utbetalt over rammetilskuddet. Dette er tidligere utbetalt som øremerket tilskudd. Praksisendring var ikke kjent for fylkeskommunen da sakene til fylkestinget i desember be ferdigstilt.

Tilkjent beløp fra havbruksfondet, 44,128 mill. kroner, var ikke kjent da siste budsjettoppfølging til fylkestinget ble ferdigstilt. Av beløpet tilfaller 27,185 mill. kr Troms og 16,943 mill. kr Finnmark. Fylkestingene i henholdsvis Troms og Finnmark må hver for seg ta stilling til om beløpet må rebevilges i 2024.

4.3 Finansforvaltning

Det er utarbeidet finansiell årsrapport for Troms og Finnmark fylkeskommune. Denne legges fram for fylkestingene i hhv. Troms og Finnmark fylkeskommuner til behandling i juni sammen med årsregnskap 2023 og årsberetning 2023.

Finansiell årsrapport 2023 viste at utøvelsen av fylkeskommunens finansforvaltning lå innenfor rammene til finansreglementet og var tilfredsstillende i forhold til forskrift om garantier og finans- og gjeldsforvaltning i kommuner og fylkeskommuner.

Hovedkonklusjonene i rapporten var som følger:

1. Kortsiktige likvide midler

- Forvaltningen av Troms og Finnmark fylkeskommunes kortsiktige likvider lå innenfor finansreglementets rammer i 2023.
- Alle kortsiktige likvide midler var plassert som bankinnskudd, i tråd med bestemmelsene i finansreglementet.
- Ut ifra rådende markedsforhold og den høye graden av risikoaversjon fylkeskommunen har til plassering av kortsiktige likvide midler, anses rentebetingelsene som tilfredsstillende.

2. Låneporteføljen

- Fylkeskommunens bruk av låneinstrumenter lå i 2023 innenfor finansreglementets rammer. Pr. 31.12 var fordelingen mellom serie- og obligasjonslån henholdsvis 56,7 og 43,3 prosent. Fylkeskommunen hadde ikke sertifikatlån i 2023.
- Andelen obligasjonslån som forfaller og skal refinansieres innen 12 måneder, lå pr. 31.12 innenfor finansreglementets rammer.
- Pr. 31.12 hadde 22,1 prosent av gjelden rentebinding over ett år (fastrente) og 77,9 prosent hadde rentebinding under ett år (flytende rente).
- Forvaltningen lå ikke innenfor rammene for rentebindingsgrad gjennom hele året. I perioden 29.-31. desember var 31,2 prosent av gjeld med rentebærende risiko inndeckt med fastrenter. Avviket oppsto da det den 29.12 som følge av oppdelingen, ble utført «før tidige utbetalinger» av utestående faktura med forfall i 2024 på nær 0,5 mrd. kroner. Dette medførte et unormalt stort nedtrekk i samlet likviditet. I kombinasjon med en noe lav fastrenteandel resulterte dette i at TFFK havnet utenfor risikorammen for fastrenteandel i perioden 29.-31. desember 2023. Rammene fastlegger at minst 1/3 av gjeld med rentebærende risiko skal være inndeckt med fastrenter samtidig skal minst 1/3 ha flytende rentetilknøyning. Resten av året lå forvaltningen innenfor rammene for rentebindingsgrad både for flytende og fastrenter.
- Med bakgrunn i rådende markedsforhold og fylkeskommunens risikopreferanser i låneforvaltningen, anses rentebetingelsene som tilfredsstillende.

3. Langsiktige finansielle aktiva

- Beholdningen av langsiktige finansielle aktiva var i henhold til finansreglementets rammer lik null gjennom hele året.

4. Stresstest

- Testen simulerer hvordan en momentan endring i generelt rentenivå på +/- 2,0 prosentpoeng slår ut for finansporteføljen (gjeld og likviditet) pr. 31.12.23.
- Netto renteutgifter øker/redueres med 66,3 mill. kroner ved 2,0 prosentpoeng endring i generelt rentenivå.
- Ved nevnte renteoppgang blir det utfordrende å innarbeide den økte kostnaden uten budsjettkonsekvenser for enkelte forvaltningsområder.

5. Kvalitetssikring

- Fylkestinget vedtok finansreglement for Troms og Finnmark fylkeskommune i sak 101/20. Reglementet er kvalitetssikret og godkjent av KomRev NORD IKS.

Renteinntekter

Troms og Finnmark fylkeskommunes samlede renteinntekter er om lag 153,7 mill. kroner i 2023. Dette er vist i tabell 4.4.1.

Tabell 4.4.1 Troms og Finnmark fylkeskommunes renteinntekter i 2023. Tall i 1000 kroner.

	Regnskap
Renter av bankinnskudd	-134 538
Renter av fondsmidler	-17 923
Renter av utlån	-621
Renteswap (rentebytteavtaler) inntekter	-413
Diverse renteinntekter	-206
Samlede renteinntekter	-153 701

Renteinntektene består av renter av bankinnskudd, renter av fondsmidler, renter av utlån og renteswapinntekter, mv. Renter av fondsmidler har blitt avsatt på bundne fond. Dette er bundne renteinntekter som godskrives de respektive næringsfondene.

Det har ikke vært mulig å fordele kortsiktige likvide midler mellom Troms og Finnmark. Dermed var det heller ikke grunnlag for å splitte renteinntektene for 2023 mellom Troms og Finnmark. Arbeidet med å fordele kortsiktige likvide midler vil pågå til regnskapet for 2023 er avlagt og behandlet av de to respektive fylkestingene i Troms og Finnmark i juni 2024.

Rente- og avdragsutgifter

Troms og Finnmark fylkeskommunes samlede rente- og avdragsutgifter som er ført i drifts-regnskapet i 2023, var om lag 495,6 mill. kroner. Herav utgjorde renteutgifter 241,6 mill. kroner og avdrag 254,0 mill. kroner.

I hele sammenslåingsperioden har det vært gjort separate låneopptak for Troms og Finnmark. Lån tatt opp før sammenslåingen er holdt atskilt. Dette er vist i tabellene nedenfor der regnskapsførte rente og avdragsutgifter pr. 31.12.23 for Troms og Finnmark fremkommer.

Tabell 4.4.2 Troms kapitalkostnader i 2023. Tall i 1000 kroner.

Konto (T)	Regnskap
Renteutgifter, provisjoner serielån	94 764
Renteutgifter, provisjoner sertifikat/obligasjonslån	46 087
Renteutgifter, provisjoner swap/rentebytteavtale	0
Troms samlede renteutgift	140 851
Troms avdrag	149 088
Troms samlede kapitalkostnader	289 939

Tabell 4.4.3 Finnmarks kapitalkostnader i 2023. Tall i 1000 kroner.

Konto (T)	Regnskap
Renteutgifter, provisjoner serielån	42 316
Renteutgifter, provisjoner sertifikat/obligasjonslån	58 022
Renteutgifter, provisjoner swap/rentebytteavtale	369
Finnmarks samlede renteutgift	100 707
Finnmarks avdrag	104 940
Finnmarks samlede kapitalkostnader	205 647

Årsregnskapets note 10 viser avdrag på lån og forholdet mellom Troms og Finnmark fylkeskommunes utgiftsførte avdrag i driftsregnskapet og kravet om minimumsavdrag. Beregnet minimumsavdrag i henhold til kommuneloven er 224,2 mill. kroner. Troms og Finnmark fylkeskommune betalte til sammen 254,0 mill. kroner i avdrag som er 29,8 mill. kroner mer enn lovens krav til minimumsavdrag. Det betyr at det ble betalt mer enn det som antas å være kapitalslitet på den gjeldsfinansierte andelen av anleggsmidlene.

4.4 Pensjon

Note 11 i årsregnskapet gir en grundig innføring i Troms og Finnmark fylkeskommunes pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens Pensjonskasse (SPK), samt de tallstørrelser og sammenhenger som ligger til grunn for pensjonskostnadene.

I 2023 er det regnskapsført brutto 486,34 mill. kr i pensjonspremie. Regnskapsført pensjonspremie er 7,019 mill. kroner lavere enn det som opplyses om i note 11 i regnskapsdokumentet (493,362 mill. kroner). Dette skyldes at noten henviser til GKRS som vi mottar fra KLP og SPK. I tillegg kommer premie til Pasvik folkehøyskole og Servicepensjon som det ikke mottas noe GKRS for. I regnskapet av vi i tillegg er kostnader knyttet til periodisering, bruk av premiefond, trekk premie ansatte som bidrar til avvik.

I tillegg er det utgiftsført 48,99 mill. kr i amortiserte premieavvik fra tidligere år som med fratrekk av årets premieavvik på 273,14 mill. kr, viser en nettoinntekt 224,15 mill. kr i 2023. Dette betyr at akkumulert premieavvik (pensjonsgjelden) økte i løpet av fjoråret. Det er videre inntektsført 33,26 mill. kr fra premiefondet i KLP. Netto pensjonsutgifter i 2023 utgjorde 228,93 mill. kr og fordelte seg slik:

I 1000 kr	Vedtatt budsjett	Regulert budsjett	Regnskap	Avvik
Pensjon	253 935	263 319	228 933	34 386
Sum pensjonspremier	379 804	442 694	486 343	-43 649
Premiefond KLP	0	-33 262	-33 262	0
Premieavvik/amortisering av tidligere års premieavvik	-125 869	-146 113	-224 148	78 035

Totalt mindreforbruk på 34,39 mill. kr i 2023 skyldes negativt avvik mellom pensjonsselskapenes prognose for årspremien og faktisk årspremie, samt positivt avvik i premieavvik sammenlignet med budsjett. Når betalte premier øker går premieavvik i motsatt retning slik avviksoversikten ovenfor viser.

Premieavvik og amortisering av tidligere års premieavvik ble i siste budsjettoppfølging for 2023 budsjettet på nivå med estimatene fra KLP og SPK (pedagogisk ansatte). Endelig premieavvik viser merinntekt på 78,04 mill. kr eksklusiv arbeidsgiveravgift. Av dette er 7,53 mill. kr merinntekt KLP og 70,50 mill. kr merinntekt SPK.

Utgifter knyttet til pensjonspremier viser samlet merforbruk på 43,65 mill. kr i 2023. Av dette er 50 mill. kr merutgifter knyttet til SPK og 6,36 mill. kr mindretgifter KLP. Avviket i SPK kan i hovedsak forklares med at pensjonsselskapet ga opplysninger om økning av pensjonssats først i februar i fjor. Siden nivå på neste års pensjonssats vedtas som del av Budsjett og økonomiplan året før, må også endringer i pensjonssatser behandles politisk. Dette ble ikke gjort i et år hvor arbeid med oppdeling av fylkeskommunen hadde høyest prioritet. SPK har fått tilbakemelding om at dagens praksis på området er utfordrende med hensyn til god økonomistyring.

Øvrige årsaker til avvik mellom budsjett og regnskap er sammensatte, men en vesentlig del av forklaringen skyldes at sentrale tallstørrelser har blitt kjent først sent i regnskapsåret.

5 Investering

Troms og Finnmark fylkeskommunes samlede investeringsutgifter i 2023 var 1,63 mrd. kr. Dette er noe lavere enn regulert budsjett som var om lag 1,89 mrd. kr.

Post	Investering § 5-5, 1. ledd	Note	Regnskap 2023	Regulert budsjett 2023	Vedtatt budsjett 2023	Regnskap 2022
1	Investeringer i varige driftsmidler	4	1 610 962 120	1 886 157 380	1 861 062 000	1 544 445 245
2	Tilskudd til andres investeringer		3 263 861	0	0	0
3	Inv. i aksjer og andeler i selskaper	5	3 819 264	3 986 000	0	3 228 547
4	Utlån	6	8 564 000	0	0	7 006 851
5	Avdrag på lån	10	0	0	0	0
6	Sum investeringsutgifter		1 626 609 246	1 890 143 380	1 861 062 000	1 554 680 643
7	Kompensasjon for merverdiavgift		-294 202 499	-310 431 722	-325 970 000	-284 386 678
8	Tilskudd fra andre		-177 567 663	-190 522 000	-78 720 000	-55 856 121
9	Salg av varige driftsmidler	2	-4 363 600	-130 000	0	-3 159 234
10	Salg av finansielle anleggsmidler	15	0	0	0	0
11	Utdeling fra selskaper		0	0	0	0
12	Mottatte avdrag på utlån	6	-6 445 599	0	0	-6 355 283
13	Bruk av lån	14	-883 035 594	-1 116 546 058	-1 257 019 000	-818 617 603
14	Sum investeringsinntekter		-1 365 614 955	-1 617 629 780	-1 661 709 000	-1 168 374 919
15	Videreutlån		0	0	0	0
16	Bruk av lån til videreutlån		0	0	0	0
17	Avdrag på lån til videreutlån		0	0	0	0
18	Mottatte avdrag på utlån		0	0	0	0
19	Netto utgifter til videre utlån		0	0	0	0
20	Overføring fra drift	14	-272 145 457	-272 146 600	-199 353 000	-377 959 350
21	Avsetning til bundne inv.fond	13	13 181 845	0	0	1 781 328
22	Bruk av bundne investeringsfond	13	-1 663 678	0	0	-8 032 595
23	Avsetninger til ubundne inv.fond		1 000 000	1 000 000	0	6 179 893
24	Bruk av ubundne inv.fond		-1 367 000	-1 367 000	0	-8 275 000
25	Dekning av tidligere års udekket i inv.regnskapet		0	0	0	0
26	Sum overføring fra drift og avsetninger		-260 994 290	-272 513 600	-199 353 000	-386 305 723
27	Fremført til inndekning i senere år		0	0	0	0

Bruk av lån som finansieringskilde, beløp seg til om lag 883 mill. kr som tilsvarer 54,3 prosent av den totale finansieringen. Videre utgjør overføring fra drift 16,7 prosent, kompensasjon for merverdiavgift 18,1 prosent og tilskudd 10,9 prosent av den totale finansieringen. Det er i tillegg mindre beløp knyttet til salg av driftsmidler, mottatte avdrag på utlån samt bruk og avsetning til investeringsfond.

Post Investering § 5-5, 2. ledd	Note	Regnskap 2023	Regulert budsjett 2023	Vedtatt budsjett 2023	Regnskap 2022
Politiske styringsorganer		0	0	0	0
Fylkesrådsleders kontor Troms		16 069 301	12 805 000	15 000 000	475 083
Drift og eiendom Troms		6 327 150	5 505 000	15 000 000	475 083
IT Troms		9 742 151	7 300 000	0	0
Fylkesrådsleders kontor - Finnmark		12 161 566	31 550 000	0	12 197 612
IT Finnmark		2 546 550	3 400 000	0	2 644 127
Drift og eiendom Finnmark		9 615 016	28 150 000	0	9 553 485
Næring Troms		0	0	0	0
Jf. post 4 Utlån - Utlån Næring Troms		450 000	0	0	0
Kompetanse Troms		343 171 969	368 176 300	445 400 000	171 498 118
Jf. post 3 Inv. i aksjer - Arctic ATC, Fr.sak 166/23		0	175 000	0	0
Kultur og levekår Troms		0	0	0	0
Jf. post 3 Inv. i aksjer - Samisk hus, Ft.sak 100/22 pkt		333 333	333 000	0	0
Kompetanse Finnmark		28 934 650	65 057 626	1 200 000	42 388 456
Utdanning Finnmark		28 934 650	65 057 626	1 200 000	42 388 456
Næring Finnmark		0	0	0	0
Jf. post 4 Utlån - Utlån Næring Finnmark		8 114 000	0	0	7 006 851
Tannhelse Troms		835 000	0	0	3 305 976
Tannhelse Troms		835 000	0	0	3 305 976
Kultur og levekår Finnmark		619 857	1 658 254	0	2 592 295
Tannhelse Finnmark		619 857	1 658 254	0	2 592 295
Jf. post 2. Inv. i aksjer - Kvaaniteatteri AS, Kultur		0	0	0	65 000
Samferdsel Troms		1 012 449 195	1 068 652 000	1 064 429 000	1 103 779 995
Div.dir.samferdsel Troms		404 689	1 305 000	0	1 926 705
Mobilitet Troms		19 471 646	11 469 000	43 600 000	84 093 324
Infrastruktur Troms		898 099 143	976 806 000	921 220 000	824 918 977
Skredsikring Troms		94 473 718	79 072 000	99 609 000	192 840 989
Samferdsel Finnmark		188 830 366	327 104 000	335 033 000	197 474 662
Kollektiv Finnmark		98 169 819	201 368 000	229 893 000	29 222 238
Veg Finnmark		90 660 547	125 736 000	105 140 000	168 252 424
Jf. post 3 Inv. i aksjer - Fremtidens hurtigbåt AS		7 500	0	0	0
Føring Felles, Plan og øk, IT, Samf		0	0	0	4 233
Fellesfunksjoner		0	0	0	0
Jf. post 3 Inv. i aksjer - KLP EK tilskudd, Felles		3 478 431	3 478 000	0	3 163 547
Fagskolen i Nord		11 154 077	11 154 200	0	10 728 816
SUM INV. VARIGE DR.MIDLER (til 1. ledd)		1 626 609 246	1 890 143 380	1 861 062 000	1 554 680 643

Størstedelen av investeringskostnadene er knyttet opp mot samferdsel Troms, med totalt 1,012 mrd. kr, hvorav 992,5 mill. kroner investert innenfor vegforvaltningen.

Det er investert for 343,2 mill. kroner i kompetanse Troms.

I Finnmark er det investert for 188,8 mill. kr innen samferdsel, hvorav 98,2 mill. kroner innen kollektiv og 90,7 mill. kroner innen vegforvaltningen.

Det er også investert for 28,9 mill. kroner innenfor kompetanse i Finnmark.

Avdelinger innenfor fylkesrådsleders kontor i henholdsvis Troms og Finnmark har investert for 16,1 og 12,2 mill. kroner

Troms

Det ble investert i varige driftsmidler i Troms for kr 1.371.690.000. Største delen av investeringene er knyttet opp mot samferdsel, og da spesielt veg, med i overkant av 1 mrd. kroner. Investeringer i skolebygg utgjorde 330 mill. kroner.

	Regnskap 2023	Regulert budsjett 2023	Vedtatt budsjett 2023	Regnskap 2022
Fylkesrådsleders kontor Troms	16 069	12 805	15 000	475
Drift og eiendom Troms	6 327	5 505	15 000	475
IT Troms	9 742	7 300	0	0
Næring Troms	0	0	0	0
Jf. post 4 Utlån - Utlån Næring Troms	450	0	0	0
Kompetanse Troms	343 172	368 176	445 400	171 498
Jf. post 3 Inv. i aksjer - Arctic ATC, Fr.sak 166/23	0	175	0	0
Kultur og levekår Troms	0	0	0	0
Jf. post 3 Inv. i aksjer - Samisk hus, Ft.sak 100/22 pkt	333	333	0	0
Tannhelse Troms	835	0	0	3 306
Samferdsel Troms	1 012 449	1 068 652	1 064 429	1 103 780
Div.dir.samferdsel Troms	405	1 305	0	1 927
Mobilitet Troms	19 472	11 469	43 600	84 093
Infrastruktur Troms	898 099	976 806	921 220	824 919
SUM INVESTERING VARIGE DRIFSMIDLER Troms	1 371 690	1 449 633	1 524 829	1 275 753

Investeringsprosjekter Troms

Det er bokført kostnader på 146 investeringsprosjekt i 2023. Tabellene under viser en oversikt over alle investeringsprosjekt med regnskapsførte kostnader på mer enn 10 mill. kroner.

Fylkesdirektøren vil følge opp de prosjektene som har hatt vesentlige avvik mellom regulert budsjett og regnskap, i budsjettoppfølginger i 2024.

Samferdsel

Prosjekt	Budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik	
1907316	INV Tunnelsystemet i Tromsø	190 000	177 600	122 644	54 956
2265013	INV Fv. 863 Skulgam-Hansnes og Fv. 7910 Hessfjord-Dåfjord, Troms	110 500	79 200	81 478	-2 278
2165006	INV FV 848 Sørrollnes-Ytre Forså (parsell 4 og 5), Troms	7 500	87 900	80 789	7 111
2265015	INV Fv. 7806 Tennevoll-Årstein, Troms	60 000	78 300	79 047	-747
2265026	INV Fv. 7874 Bjorelvnes-Kårvikhamn, Troms	24 500	62 500	70 721	-8 221
2163008	INV Geitskartunnelen, Troms	80 000	73 400	61 053	12 347
1907309	INV Pollenfjelltunnelen sør, Skredoverbygg, Troms	48 000	37 322	55 978	-18 656
2165029	INV Fv 7750 Kongsvegen, Troms	36 000	46 500	44 666	1 834
1907229	INV Fv 866 Maurisund - tunnel, Troms	23 400	3 000	41 847	-38 847
2265020	INV Fv. 7816 Skogstad-Storjorda, Troms	18 000	45 000	41 750	3 250
2165008	INV FV 862 Svarthollatunnelen, Troms	26 000	32 500	35 146	-2 646
2365014	Rundkjøring Kroken - Justeringsavtale med Eiendomsgruppen AS, Troms	0	0	32 748	-32 748
2165028	INV Fv7750 Mercurvegen, Troms	20 000	39 200	29 564	9 636
2265031	INV Fv. 862 Sjøtun-Sandneshamn, Troms	22 000	29 000	29 122	-122
2065014	INV FV 8650 Gahpruselva bru, Troms	1 600	14 617	26 527	-11 910
2165004	INV Storstein fergekai, oppstillingsplass, Troms	9 000	17 658	24 776	-7 118
2163006	INV Fv 862 Mefjordbotn-Senjåhopen, Troms	13 700	20 570	24 477	-3 907
2165032	INV Fv 7772 Stakkevollvegen/Skattøravegen, Troms	0	51 000	22 658	28 342
2265023	INV Fv. 7966 Alteidet-Jøkelfjord Fc, Troms	0	17 000	16 783	217
2265027	INV Fv. 7910 Finnkjosen bru, Troms	8 000	11 431	15 047	-3 616

De største investeringsprosjektene på samferdsel i 2023 var tunnelsystemet i Tromsø med om lag 122 mill. kroner, Fv 863 Skulgam-Hansnes og Fv. 7910 Hessfjord-Dåfjord 81 mill. kroner og INV FV 848 Sørrollnes-Ytre Forså (parsell 4 og 5) med 80 mill. kroner.

De ti største prosjektene i 2023 er beskrevet under.

Tunnelrehabilitering:

Tunnelrehabilitering gjelder tunneler som omfattes av tunnelsikkerhetsforskriften. Det vil si tunneler med mer enn 300 kjøretøy i døgnet (ÅDT) og lengde over 500 meter. Når tunnelene oppgraderes i henhold til forskriften, oppgraderes de fleste tunnelene også med annet utstyr og andre tiltak for å forbedre fremkommelighet.

I 2023 har de største prosjektene vært Tunnelsystemet i Tromsø og Geitskartunnelen.

Tunnelsystemet i Tromsø

Prosjektet omfatter rehabilitering av Breivikatunnelen, Hansjordnestunnelen, Mellomtunnelen, Langnestunnelen og Sentrumstangenten. Prosjektet ble lyst ut i en samlet kontrakt i mars 2023 og har en kostnadsramme på 1045 mill. kroner.

Prosjektet er splittet i 2 byggefaser, der del 1 er oppgradering av Breivika-, Hansjordnes- og Mellomtunnelen, mens del 2 er oppgradering av Sentrumstangenten og Langnestunnelen.

Byggestart for del 1 var juni 2023 og prosjektet forventes ferdigstilt juni 2025.

Fv. 862 Geitskartunnelen

Prosjektet omfatter rehabilitering av Geitskartunnelen på fv. Fv.862 i Senja kommune og binder bygdene Ersfjord og Senjahopen sammen. Prosjektet ble åpnet for trafikk i 2023, og sluttoppgjør pågår.

Fylkesvegløftet:

Fylkesvegløftet har en totalramme på 2 mrd. Kroner. Tiltakene som skal gjennomføres, er forsterking av vegkropp, dreneringstiltak og dekkelegging for å dimensjonere vegnettet til dagens og fremtidens tungtransport og sikre fremkommelighet.

De største prosjektene som ble gjennomført i 2023 var:

Fv. 863 Skulgam-Hansnes og Fv. 7910 Hessfjord-Dåfjord

Prosjektet har en kostnadsramme på 195 mill. kroner. Strekningen Fv. 863 Skulgam-Hansnes ble ferdigstilt i 2023. Arbeidene på strekningen Fv. 7910 Hessfjord-Dåfjord startet opp i 2023 og ferdigstilles høsten 2024.

Fv. 7806 Tennevoll-Årstein, Troms

Prosjektet har en kostnadsramme på 170 mill. kroner. Arbeidene startet opp våren 2023, og forventes ferdigstilt høsten 2024.

Fv. 7874 Bjorelvnes-Kårvikhamn, Troms

Prosjektet ble ferdigstilt høsten 2023 til en total kostnad på 76 mill. kroner

Skredsikring

Pollenfjelltunellen sør, Skredoverbygg

Prosjektet omfatter etablering av et 150 meter langt skredoverbygg i forlengelse av Pollfjelltunnelen, samt videre sikring med radar de neste 100meter. Arbeidet startet opp i 2022 og ble ferdigstilt høsten 2023. Prosjektet har en total kostnad på om lag 150 mill. kroner.

Øvrige investeringer

Fv. 848 Sørrollnes-Ytre Forså (parsell 4 og 5)

Prosjektet omfatter blant annet breddeutvidelser og siktforbedringer og gjelder de to siste parsellene som er opprustet på Fv. 848. Arbeidene startet opp i august 2022 og ble slutført i september 2023. Prosjektet har en total kostnad på om lag 112 mill. kroner.

Videregående skoler Troms

		Budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
1908881	INV Ishavsbyen vgs - nybygg, Troms	175 000	255 000	249 144	5 856
1908840	INV Bardufoss vgs - nybygg internat, Troms	50 400	83 100	75 460	7 640
1908822	INV Ny vgs. Harstad, Troms	220 000	15 000	5 181	9 819

De store skoleinvesteringene i Troms var Ishavsbyen vgs med om lag 249 mill. kroner, internat ved Bardufoss vgs 75 mill. kroner og ny videregående skole i Harstad 5 mill. kroner.

Ishavsbyen videregående skole

Vedtatt budsjett for 2023 var 175 mill. kroner. I løpet av året ble budsjettet oppjustert med 80 mill. kroner til 255 mill. kroner. Regnskapsførte utgifter ble 249,1 mill. kroner. Den samlede budsjetttrammen for hele prosjektet ble i fylkestingssak 12/23 Budsjett 2024/økonomiplan 2024-2027 Troms fylkeskommune økt som følge av prisvekst. Samlet budsjetttramme for prosjektet er etter dette vedtaket 765 mill. kroner.

Byggestart var høsten 2021. Høsten 2024 er det planlagt at en del av nybygget tas i bruk, og endelig ferdigstillelse og overtakelse er høsten 2025.

Bardufoss hybelhus

Vedtatt budsjett for 2023 var 50,4 mill. kroner. I løpet av året ble budsjettet oppjustert med 32,7 mill. kroner til 83,1 mill. kroner. Regnskapsførte utgifter ble 75,5 mill. kroner. Den samlede budsjetttrammen for hele prosjektet ble i fylkestingssak 12/23 Budsjett 2024/økonomiplan 2024-2027 Troms fylkeskommune økt til 136,6 mill. kroner som følge av prisvekst. Prosjektet skal etter planen ferdigstilles mai 2024, og er klart til å ta imot nye beboere fra høsten 2024.

Ny videregående skole i Harstad

Vedtatt budsjett for 2023 var 220 mill. kroner. I løpet av året ble budsjettet nedjustert til 15 mill. kroner. Regnskapsførte utgifter ble 5,2 mill. kroner. Den samlede budsjetttrammen for hele prosjektet ble i fylkestingssak 12/23 Budsjett 2024/økonomiplan 2024-2027 Troms fylkeskommune økt til 1 491,3 mill. kroner som følge av prisvekst.

Nytt skolebygg skal etter planen være klart høsten 2028.

Finnmark

Det ble investert i varige driftsmidler i Finnmark for kr 230.546.000. Størstedelen av investeringene er knyttet opp mot samferdsel, med relativt lik fordeling mellom veg og kollektiv.

Inv. §5-5, 2 ledd - Finnmark	Regnskap 2023	Regulert budsjett 2023	Vedtatt budsjett 2023	Regnskap 2022
Plan og økonomi Finnmark	12 161 566	31 550 000	-	12 197 612
Drift og eiendom Finnmark	9 615 016	28 150 000	-	9 553 485
IT Finnmark	2 546 550	3 400 000	-	2 644 127
Utdanning Øst	28 934 650	65 057 626	1 200 000	42 388 456
Tannhelse	619 857	1 658 254	-	2 592 295
Samferdsel	188 830 366	327 104 000	335 033 000	197 474 662
Kollektiv	98 169 819	201 368 000	229 893 000	29 222 238
Veg	90 660 547	125 736 000	105 140 000	168 252 424
Fellesfunksjoner - pensjon jf.post 3	7 500	-	-	-
SUM INV. VARIGE DR.MIDLER Finnmark	230 546 439	425 369 880	336 233 000	254 653 025

Investeringsprosjekter Finnmark

Det er bokført kostnader på 73 investeringsprosjekt i 2023. Tabellene under viser en oversikt over alle investeringsprosjekt med regnskapsførte kostnader på mer enn 10 mill. kroner.

Prosjekt		Budsjett	Budsjett inkl. endring	Regnskap	Avvik
1925200	Bussdepoter, Finnmark	167 092 000	150 069 000	79 722 592	70 346 408
2165013	INV Trafikksikkerhet Finnmark	20 000 000	27 004 000	17 662 798	9 341 202
2365002	INV Fv. 889 Ørahaugen rassikring, Havøysund, Finnmark	10 337 000	11 837 000	11 648 899	188 101
2261005	INV Billettsystem, Finnmark	1 000 000	10 000 000	11 021 848	-1 021 848
1925040	Pasvik fhsk - reovering svømmehall/garderober, Finnmark	0	0	11 000 000	-11 000 000

Bussdepoter

Prosjektets kostnadsramme er på 580 mill. Kontrakter er påbegynt eller inngått i Lakselv, Kautokeino, Karasjøk, Alta og Tana bru. Gjenstående lokasjoner under planlegging og prosjektering er Hammerfest, Honningsvåg, Kirkenes og Vadsø. I Vardø jobbes det med å inngå leiekontrakt for lokasjonen. I 2022 ble det regnskapsført 95,8 mill. kroner i kostnader, mens beløpet var 73,5 mill. kr i 2023. Prosjektet ferdigstilles i 2025.

Trafikksikkerhetsprosjekter

Dette er samlebetegnelsen for mindre trafikksikkerhetsprosjekter som vedtas av hovedutvalget.

Fv. 889 Ørahaugen rassikring, Havøysund, Finnmark

Prosjektets kostnadsramme var på 30 mill, men ble ferdigstilt med 11,6 mill i kostnader. Arbeidene bestod av sikring av fjellskjæring med stålnett og bolting.

Billettsystem

Kostnadsrammen var 10 mill. kroner, mens prosjektets kostnader landet på 11 mill. Det ble anskaffet salgskanal gjennom app og nettbutikk samt utstyr i busser og båter. Merkostnaden skyldes økte monteringskostnader som følge av leveringstidspunkter.

Pasvik fhsk – reovering svømmehall/garderober Finnmark

Kostnader ved prosjektet i 2023 er utelukkende tilskudd fra KDD som avsettes til bruk i 2023. Selve investeringsprosjektet gjennomføres i 2024.

6 Balansen

Fylkeskommunens balanse pr. 31.12.2022 og 31.12.2023 er vist i tabellen nedenfor.

Tabell 4.1. Troms og Finnmark fylkeskommunes balanse. Tall i kroner.

Økonomisk oversikt balanse KOSTRA	Regnskap	Regnskap
Beskrivelse	31.12.2023	31.12.2022
Faste eiendommer og anlegg	12 532 949 502	11 410 267 684
Utstyr, maskiner og transportmidler	340 778 348	286 734 783
Utlån	35 325 577	33 524 477
Aksjer og andeler	466 652 782	462 834 548
Pensjonsmidler	4 463 106 958	4 051 795 246
Sum anleggsmidler (A)	17 838 813 167	16 245 156 738
Kundefordringer og andre korts. fordringer	481 823 392	544 945 299
Premieavik	424 260 625	192 735 969
Kasse, bankinnskudd	3 333 015 244	3 004 352 260
Sum omløpsmidler (B)	4 239 099 260	3 742 033 528
SUM EIENDELER (A + B)	22 077 912 427	19 987 190 266
Disposisjonsfond	-1 376 948 153	-1 247 083 624
Bundne driftsfond	-1 005 764 850	-656 573 258
Ubundne investeringsfond	-72 703 848	-73 070 848
Bundne investeringsfond	-36 144 345	-24 626 178
Kapitalkonto	-6 696 480 860	-5 924 010 618
Egenkapital, endring regnskapsprinsipp	114 294 753	114 294 753
SUM EGENKAPITAL (C)	-9 073 747 302	-7 811 069 773
Ihendehaverobligasjonslån	-2 946 515 910	-2 725 475 910
Pensjonsforpliktelse	-4 545 790 484	-4 353 612 086
Andre lån	-3 865 898 255	-3 338 719 964
Sum langsiktig gjeld (D)	-11 358 204 649	-10 417 807 960
Annen kortsiktig gjeld	-1 637 226 552	-1 747 489 900
Premieavik	-8 733 924	-10 822 633
Sum kortsiktig gjeld (E)	-1 645 960 476	-1 758 312 533
SUM GJELD (D + E)	-13 004 165 125	-12 176 120 493
SUM EGENKAPITAL OG GJELD (C + D + E)	-22 077 912 427	-19 987 190 266
Ubrukte lånemidler	215 872 248	96 661 842
Motkonto for memoriakontiene	-215 872 248	-96 661 842

Troms og Finnmark fylkeskommunes brutto lånegjeld

Fylkeskommunens samlede langsiktige lånegjeld var om lag 6,8 mrd. kroner pr. 31.12.23, hvorav obligasjonslån utgjorde 2,9 mrd. kroner og serielån 3,9 mrd. kroner. Pr. 31.12.23 hadde tre av obligasjonslånene forfall innen 12 måneder. Lånesaldoen på disse var 527,7 mill. kroner som utgjorde om lag 8 prosent av samlet gjeld. For nærmere detaljer, se note 9 i årsregnskapet.

I henhold til vedtak i fylkestinget ble det gjennomført nye låneopptak i 2023 på til sammen 1,0 mrd. kroner til finansiering av investeringer i Troms og Finnmark. Til Troms ble det tatt opp to separate lån i Kommunalbanken på henholdsvis 251,9 og 551,1 mill. kroner, mens det ble tatt opp ett separat lån til Finnmark på 199,3 mill. kroner i Kommunalbanken. I tillegg ble det refinansiert to gamle obligasjonslån tilhørende Finnmark på henholdsvis 150,0 og 160,8 mill. kroner. Begge ble refinansiert i Kommunalbanken. Alle låneopptak i 2023 ble konkurranseutsatt, både nye innlån og refinansieringen av de gamle obligasjonslånene.

Ubrukte lånemidler var 215,9 mill. kroner per 31.12. hvorav 81 mill. kroner tilhører Troms og 134 mill. kroner tilhører Finnmark..

Fylkeskommunens likviditet

Nedenfor gis en oversikt over Troms og Finnmark fylkeskommunes likviditetsgrader pr. 31.12.2022 og 31.12.2023.

Tabell 4.2 Troms og Finnmark fylkeskommunes likviditetsgrader.

	31.12.2023	31.12.2022
$Likviditetsgrad\ 1 = \frac{Omløpsmidler}{Kortsiktig\ gjeld} > 1,50$	2,58	2,13
$Likviditetsgrad\ 2 = \frac{Omløpsmidler - Premieavvik}{Kortsiktig\ gjeld} > 1,00$	2,32	2,02
$Likviditetsgrad\ 3 = \frac{Bankinnskudd, kontanter\ o.l.}{Kortsiktig\ gjeld} > 0,33$	2,02	1,71

Likviditetsgrad 1 måler evnen til å dekke betalingsforpliktelser når disse forfaller. Anbefalt norm er at likviditetsgrad 1 bør være større enn 1,50. Fra 31.12.2022 til 31.12.2023 har den gått opp fra 2,13 til 2,58.

Likviditetsgrad 2 måler også evnen til å dekke løpende betalingsforpliktelser, men her trekkes premieavviket knyttet til pensjon ut siden det regnes som det minst likvide av omløpsmidlene. Likviditetsgrad 2 bør være over 1,00. Fra utgangen av 2022 har den styrket seg fra 2,02 til 2,32 ved utgangen av 2023.

Likviditetsgrad 3 sier noe om forholdet mellom de mest likvide midlene og kortsiktig gjeld. Anbefalt norm er at likviditetsgrad 3 minst skal være høyere enn 0,33. Pr. 31.12.2023 var likviditetsgrad 3 lik 2,02. Den hadde en øning fra 1,71 pr. 31.12.2022.

Styrkingen i likviditetsgrad 1, 2 og 3 skyldes i hovedsak at omløpsmidlene har økt med 497,1 mill. kroner som følge av at den kortsiktige likviditeten eller kasse-/bankinnskuddsbeholdningen er økt fra 3,0 mrd. til 3,3 mrd. kroner, mens premieavviket har økt fra 192,7 til 424,3 mill. kroner.

Pr. 31.12.2023 utgjorde fylkeskommunens likviditet i form av kasse- og bankinnskuddsbeholdning 3,3 mrd. kroner. Av dette var 1,0 mrd. kroner bundne fond (drift og investering) og 215,9 mill. kroner var ubrukte lånemidler.

Disposisjonsfond

Ved utgangen av 2023 hadde TFFK 1 376,9 mill. kroner på disposisjonsfond. Av dette var netto 321,338 mill. kroner udisponerte midler i regnskap 2023 satt av på felles disposisjonsfond.

I henhold til sak 42/23 Prinsipper for fordeling av eiendeler, gjeld og egenkapital i Troms og Finnmark fylkeskommune og 63/23 Budsjettoppfølging per 15.4.2023 – Drift fordeler disposisjonsfondene seg slik per 31.12.2023:

- Troms hadde 532 mill. kroner i frie disposisjonsfond og 122 mill. kroner i disposisjonsfond til spesifikke (navngitte) formål. Navngitte disposisjonsfond og saldo på fritt disposisjonsfond som Troms hadde med seg inn i sammenslåingen, med tilhørende reguleringer i perioden frem til 31.12.2022 var på totalt 369,458 mill. kroner.
- Finnmark hadde 115 mill. kroner i frie disposisjonsfond og 176 mill. kroner avsatt til spesifikke formål. Navngitte disposisjonsfond og saldo på fritt disposisjonsfond som Finnmark hadde med

seg inn i sammenslåingen, med tilhørende reguleringer i perioden frem til 31.12.2022 er totalt på 81,480 mill. kroner.

Saldo per 31.12.2023 avviker fra tall framkommet i sak 42/23 da det er brukt og avsatt til disposisjonsfond i senere budsjettoppfølgingssaker behandlet av fylkestinget.

I tabellen nedenfor er fordeling av disposisjonsfond per 31.12.23 vist. For detaljert oversikt over avsetningene vises det til regnskapsdokumentet.

Tabell 4.3 Disposisjonsfond. I 1000 kr

Felles: FTG, disposisjonsfond TFFK	2 655
Felles: Strykninger i regnskap 2023 - udisponerte midler	-321 338
SUM DISPOSISJONSFOND FELLES	-318 683
Navngitt disposisjonsfond Troms	-234 639
Fritt disposisjonsfond Troms	-532 017
SUM DISPOSISJONSFOND TROMS	-766 656
Navngitt disposisjonsfond Finnmark	-176 252
Fritt disposisjonsfond Finnmark	-115 357
SUM DISPOSISJONSFOND FINNMARK	-291 609
SUM DISPOSISJONSFOND TROMS OG FINNMARK FYLKESKOMMUNE	-1 376 948

Udisponerte midler i regnskapet for 2023 (framkom før 2020 som et regnskapsmessige mindreforbruk) var 321,321 mill. kroner og er avsatt på eget disposisjonsfond.

I vedtatt budsjett 2023 var det budsjettert med 2,655 mill. kroner i bruk av felles disposisjonsfond (første rad i tabellen over). Denne bruken ble ikke tatt høyde for fylkestingssak 42/23 Prinsipper ... osv. og framkommer som et merforbruk («overtrekk») i balanse i 2023. Dette merforbruket må dekkes inn av udisponerte midler i 2023. Netto udisponerte midler i 2023 er etter det 318,683 mill. kroner og vil være en del av sak om endelig økonomiske deling av Troms og Finnmark fylkeskommuner som skal behandles av fylkestingene i henholdsvis Troms og Finnmark fylkeskommuner i juni.

7 Likestilling, etikk og sykefravær

Troms og Finnmark fylkeskommunes fylkesråd har denne perioden bestått av tre kvinner og to menn. Det blir overgang til at formannskapsmodellen i de to nye fylkeskommunene fra og med 01.01.24. Administrativ ledelse er delt mellom Troms og Finnmark. I Troms består administrativ ledelse av tre menn og tre kvinner. I Finnmark består administrativ ledelse av en mann og tre kvinner. Kjønnfordelingen blant rektorene i de videregående skolene var ti kvinner og tretten menn i 2023. Innenfor tannhelse var det åtte enhetsledere/overtannleger. Av disse var seks kvinner.

Blant ledere som er lønnet i henhold til hovedtariffavtalens kapittel 3, er 53,18 prosent kvinner. I gjennomsnitt har kvinner noe lavere lønn enn menn. Blant annet kvinnelige rektorer, ass.rektorer, fagarbeidere, ingeniører og overtannleger har høyere snittlønn enn sine mannlige kolleger. Mens gjennomsnittslønna hos menn er høyere hos adjunkter, assistenter, rådgivere, seniorrådgivere, spesialrådgivere m.m. Lønnsutviklingen for kvinner og menn drøftes årlig i lønnspolitiske møter med tillitsvalgte. Lønnspolitikken som ble vedtatt våren 2023, har likelønn mellom kvinner og menn som et av sine mål, og fremhever behovet for spesielt å vurdere kvinners lønn og lønnsutvikling både ved tilsetting og i lønnsforhandlinger.

Troms og Finnmark fylkeskommune har utarbeidet en seniorpolitikk som har som formål å motivere ansatte til å stå i arbeid lengst mulig etter fylte 62 år. Fylkeskommunene ønsker å beholde kompetansen seniorenene har, opprettholde høy kvalitet i tjenestetilbudet, samt gi ansatte som ønsker å trappe ned eller avslutte yrkeskarrieren, mulighet til å gjøre det på en fleksibel og verdig måte.

Troms og Finnmark fylkeskommune har utarbeidet retningslinjer for rekruttering som følger kvalifikasjonsprinsippet hvor hensynet til likestilling, diskriminering og ufrivillig deltid ivaretas. Gjennom saksbehandlingsrutiner og samarbeid med tillitsvalgte sørger fylkeskommunen for et kontinuerlig arbeid for å forhindre diskriminering og fremme likestilling.

Det ble lagt ut rapportering basert på likestillings- og diskrimineringsloven på hjemmesiden.

Etikk

Troms og Finnmark fylkeskommune har etiske retningslinjer som ligger til grunn for våre handlinger. De etiske retningslinjene skal bidra til god etisk praksis. Retningslinjene gjelder for folkevalgte og ansatte i fylkeskommunen. Målet med retningslinjene er å bidra til at handlingene våre er etiske forsvarlige. I det daglige arbeidet tar vi opp ulike problemstillinger til vurdering og diskusjon både faglig internt og sammen med tillitsvalgte. Vi har gjennomgått ulike retningslinjer og rutiner som vi har samordnet og forbedret, samt at vi har hatt ulike webinarer med opplæring i løpet av året for å kvalitetssikre og forbedre prosesser.

Sykefravær

Sykefraværet i 2023 var totalt på 7,11 prosent mot 7,34 prosent året før. Sykefraværet blant kvinner var 8,61 prosent i 2023 mot 8,8 prosent året før. Blant menn var sykefraværet på 5,19 prosent i [2022-2023](#) mot 5,23 prosent året før. Det egenmeldte fraværet er stabilt.

8 Internkontroll

Som følge av deling av administrasjonen fra 01.01.2022 har Troms og Finnmark vært organisert seg ulikt med tanke på internkontroll.

Troms

Ledelsessystem for kvalitet og Ledelsens gjennomgang

I løpet av 2023 har Fylkeskommunedirektøren fastsatt en policy og overordnede målsettinger for arbeidet med internkontroll og kvalitet for perioden 2023-2026. Blant disse målsettingene er følgende:

1. **Felles kvalitetssystem:** Målet er å etablere et felles kvalitetssystem for hele Troms fylkeskommune.
2. **Samling og oppdatering av styringsdokumenter:** Det er viktig at styringsdokumenter er samlet, oppdaterte og tilgjengelige.
3. **Avviksmelding og forbedringsforslag:** Organisasjonen skal aktivt melde avvik og komme med forbedringsforslag, samt lære av feil.
4. **Sikring og forbedring av vesentlige arbeidsprosesser:** Fokus på å sikre og kontinuerlig forbedre de viktigste arbeidsprosessene.

En sentral del av denne policyen er den årlige **ledelsens gjennomgang** som skal gjennomføres i ledergruppene. I april 2023 ble ledelsens gjennomgang utført i etatssjefmøtet, og dette resulterte i en handlingsplan med tiltak innen avvikshåndtering og personvern. I våren 2024 utvides ledelsens gjennomgang til etatenes ledergrupper, der tiltak for å styrke internkontrollen skal inkludere stikkprøver, internrevisjon, rapportering, bruk av avvikssystem, samt sikring og forbedring av arbeidsprosesser.

Risikobasert tilnærming

I 2023 inngikk Troms fylkeskommune etter konkurranse, en avtale med leverandøren "Datakvalitet" om et helhetlig elektronisk ledelsessystem for arbeidet med internkontroll og kvalitet. Strukturer, roller og tilganger ble oppdatert, og funksjonaliteter i systemet ble tilpasset. Dette ledelsessystemet spiller en vesentlig rolle i arbeidet med risikobasert internkontroll, inkludert funksjoner for risikoanalyse, prosesskartlegging, samsvarsvurdering, "lesson learned" og selve ledelsens gjennomgang.

Målet er at systemet skal brukes likt og systematisk i hele organisasjonen (jamfør policy). Dette vil gi fylkeskommunedirektøren oversikt og kontroll over arbeidet med risikoreduksjon og kvalitetsutvikling på tvers av organisasjonen.

Avvikshåndtering

Bruken av avvikssystemet er avgjørende for å kontrollere etterlevelsen av retningslinjer og andre føringer. I 2023 benyttet Troms "Datakvalitet" som avvikssystem, og en gjennomgang viser at verktøyet brukes i tilnærmet hele organisasjonen. I 2024 vil det bli iverksatt tiltak for å øke bruken ytterligere, blant annet gjennom kurs for alle ansatte. Noen åpne avvik fra 2023 gjenstår fremdeles, og det arbeides med å få behandlet disse så raskt som mulig.

Porteføljestyling er etablert som et system for virksomhetsstyring i Troms fylkeskommune.

Porteføljestyling og internkontroll skal ses i sammenheng. Dette inkluderer sikring av god ressursstyring, samordning og internkontroll i prosjektene ved hjelp av standardisering og rapportering.

For mer informasjon om gjennomføringen av kontrolltiltak og resultatene av disse, henvises det til divisjonsvise kapitler.

Rapportering på statlige tilsyn startet i 2023:

Saksnr	Tittel	Status
2023/01321	Datatilsynets brevkontroll – etterlevelse av plikter som følger av personvernregelverket	Lukket

Finnmark

Fylkeskommunen skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges jf. kommuneloven § 25-1. I tillegg krever §25-2 at fylkeskommunedirektøren skal rapportere til fylkestinget om internkontroll og om resultater av statlige tilsyn minst en gang i året.

Internkontrollens fem fokusområder slik de står oppført i kommunelovens § 25-1:

- utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering
- ha nødvendige rutiner og prosedyrer
- avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik
- dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig
- evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll

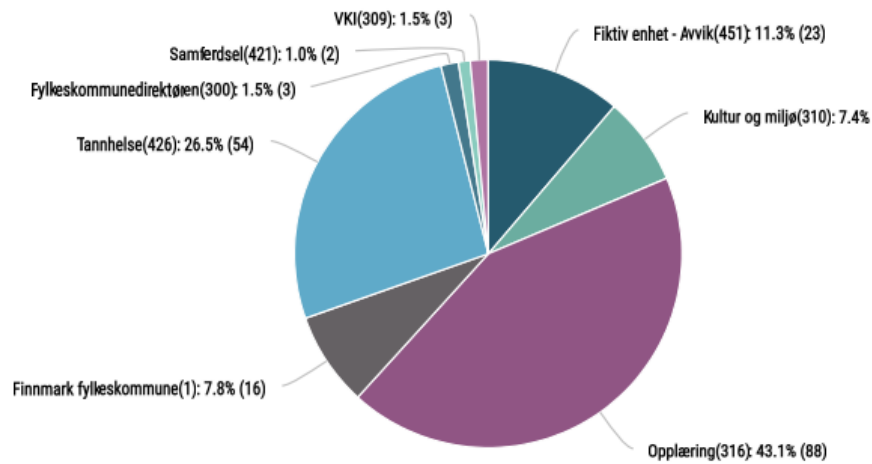
Etter at Stortinget vedtok deling av TFFK fra og med 1.1.2024 startet organisasjonen arbeidet med å sikre tilstrekkelig internkontroll i den nye organisasjonen. Gjennom vedtak i sak 128/22, *Budsjett 2023/økonomiplan 2023-2026 Troms og Finnmark fylkeskommune* bevilget fylkestinget økonomisk ramme til å anskaffe et nytt helhetlig kvalitets- og styringssystem for nye Finnmark fylkeskommune.

Det kom på plass en ansatt i 60% stilling 1. juni 2023 for å sikre oppfølging av vedtak. Anskaffelse ble gjennomført i 2023, og innføring av helhetlig kvalitets- og styringssystem er under planlegging. Det er etablert mål for internkontroll, og iverksatt kartlegging av nødvendige rutiner og prosedyrer.

For å oppfylle lovens krav om å avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik innførte Finnmark i april 2023 nytt avvikssystem. Det er gjennomført opplæring av ledere og saksbehandlere i avviksbehandling. Det er meldt inn 204 avvik i 2023. Ved utgangen av året var 67,2 prosent av avvikene ferdig behandlet, mens 32,4 prosent er under behandling. Rapportering for 2023 viser at systemet er tatt i bruk i hele organisasjonen, og de fleste avvik faller inn under hovedkategori HMS.

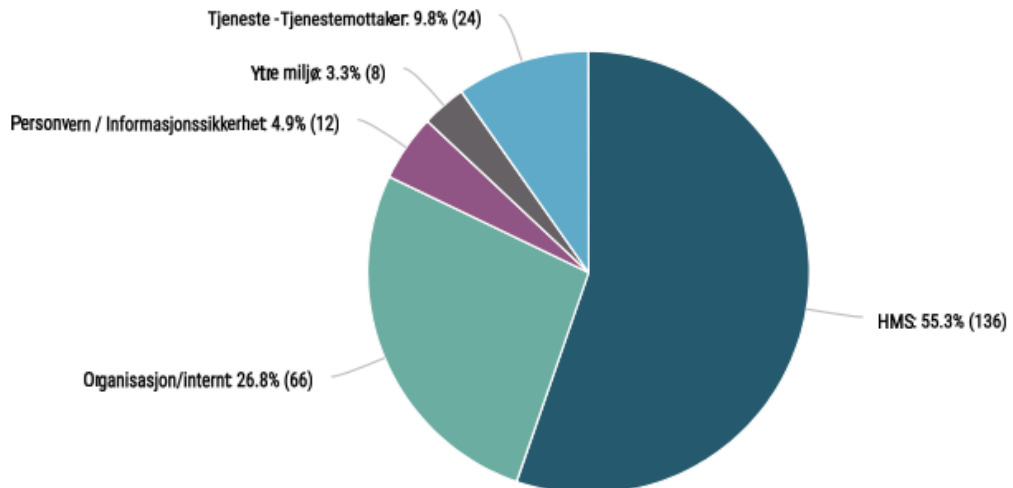
Rapportert til: Sommert underliggende nivå

1. jan. 2023 - 31. des. 2023

Kategori

1. jan. 2023 - 31. des. 2023

Det ble i 2023 inngått avtale om leveranse av bedriftshelsetjenester med HEMIS for nye Finnmark fylkeskommune.

Rapportering på statlige tilsyn startet i 2023:

Saksnr	Tittel	Status
2023/01321	Datatilsynets brevkontroll – etterlevelse av plikter som følger av personvernregelverket	Lukket
2023/178614	Fysisk inspeksjon hundehold	Lukket
2023/05356	Snefjord arbeidsulykke	Lukket

9 Politisk styringsorganer

Regnskapet viser at politiske styringsorganer har et samlet mindreforbruk på 11,1 mill. kr, noe som tilsvarer et positivt avvik på 14,2 %.

Regnskapsresultatet er vist i tabellen nedenfor.

I 1000 kr	Vedtatt budsjett	Regulert budsjett	Regnskap	Avvik	Korr. netto bruk av bundne fond, ikke budsjettet	Korr. avvik	Avvik i %
Politiske styringsorganer	78 257	78 251	67 035	11 216	-91	11 125	14,2 %
Fylkesting	45 611	43 805	38 858	4 947	-91	4 856	11,1 %
Fylkesrådet	24 820	26 620	22 679	3 941		3 941	14,8 %
Kontrollorganer	7 826	7 826	5 498	2 328		2 328	29,7 %

Budsjettet og regnskap tilhørende politiske styringsorganer er et blandet/felles budsjett for Troms og Finnmark fylkeskommune. Unntatt er budsjett tilhørende elev- og lærlingeombud og mobbeombud som har noe budsjett registrert både på Troms og på Finnmark. Ombudene skriver egen t bidrag til årsberetningen.

Fylkestingets ansvarsområde hadde totalt et mindreforbruk på 4,9 mill. kr. Under dette ansvaret ligger bl.a tjenesten politisk styring. Som følge av gjennomføring av digitalt fylkesting og færre dager med fylkesting på høsten enn det som var planlagt, ble budsjettet nedregulert med kr 1,4 mill. kr i budsjettoppfølging pr 15.10.23. Utover denne nedreguleringen hadde politisk styring i tillegg et mindreforbruk på 3,1 mill. kr.

Rådet for personer med funksjonsnedsettelse: Pga forventet mindreforbruk ble budsjettet nedregulert med 200.000 kr i budsjettoppfølging. Utover denne nedreguleringen hadde de i tillegg et mindreforbruk på 65.000 kr. Dette skyldes at halvparten av rådets møter ble erstattet med digital gjennomføring og dermed reduserte reiseutgifter. Flere detaljer over aktiviteter m.m. finnes i rådets Årsmelding 2023. Det ble besluttet i første halvår av 2023 at det ikke skulle gjennomføres noen flere konferanser eller flere møter i Fylkeseldrerådet ila året. Dette pga. at det var valgår og at nytt fylkeseldreråd da etter hvert skulle på plass. Budsjettet ble derfor nedregulert med 400.000 kr i budsjettoppfølging.

Regnskapet viser at mobbeombudene i Troms og Finnmark hadde samlet et mindreforbruk på 205.000 kr, noe som tilsvarer et positivt avvik på 9,4 %. Årsaken til dette er i hovedsak at en del tiltak ble satt på vent i påvente av oppdelingen av fylkene. Dette vil gjenopptas i 2024. Regnskapet for Elev- og lærlingeombudet viser et lite mindreforbruk på 79.000 kr. Dette skyldes mindre reisevirksomhet enn planlagt, og at kostnader til planlagte kurs/konferanse ble betalt av mobbeombudet i år. Forøvrig vises det til mobbeombudets kommentar.

Ung i Troms og Finnmark hadde et mindreforbruk på 226.000 kr. En del av det årlige budsjettet settes av til reisestøtte hvor alle deltakende kommuner får tilbudet om refusjon av reisekostnader. Ikke alle benyttet seg av denne muligheten, og det var heller ikke alle kommunene i fylket som deltok.

Også Fylkesrådet hadde et mindreforbruk på 3,9 mill. kr. Aktiviteten gikk ned det siste halve året på grunn av sammenslåingen. Det ble færre reiser og møter enn det som var planlagt.

Kontrollorganer hadde et mindreforbruk på 2,3 mill. kr. Av dette er 1,7 mill. kr mindreforbruk på kjøp av tjenester og resterende reduserte reiseutgifter og møtegodtgjørelser.

10 Fagskolen i Nord

Regnskapet viser at Fagskolen i Nord har et mindreforbruk på 8,6 mill. kroner. Korrigeret for bruk og avsetning til bundne fond er resultatet på 8,9 mill. kroner som tilsvarer 15,9 prosent av tildelte budsjettramme fra fylkets frie midler for 2023. Regnskapsresultatet er vist i tabellen nedenfor.

Økonomisk analyse/avviksforklaring

I 1000 kr	Vedtatt budsjett	Regulert budsjett	Regnskap	Avvik	Korr. netto bruk av bundne fonds, ikke budsjettert	Korr. avvik	Avvik i %
Fagskolen i Nord	36 380	56 595	47 991	8 604	368	8 972	15,9 %

Dersom man tar hensyn til statlige midler innbetalt i 2023 på 48 mill. kroner er brutto budsjettramme for Fagskolen i Nord 104,6 mill. kroner. Mindreforbruket på 8,9 mill. kroner gir et avvik på 8,6 prosent i 2023 i forhold til bruttobudsjett. Mindreforbruket skyldes sene signaler om tilleggsbevilgning samt effekt av innsparingstiltak.

Regnskapet for Fagskolen i Nord viser vekst i tilbud, ansatte og studenter i høyere yrkesfaglig utdanning siden etableringen av Fagskolen i Troms i 2018. Nye studietilbud, økt studenttall og flere lærere har medført økt behov for lokaler, lærerkrefter samt behov for tilhørende undervisningsutstyr. Dette har gjort at aktiviteten og kostnadene har økt betydelig de senere årene uten at dette har vært tatt høyde for i budsjettrammen til fagskolen. Det ble derfor meldt om prognostisert merforbruk i forhold til budsjett i budsjettoppfølgingene til fylkestinget gjennom 2023. Samtidig ble det iverksatt innsparingstiltak for å redusere merforbruket. I tillegg ble det benyttet statlige utviklingsmidler og midler fra Blåfondet for å investeringer samt utvikling av nye og etablerte tilbud.

For å spare penger på grunn av manglende finansiering i 2023, har ikke styremedlemmer tatt ut styrehonorar og alle regionale-, styre- og ledermøter har vært gjennomført digitalt. Det er i svært liten grad gjennomført sosiale-, og HMS tiltak og arrangementer med hensikt om å bygge en felles kultur og sikre et helsefremmende arbeidsmiljø i Fagskolen i Nord i 2023. Dette er uheldig over tid.

Fagskolen fikk tilleggsbevilgning i budsjettoppfølgingene behandlet av fylkestinget i juni og desember på til sammen 26,5 mill. kroner.

Politisk vedtak om at Fagskolen i Nord skulle splittes i Fagskolen i Finnmark og en Fagskolen i Nord har skapt mange utfordringer og usikkerhet i forhold til økonomi, inngåtte avtaler, innkjøp, bruk av lærere og felles ledelsessystemer. Mange av disse utfordringene er ikke løst og det er usikkert om Fagskolen i Nord må ta oppgaver fra Fagskolen i Finnmark av hensyn til studentenes lovbestemte rett for å få fullført sin utdanning. Splittelsen vil også medføre kostnader knyttet til delingen og endringer i alle ledelsessystemer.

Måloppnåelse

Fagskolen i Nord sine mål, med hensyn til oppstart nye studietilbud, økt studenttall er i tråd med økonomiplan samt overordnet styringsdokument for Fagskolen i Nord, 2023-2026 som finnes i kvalitetssystemet for Fagskolen i Nord.

Styret i Fagskolen har vedtatt følgende langsiktige målsettinger:

I 2027 skal vi oppleve en situasjon der Fagskolen i Nord er institusjonsakkreditert og er godkjent for å gi tilbud på nivå 6 og 7 i EQF. Det gjør oss rustet til å skreddersy utdanningstilbud for næring og samfunn i et stadig raskere utviklingstempo. Vi er i stand til å gi utdanningstilbud som er skreddersydd til

næringslivets behov. Vi er sertifisert etter anerkjent standarder. Våre utdanningstilbud og kurs er utviklet i tett samarbeid med næring og samfunn og er derfor til enhver tid relevante, tidsriktige, etterspurte og bidrar til en bærekraftig utvikling forankret i etisk reflekterte valg.»

Strategiske tiltak er:

- 1) Utvikle arenaer og prosesser som skaper et trygt, åpent og innovativt samarbeid mellom avdelinger, ansatte og studenter ved Fagskolen i Nord.*
- 2) Utvikle samarbeidet med næringene ved et systematisk fagrådsarbeid og deltakelse på arenaer der næringene er.*
- 3) Utvikle vårt kvalitetsarbeid med fokus på: a) Undervisningskvalitet, b) Kontinuerlig forbedring. c) Sertifisering av hele organisasjonen etter en anerkjent standard*
- 4) Søke og få fagområdeakkreditering a) Fag som omfatter virksomheten i Harstad. b) Andre fagområder.*
- 5) Søke akkreditering for studier på EQF nivå 6.*
- 6) Etablere systematisk markedsføring med en klar strategi.*
- 7) Sikre at våre lærere og andre ansatte har den kompetanse og faglige oppdatering som skal til for å levere riktig kvalitet i utdanningen.*
- 8) Søke kontakt og samarbeid med utdanningsinstitusjoner og virksomheter i inn- og utland i den hensikt å utvikle oss og å lære.*
- 9) Sikre at Fagskolen i Nord har fysiske og digitale arbeids og læringsmiljø som fremmer utvikling.*
- 10) Sikre at fagskolen har en personalstrategi som bidrar til å rekruttere og beholde medarbeidere.»*

De økonomiske rammene til Fagskolen i Nord har i 2023 ikke vært tilstrekkelig til å gjennomføre alle tiltak for målsettingene som er vedtatt for 2027. Blant annet er det ikke tatt opp studenter i tre tilbud høsten 2023. Målsettingen for 2027 vil vurderes i forhold til de økonomiske rammene.

Det er startet opp nye tilbud innen velferdsteknologi og Automatisering. Vi fikk positiv tilbakemelding fra NOKUT angående møte med og innstilling til akkreditering av fagområde Verkstedstekniske fag ved Fagskolen i Nord.

Internkontroll

Fagskolen i Nord sin internkontroll skal sikre at lover og forskrifter følges, den skal være systematisk, den tilpasses Fagskolens aktivitet og risikoforhold. Fagskolen sine felles styringsdokumenter finnes i Kvalitetshåndbok med styrevedtekter, overordnet styringsdokument med beskrivelse av Fagskolen i Nord sin hovedoppgave, mål og organisering.

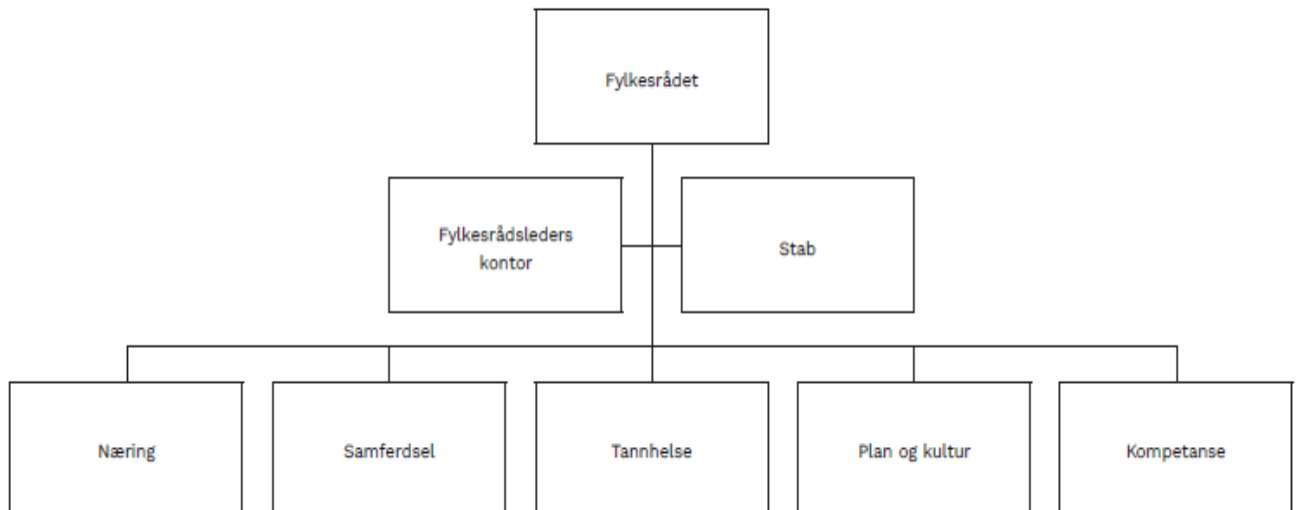
Fagskolen sitt kvalitetssystem med prosedyrer og styringsdokumenter benytter ulike maler for å utarbeide prosedyrer og rutiner for intern kontroll. Rektor, Prorektor, Kvalitetsleder og administrasjonsleder har overordnet ansvar og avdelingslederne i Fagskolen har økonomisk, administrativt og pedagogisk ansvar i egen avdeling. Gjennom attestasjon- og anvisnings rutine for Fagskolen i Nord har avdelingsleder nødvendige rutiner og prosedyrer for å avdekke og følge opp avvik samt risiko for å avdekke og behandle avvik gjennom systematiske kontrolltiltak.

Fagskolen har månedlig gjennomgang av økonomirapport mot budsjett på ledermøter og økonomi er fast på styremøtenes agenda. Ledelsens gjennomgåelse (LGG) skal avdekke om systemet for kvalitetsstyring er hensiktsmessig, tilstrekkelig og effektivt. Det skal foretas en bedømmelse av muligheter til forbedring og behov for endringer i kvalitetsstyringssystemet inkludert kvalitetspolitikken og kvalitetsmålene, Resultatet fra LGG skal omfatte beslutninger og tiltak om systemforbedringer, systemets prosesser, forbedring av opplæringen og ressursene som er nødvendige for å iverksette tiltakene. Revisjoner gjennomføres, planlagte og interne på hele organisasjonen etter anerkjent standard. I mars 2023 utførte Sjøfartsdirektoratet revisjon hos Fagskolen i Nord vårt tilbud innenfor maritime og marine fag i Nordkapp og Tromsø ble revidert og godkjent.

11 Divisjonene i Troms

11.1 Organisering Troms

Fylkestinget vedtok i sak 66/22 så skal Troms fylkeskommune organiseres etter følgende modell.

11.2 Fylkesrådslederskontor og stab/støtte

Regnskapet viser at FLK og stab/støtte har merforbruk på 6,8 mill. kroner. Regnskapsresultatet er vist i tabellen nedenfor.

I 1000 kr	Vedtatt budsjett	Regulert budsjett	Regnskap	Avvik	Korr. netto bruk av bundne fonds, ikke budsjettert	Korr. avvik	Avvik i %
Fylkesrådsleders kontor og stab/støtte	181 558	171 008	202 020	-31 012	24 197	-6 815	-4,0 %
Fylkesrådsleders kontor	37 650	34 709	56 994	-22 285	24 118	1 833	3,2 %
<i>Herav overføring til investering</i>		333					
<i>Herav bruk av navngitt disp.fond FLK, jf. Ft 110/22</i>		-333					
<i>Herav avsetning til navngitt disp.fond FLK</i>		3 350					
Personal, organisasjon og utvikling	16 228	17 323	16 091	1 232	0	1 232	7,1 %
Økonomi	10 097	10 427	9 994	433		433	4,2 %
Innkjøp	3 692	4 197	4 087	110		110	2,6 %
Drift og eiendom	78 733	67 443	75 509	-8 066		-8 066	-12,0 %
<i>Herav overføring til investering</i>	13 000	14 074					
<i>Herav bruk av navngitt disposisjonsfond, DE (Jf. Bud.oppf. pr. 15.10.22)</i>	-13 000	-13 000					
<i>Herav avsetning til navngitt disp.fond DE</i>		10 800					
IT	26 241	27 708	30 491	-2 783	79	-2 704	-10,0 %
<i>Herav overføring til investering</i>		2 715					
<i>Herav bruk av navngitt disposisjonsfond, IT</i>	-2 000	-4 715					
<i>Herav avsetning til navngitt disp.fond, IT</i>		3 000					
Dokumentasjonsforvaltning	8 917	9 201	8 855	346		346	3,8 %

Fylkesrådsleders kontor

Økonomisk analyse/avviksforklaring

Fylkesrådsleders kontor har et mindreforbruk som i all hovedsak skyldes ledige lønnsmidler som følge av vakante stillinger og sykkelønnsrefusjon.

Måloppnåelse

Langsiktige utviklingsmål og satsingsområder	Satsingsområde	Mål	Måloppnåelse
Vår regions muligheter skal sees og utvikles fra nord med basis i regionens fortrinn, mangfold, vårt nærings- og arbeidsliv, innovasjon, infrastruktur og bærekraft.	Utjevning av sosiale ulikheter og redusert utenforskap	Samfunnet i Troms og Finnmark skal være et trygt og inkluderende samfunn i 2030	Svart på høringer: NOU 2023:8 Felleskapets sykehus NOU 2023:5: Den store forskjellen. Om kvinners helse og betydningen av kjønn for helse.
		Befolkningen i Troms og Finnmark skal ha riktig kompetanse i forhold til næringslivets og samfunnets behov	NOU2023: Tid for handling. Personellet i en bærekraftig helse og omsorgstjeneste. NOU 2023:14 Forsvar for fred og frihet NOU 2023:17 Nå er det alvor. NOU 2023:9 Generalistkommunesystemet.

	Stedsutvikling	Fremme bolyst og næringsutvikling i hele regionen	Kunnskapsbasert politikkutforming gjennom utvikling av statistikk og analyser for fylkeskommunen og kommunene.
		Bidra til god by- og stedsutvikling gjennom å legge til rette for bolyst, trygghet og god mobilitet mellom rurale og urbane områder.	Jobbet med innspillspanel tiltakssonen.
	Vekstkraftig region	Fremme bolyst og næringsutvikling i hele regionen	Prosjekt Tromsvekstavtaler. 2023 har vært et forankringsår, der det har vært gjennomført politiske og administrative dialogmøter om Tromsvekst. Startet arbeidet med regional planstrategi for Troms.
	En vekstkraftig region	Det skal legges til rette for et offensivt, nyskapende, kunnskapsbasert og bærekraftig næringsliv, basert på regionens mangfold og fortrinn	Kunnskap og analyser som gir grunnlag for god tilrettelegging. Stabsavdelingen tilrettelegger for arbeidet med forsvarsforum og har fokus på forswarets tilstedeværelse i nord der blant annet næringsutvikling har fokus. Bidrar også i diverse planarbeid og samarbeidsavtaler. Mye kapasitet har gått med til oppdelingsprosessen.
			2023 har vært preget av oppdelingen, også ved at det har vært jobbet med å etablere og utarbeide ny nettside og nytt intranett for nye Troms fylkeskommune. Tilrettelegger for at politiske beslutninger kan tas, gjennom god saksflyt og rutiner for gjennomføring av politiske beslutningsmøter. Troms fylkeskommune ble konstituert i 2023, så det

			<p>har vært fokus på utarbeidelse av reglementer og delegasjoner i to omganger (parlamentarisk så formannskapsmodell). Det har også vært dobling av politiske møter.</p> <p>Utvikle rollen til internadvokatene og den generelle juridiske tenkningen i saksbehandlingen i fylkeskommunen.</p> <p>Det er etablert systemer for intern samordning i fylkeskommunen.</p> <p>Stort fokus på sikker drift i oppdelingsfasen.</p>
--	--	--	--

Langsiktige utviklingsmål for Troms og Finnmark mot 2032	Satsingsområde	Mål	Tiltak
Mål 1. Vår regions muligheter skal sees og utvikles fra nord, med basis i regionens fortrinn, mangfold, vårt nærings- og arbeidsliv, innovasjon, infrastruktur og bærekraft.	Mobilitet	Troms og Finnmark skal ha et bærekraftig og innovativt transportsystem som binder folk sammen	<p>Fylkeskommunen deltar i Barentssamarbeidet transportarbeidsgruppe hvor det under den norske formannskapsperioden (2019-2021) i det regionale og nasjonale transportsamarbeid har prioritert.</p> <ul style="list-style-type: none"> – døgnhvileplasser for truck(lastebiler) og utarbeidelse av rapporten (24-hour Rest Areas in the Barents Region) – Green Transport og Barents ITS (Intelligente transportsystemer), – konsekvenser av ulike drivstoffløsninger i Barents, og teknologi for bedre grensekryssende vintervedlikehold. – «Barents on Time», et Kolarctic-finansiert prosjekt. – sikre enhetlig innspill i alle prosesser knyttet til regionale,

			nasjonale og, Barents transportplan og EU høringer. – Horisont Troms og Finnmark
Mål 2. Troms skal være regionen for samarbeid, kunnskap og kompetanse. Dette skal gi grunnlag for utvikling og vekst	Utjevning av sosiale ulikheter og redusert utenforskap	Befolkningen i Troms skal ha riktig kompetanse i forhold til næringslivets og samfunnets behov	Fylkeskommunen samarbeider med finske og svenske naboregioner for å oppnå felles mål knyttet til kompetansebehov.
Mål 3. Troms skal være sentrum for nordområdeutviklinga. Herunder fokus på utvikling av samisk og kvensk språk, kultur og samfunnsliv.	En vekstkraftig region	Mål 3. Det skal legges til rette for et offensivt, nyskapende, kunnskapsbasert og bærekraftig næringsliv, basert på regionens mangfold og fortrinn	Regionalt nordområdeforum Forumet styrker dialogen mellom nasjonalt og regionalt nivå for felles problemforståelse av internasjonale spørsmål Barentssekretariatet, som eies av de nordnorske fylkeskommunene, er et viktig verktøy for å realisere internasjonale prosjekter, der et hovedmål er å styrke samfunnsutviklingen i Nord-Norge. Andre sentrale finansieringsordninger er EU-programmene Interreg Aurora og Interreg NPA, som gir aktører i Troms mulighet til å realisere samfunnsnyttige prosjekter med et hovedfokus på næringsutvikling.

Internkontroll

Det har i prosjekt Troms fylkeskommune vært jobbet med å få på plass et system for internkontrollen for Troms fylkeskommune. FDK har ansvar for det overordnede virksomhetsstyringen der internkontrollen er en viktig del. Vi har også i 2023 jobbet med kvalitetsprosjektet for å få på plass et elektronisk verktøy og for å få på plass et helhetlig kvalitetsproblem.

Det har vært meldt inn 3 avvik i 2023, som alle er lukket. I tillegg har det vært jobbet systematisk med kvalitetsforbedringer tilknyttet saker til politisk behandling.

Avdeling for personal og organisasjonsutvikling

Økonomisk analyse/avviksforklaring

Regnskapet viser at POU har et mindreforbruk på 1,2 mill. kroner, tilsvarende 7,1 prosent. Mindreforbruket skyldes vakanser og lavt forbruk på innkjøpskontoer.

Måloppnåelse

Medarbeiderne ved Personal og organisasjonsutvikling har bistått med å levere gode tjenester innen lønn- og personal, rekruttering, HMS, læringsverktøy, kvalitetssystem og BI. Det har vært fokus på samarbeid med tillitsvalgte, ivaretagelse av ledere og ansatte samt gode prosesser i forbindelse med overgang til eget fylke. Bedriftshelsetjenesten (BHT) Troms har hatt en sentral rolle i organisasjonen, og ivarettatt både Troms og Finnmark i 2023.

Internkontroll

Personal og organisasjonsutvikling har i 2023 fortsatt arbeidet med å oppdatere og tilgjengeliggjøre instruksjer og veiledninger innen en rekke områder for ledere og ansatte.

Det har vært arbeidet med blant annet kvalitet, sikkerhet og brukeropplevelse ved ulike datasystemer som POU er administratorer for. Det er anskaffet og bygger skybasert lønns- og personalsystem for TFK som innebærer blant annet en forbedring av sikkerhet og bedre funksjonalitet. Det er også anskaffet og implementert nytt rekrutteringssystem vil trolig medføre bedre brukeropplevelse for søker og bedre hjelpemiddel som grunnlag for gode rekrutteringsprosesser. Det er også anskaffet felles kvalitetssystem som implementeres første halvår 2024.

Avdeling for økonomi

Økonomisk analyse/avviksforklaring

Økonomiavdelingen hadde et mindreforbruk på 0,3 mill. kr tilsvarende 3,8 prosent. Mindreforbruket må sees i sammenheng med merforbruk på lisenser på fellesfunksjoner Blandet og som følge av vakanser.

Måloppnåelse

I løpet av 2023 har avdelingen sammen med økonomiavdelingen i Finnmark vært løpende ajour og levert rettidige budsjett og regnskap av god kvalitet (ren revisjonsberetning). I tråd med målsettingene har arbeidet med oppdeling av TFFK og forberede og implementere systemer og gode beslutningsgrunnlag for nye Troms fylkeskommune vært hovedfokus tillegg til ordinær drift.

I tillegg har det vært fokus på å forberede de to fylkeskommunene til oppdelingen i 2024 gjennom å etablere funksjonsdelte budsjetter og rapportering. I arbeidet med økonomiplanen har målsetting om bærekraftig økonomi vært førende i prosessen.

De siste 5-6 årene har vært meget krevende og som ble ekstra krevende som følge av at sammenslåingsprosessen kom sent i gang på grunn av politiske forhold.

Internkontroll

Den krevende arbeidssituasjonen de senere år har medført at arbeidet med internkontroll ikke har fått så stor oppmerksomhet som ønsket. Økonomiavdelingen har hatt fokus på å legge til rette for god kvalitet i budsjett- og regnskapsarbeidet. På hjemmenettet er det publisert rutiner/maler og e-læringskurs samt gjennomført tett dialog med fagenhetene. Sammen med gode kontrollrutiner har dette bidratt til bedre kvalitet i både budsjett- og regnskapsarbeidet.

Innkjøpskontoret

Økonomisk analyse/avviksforklaring

Innkjøpsavdelingen hadde et mindreforbruk på kr 109 000,- for 2023, tilsvarende 2,6 prosent. Mindreforbruket kan blant annet forklares med lave reise- og kursutgifter.

Måloppnåelse

Arbeidet med fylkeskommunens oppbygging av innkjøpskontoret er videreført fra 2022, med fokus på oppbemanning for å ivareta anskaffelsesreglementet og klima og miljø. Målet for 2023 har vært å få vedtatt organiseringen av innkjøpskontoret, gjennomføre oppdelingen av anskaffelsesforvaltningen til Troms og Finnmark fylkeskommune, og tilrettelegge for nye Troms fylkeskommune.

Miljø som virkemiddel i fylkeskommunens anskaffelsesforvaltning, er politisk vedtatt. Det er iverksatt tiltak ved å ansette en treårig prosjektstilling på klima og miljø.

Internkontroll

Internkontroll av fylkeskommunens anskaffelser omfatter oversikt over alle fylkeskommunens anskaffelsesområder, gjennomføring av anskaffelsesprosessene, samt kontraktsoppfølging. Arbeidet med å utarbeide struktur og rutiner for dette er påbegynt for nye Troms fylkeskommune som vil implementeres i kvalitetssystemet. Det er vedtatt ansettelse av en ny opprettet stilling som avtaleforvalter som skal bidra til å ivareta internkontrollen.

Avdeling drift og eiendom

Økonomisk analyse/avviksforklaring

Drift og eiendom Troms hadde et merforbruk på 8,1 mill. kroner i 2023, tilsvarende 12 prosent av driftsbudsjettet til avdelingen.

Av dette er 7,1 mill. kroner knyttet til seksjon Drift og vedlikehold. Det ble satt av 10,8 mill. kroner på fond, jf. FT vedtak 100/23 (TFFK). Dette ble gjort på grunn av en forventning/prøgnose om et mindreforbruk ved årets slutt, som beskrevet i budsjettoppfølging for avdelingen pr. 15. oktober 2023.

Grunnen til forventet mindreforbruk var i hovedsak en utbetaling av strømbonus fra kraftselskapet som fylkeskommunen har avtale med. Strømbonusen utgjorde om lag 10 mill. kroner og ble tilgodesett fylkeskommunen som en reduksjon av strømrregningen i løpet av våren 2023.

De siste månedene av 2023 har imidlertid avdelingen hatt noe større forbruk enn forventet ved seksjon Drift og vedlikehold. Hovedsakelig dreier dette seg om et prosjekt om omhandler utskifting av lyskilder ved fylkeskommunale bygg til LED-belysning jf. EU-forskrift, samt noen uforutsette drifts- og vedlikeholdsutgifter.

Avdelingen har ansvar for forvaltning av parkeringsområder og innkreving av parkeringsavgift. Netto inntekter har i 2023 vært noe lavere enn budsjettet, dette utgjør om lag 1,0 mill. kroner i avvik. Budsjettavviket kan ha sammenheng med innføring av bompenger og stenging av tunneller i Tromsø, som kan ha ført til noe redusert bruk av bil.

Eiendomsforvaltning hadde et merforbruk på om lag 900 000 kroner i 2023. Grunnen til dette var hovedsakelig endringer i inntektsgrunnlaget. Blant annet lavere refusjon for driftsutgifter som gjelder sameiet ved Fylkeshuset.

Boligforvaltning hadde også et merforbruk i 2023, om lag 700 000 kroner. Leieinntektene økte i 2023 på grunn av høyere grad av utleie, færre boliger sto tomme/vakant. Utleiegraden av fylkeskommunale leiligheter i 2023 har vært høyere enn tidligere år. Det leies blant annet ut seks leiligheter til Tromsø kommune, boligene huser flyktninger fra Ukraina. Selv om inntektene økte noe i 2023, ble det brukt mer midler på vedlikehold enn budsjettet, som førte til et merforbruk. Det er generelt et relativt stort vedlikeholdsetterslep og behov for oppgradering av boliger som eies av fylkeskommunen.

En annen kostnad som ikke har vært planlagt, men som vi har måttet ta høyde for er tiltak mot krykkjer på Fylkeshuset. I 2023 er utgiftene på nesten 1 mill. kroner. Dette inkluderer tiltak for å forhindre hekking, men også en omfattende rengjøring av fasade og vindu på høsten etter at krykkjene har forlatt bygningen. I 2023 kom en EU-forskrift som gjelder utfasing av konvensjonelle lyskilder og en overgang til LED-belysning. Dette fører til at det meste av lyskilder på fylkeskommunale bygg må skiftes ut. Det ble bokført 8,4 mill. kroner inkl. mva. i utgifter på dette prosjektet i 2023. Utskiftingen startet som et prosjekt i driftsregnskapet, men videreføres i 2024 som et investeringsprosjekt. Avsatte midler til fond i 2023 (10,8 mill. kroner) skal etter planen tildeles investeringsprosjektet som omhandler utskifting av lyskilder til LED-belysning.

Måloppnåelse

Medarbeiderne har arbeidet godt med å levere gode tjenester og godt vedlikehold av bygg og eiendom til innbyggerne i fylket, og har arbeidet målrettet for å ivareta gjeldende lovkrav. Vi samordner og samarbeider på tvers av fagområder for å oppnå målene våre.

Selv om det har vært jobbet godt med drift og vedlikehold i 2023, er det generelt et stort vedlikeholdsetterslep på bygg og eiendommer i fylkeskommunen. Dette etterslepet
Kantinen leverer god lunsj/mat til arrangementer/møter internt på Fylkeshuset. Renhold leverer tjenester til rett kvalitet på Fylkeshuset samt andre bygg vi har i vår portefølje. Servicekontoret følger opp oppgaver for ansatte på Fylkeshuset, samt Tromskysten. Trykkeriet leverer tjenester for ansatte i Fylkeskommunen, de har utvidet sitt fagområde med trykking av profiler på arbeidstøy.

Når det gjelder nybygg og investeringer har det vært arbeidet kontinuerlig med blant annet realisering av nye Ishavsbyen skole og forberedelse til byggestart av ny videregående skole i Harstad. Prosjektet Ishavsbyen vgs. krever mye ressurser i denne fasen av byggeprosjektet, og avdelingen har vært nødt til å leie inn og ansette ekstra personell for å ivareta disse oppgavene på en forsvarlig måte. Oppføring av nytt hybelhus for elever ved Bardufoss vgs. er godt i gang, og følger oppsatt fremdriftsplan. Prosjektet renovering av Fylkeshusets bygg 3 er foreløpig satt på vent, grunnet dialog med Tromsø kommune ang. utførelse av nytt tak og vinduer.

I alle våre prosjekter/arbeid legger vi til grunn en bærekraftig forvaltning der blant annet energieffektivisering står sentralt.

Internkontroll

Seksjon Drift og vedlikehold har internkontroll i forbindelse med brannvern og el-sikkerhet. Det har i stor grad vært gjennomført internkontroller som planlagt.

Ved seksjon Nybygg og investering er det innført månedlig prosjektsikring som styringsverktøy, og arbeidet med å etablere kvalitetsdokumenter er godt i gang.

Vernerunder gjennomført for fagområdene kantine, servicekontoret og renhold ved Fylkeshuset. Avvik er lukket og tiltak for bedre fysisk arbeidsmiljø er gjennomført.

Avdeling IT

Økonomisk analyse/avviksforklaring

IT-avdelingen har et merforbruk på 2,7 mill. kroner i 2023. Forklaringen på avviket for IT er i stor grad forbundet med merutgiftene rundt oppdeling av Troms og Finnmark fylkeskommune.

Det har vært betydelig økning i kostnaden knyttet til lisenser. Dette er det tatt høyde for i budsjettet for 2024. En del av merforbruket er knyttet til oppdeling og dessverre ikke regnskapsført på oppdelingsprosjektet. Dette vil bli tatt høyde for i sluttrapporten til Kommunal- og distriktsdepartementet.

Måloppnåelse

IT-avdelingen har levert flere nye digitaliseringstiltak i perioden. Fokuset har vært å få til en god oppdeling av fylkeskommunene og forsterket IT sikkerheten, etter at det er blitt en mye mer krevende situasjon rundt dette på verdensbasis. Blant annet er det rullet ut nytt sikrere trådløst nettverk for hele organisasjonen som nå skal være basis nettverkstjeneste for alle. Vi har også bygget en helt ny IT plattform med økte sikringstiltak for alle brukerne for våre skyløsninger. Ellers understøtter vi alle avdelinger der de har behov rundt sine tjenesteleveranser, og som følge av oppdelingen har dette vært kapasitetskrevende.

Internkontroll

Internkontroll av IT-avdelingens budsjett og regnskap gjøres i samarbeid med økonomiavdelingen. Internkontroll for oppgavene i avdelingen utføres på daglig basis i form av ansvarslister og jevnlig statusmøter. Vi forvalter sikkerhetssystemer etter NSM grunnprinsipper for IT sikkerhet og zero trust filosofien. Kvalitetssystemet er vårt system for ivaretagelse av rutiner og prosesser.

Avdeling informasjon - og dokumentasjonsforvaltning (INFODOK)

Økonomisk analyse/avviksforklaring

INFODOK hadde et mindreforbruk på 0,35 mill. kroner tilsvarende 3,8 prosent. Midreforbruket skyldes mer refusjoner og foreldrepermisjon enn budsjettet.

Måloppnåelse

Hovedfokus i 2023 har vært å forberede oppdeling og samtidig opprettholde en forsvarlig drift med fokus på å levere gode tjenester. Avdeling INFODOK og Dokumentasjonsforvaltning Finnmark har sammen hatt dette fokuset. I tillegg har vi hatt fokus på å ta imot nye arbeidsoppgaver som følge av den funksjonelle oppdelingen (digitale fellesløsninger på forvaltningsområdet), og samtidig forberede avdelingen på nye arbeidsoppgaver gitt i nytt mandatet, herunder et overordnet informasjonsforvaltningsansvar.

Internkontroll

Året 2023 har i hovedsak vært driftet sammen Dokumentasjonsforvaltning Finnmark. Det har så langt det har vært kapasitet vært gjennomført delvise kontroller i tråd med årshjulet. Fra høsten 2023 har alt fokus gått til å forberede nytt fylke, og vi har derfor ikke fulgt opp internkontroll i den grad som er ønsket.

11.3Kompetanse

Regnskapet viser at Kompetanseetaten hadde et resultat, korrigert for bruk og avsetning til bundne fond, på 20,5 mill. kr i merforbruk, som tilsvarer 1,6 % av brutto budsjetttramme for 2023.

Regnskapsresultatet er vist i tabellen nedenfor.

I 1000 kr	Vedtatt budsjett	Regulert budsjett	Regnskap	Avvik	Korr. netto bruk av bundne fonds, ikke budsjettert	Korr. avvik	Avvik i %
Kompetanse	1 219 173	1 251 387	1 232 540	18 847	-39 378	-20 531	-1,6 %
Utdanning	1 183 076	1 235 259	1 226 313	8 946	-30 864	-21 918	-1,8 %
<i>Herav bruk av navngitt disposisjonsfond (Jf. Bud.oppf. pr. 15.10.22)</i>	<i>-2 000</i>	<i>0</i>					
Voksenopplæring, karriere og integrering	36 097	16 128	6 227	9 901	-8 514	1 387	8,6 %

Økonomisk analyse/avviksforklaring

I 1000 kr	Vedtatt budsjett	Regulert budsjett	Regnskap	Avvik	Korr. netto bruk av bundne fonds, ikke budsjettert	Korr. avvik	Avvik i %
Kompetanseetaten	1 219 173	1 251 387	1 232 540	18 847	-39 378	-20 531	-1,6 %
Utdanning - Sentralt	288 050	257 039	202 376	54 663	-42 016	12 647	4,9 %
Videregående skoler	895 026	978 220	1 023 937	-45 717	11 152	-34 565	-3,5 %
Voksenopplæring, karriere og integrering	36 097	16 128	6 227	9 901	-8 514	1 387	8,6 %

Kompetanseetaten - sentralt

For Kompetanseetaten sentralt viser regnskapet et mindreforbruk på 12,6 mill. kroner.

Hovedforklaringen til mindreforbruket er mer etterbetaling fra andre fylker for gjesteelever enn antatt og mindre utgifter til institusjonsplasserte elever i Troms fra andre fylker. I tillegg var det færre elever som søkte seg til knutepunktskoler som blant annet tilrettelagt tilbud for hørselshemmede.

Som følge av færre elever med store og sammensatte behov har det vært nedgang i utgifter til spesialundervisning og tilpasset opplæring fra høsten 23. Færre behov for spesialundervisning i henhold til sakkyndighetene fra høst 23 enn vår 23, medførte inndragning av midler fra skolene for høsten. Skolene har imidlertid ikke mulighet for å få økonomisk effekt av endringen i budsjettåret. Det betyr at noe av skolenes meldte merforbruk innen spesialundervisning må sees i sammenheng med etatens mindreforbruk, sammen med noen øvrige budsjettmidler som også skulle vært overført til skolene.

I motsatt retning trekker høyere økning i kostnadene til formidling av læreplass enn forventet. Utdanningssektoren har over år hatt en betydelig økning i antall elever som blir formidlet til læreplass.

Videregående skoler

De videregående skolene har til sammen et merforbruk på 34,5 mill. kroner. Hovedforklaringene er at vikarutgifter ikke er medregnet i budsjett-tildelingsmodellen for skolene. Vikarutgifter har vært økende fordi det er vanskelig å finne kvalifiserte lærer til å dekke skolenes vikarbehov og dermed i større grad må bruke overtidsbetaling enn før til å dekke vikarbehov. Videre er det vanskelig for skolene å nedbemanne raskt nok fra høsten av for å få økonomisk effekt i budsjettåret, og medfører merforbruk innen spesialundervisning. Skolene har også fått uforutsette utgifter til nytt trådløst nettverk, bytte av datamaskiner for ansatte på grunn av overgangen til nytt fylke medførte ny programvare som eksisterende maskiner ikke håndterte.

Ishavsbyen vgs har økte kostnader til egen drift grunnet ombygging som pågår som ikke dekkes av investeringsbudsjettet.

Senja vgs og Nord-Troms vgs har utgifter på i overkant av 6 mill. kroner som skulle vært dekket av Blåfondet, men er belastet det ordinære driftsbudsjettet.

Voksenopplæring, karriere og integrering

Mindreforbruket på 1,4 mill. kroner skyldes i hovedsak at bruk av prosjektmidler fra eksterne innen voksenopplæring var større enn utgiftene. I 2022 var det brukt for lite eksterne midler og dermed ble eksterne prosjekter i noen grad finansiert av fylkeskommunale budsjetter.

Måloppnåelse

Hovedmålet (effektivalet) for videregående opplæring i fylkeskommunen er økt gjennomføring (fullført og bestått), og økt kvalifisering av voksne.

Resultatmålene for videregående opplæring er angitt i strategiplan for videregående opplæring i Troms 2018-2021; «Samspill for læring». Planen ble prolongert for 2023 og har tre strategiområder; Læring, Kvalitet og samspill og Arbeids- og læringsmiljø.

Læring

Målet er at elever og lærlinger skal få ut sitt læringspotensial, fullføre videregående opplæring med grunn-, yrkes- eller studiekompetanse og ha et godt grunnlag for livslang læring.

Gjennomføring

- Læringsresultatene er forbedret, og 87,3 % av elevene i Troms fullførte og bestod skoleåret 2022-2023. Dette er en økning fra året før. Troms har, med unntak av ett år, hatt en sammenhengende forbedring de siste 10 årene, og vil fortsette arbeidet med å støtte og pådrive prosesser som gjør at denne forbedringen fortsetter. Fullført og bestått målt har i perioden 2012 til 2023 hatt stigende trend fra 73,5 % til 87,3 %.

Kvalitet og samspill

Det er et mål i Troms at det skal være god kvalitet i opplæringen. Dette forutsetter et godt samspill mellom aktørene i opplæringen.

Samlet karaktersnitt for de videregående skolene i Troms har steget jevnt i perioden 2012 til 2023 med en bedring fra 3,67 til 4,23.

Arbeid- og læringsmiljø

Videregående opplæring i Troms skal ha et godt arbeids- og læringsmiljø. Dette bidrar til økt motivasjon, innsats og mestring og fremmer fysisk og psykisk helse.

Læringsmiljøet i skoler og lærebedrifter er i hovedsak godt, og de aller fleste elevene og lærlingene trives godt. Men vi ser også at det er økning i antall elever som opplever seg mobbet i de videregående skolene i fylket, men det er en nedgang i antall som opplever seg som mobbet under opplæring i bedrift. Det blir viktig å intensivere arbeidet for å motvirke dette. Kvalitetsmeldingen om videregående opplæring som ble behandlet i fylkestinget desember 2023, dokumenterer statusen.

Internkontroll

Skoleeiers oppfølgingsteam utøver internkontroll innenfor tjenestetilbudet som skolene har, gjennom faste oppfølgingsmøter flere ganger i året med en fast metodikk. Teamet har særskilt fokus på prosesskvalitet for skolenes utviklingsmål som henger sammen med fylkestingets vedtatte strategi for videregående opplæring.

Troms sin kvalitetsgruppe bidrar til fokus på dokumentasjon og god risikostyring. De bidrar også til skolenes systemiske bruk av EK-handboka som er viktig for virksomhetsstyring og internkontroll. Fagopplæringen utøver internkontrollen via faste dialogmøter flere ganger i året med opplæringskontor, lærebedrifter og deres styrer.

Skolene, PPT, OT og avdelingene i sentraladministrasjonen har budsjettoppfølgingsrutiner som følges opp av etatsledelsen.

Hver høst gjennomføres prosesser med alle involverte aktører med å utarbeide kvalitetsmelding til Fylkestinget. Det er en omfattende kvalitetskontroll som er et vesentlig bidrag i internkontrollen og som også behandles i fylkestinget i desember hvert år.

11.4 Næring

Regnskapet viser at næringsetaten hadde et netto mindreforbruk på 3,527 mill. kroner i 2023. Regnskapsresultatet er vist i tabellen nedenfor.

I 1000 kr	Vedtatt budsjett	Regulert budsjett	Regnskap	Avvik	Korr. netto bruk av bundne fonds, ikke budsjettert	Korr. avvik	Avvik i %
Næring	71 735	110 903	107 376	3 527	0	3 527	3,2 %
<i>Herav avsetning til disp.fond - Næring</i>		2 423					2 423

Økonomisk analyse/avviksforklaring vest

Mindreforbruket utgjorde i sum 3,527 mill. kroner på lønn og drift, og avviket knyttet i hovedsak til stillingsvakanter.

Måloppnåelse

Regional planstrategi (RPS), Strategi for næringsutvikling i Troms og ulike oppdrag har vært grunnlaget for prioriteringer for næringspolitikken i 2023. Hovedprioriteringer for budsjettet i 2023 var økt mobilisering, utvikling av samfunnsutviklerrollen, demografiutfordring i distriktskommunene og grønn omstilling i næringslivet, siste halvdel i tråd med ny næringsstrategi. Etaten lyktes i sitt mål om å lansere *Strategi for næringsutvikling i Troms* i 2023. Strategien bidrar til å styrke det målrettede arbeidet med næringsutvikling i tiden fremover mot 2028, og er fundamentet for handlingsplanen etaten skal utarbeide i 2024. Strategien vil være sentral i videre utøvelse av samfunnsutviklerrollen.

Samfunnsutviklerrollen fra et næringspolitisk ståsted ses blant annet i sammenheng med oppdraget fra Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) hvor det går fram at «*distrikts- og regionalpolitikk er ein målretta innsats mot særleg stratgisk viktige område, der utfordringane ikkje kan bli løyst av sektorpolitisk innsats aleine*». Fylkeskommunene har ifølge KDDs oppdragsbrev «*det leiande ansvaret for å utforme regionale strategiar for utvikling, og å utvikle, samordne og følgje opp regionale mål for utviklinga i sitt eget fylke*».

For å oppnå nasjonale og regionale målsettinger arbeider etaten med en rekke ulike fagområder og oppgaver, deriblant gjennom politikkutforming og strategiarbeid, samfunns- og næringsutvikling og samordning og koordinering.

Politikkutforming og strategiarbeid: Etaten bistår fylkeskommunedirektør, fylkesutvalg, hovedutvalg for næring, klima og miljø og fylkesting med saksutredninger, kommunikasjon, taler og presentasjoner, utlysninger av virkemidler, strategiutvikling og høringsvar. I tillegg bidrar etaten til å utvikle samfunnet gjennom ulike prosjekter og samarbeid med næringsliv, kommuner, offentlige aktører, forskningsmiljø, klynger og organisasjoner i fylket.

Næringspolitikk berører de fleste andre politikkområder og politikkutforming og strategiutvikling for næring bidrar derfor til måloppnåelse på samtlige utviklingsmål i Regional planstrategi (RPS). Satsingsområdene klimaomstilling, utjevning av sosiale ulikheter og redusert utenforskap, mobilitet, stedsutvikling og vekstkraftig region er alle aktuelle satsingsområder.

Samfunns- og næringsutvikling: Næringssetaten bidrar til å legge til rette for kommunens næringsliv og mulige nyetableringer for å skape nye arbeidsplasser i fylket, øke verdiskapingen og gjøre kommunene attraktive å bo og leve i. Gjennom å mobilisere nærings- og samfunnsliv bidras det til at flere kan delta i utviklingen av Troms. Etaten bidrar med rådgivning knyttet til ulike sektorer og næringer i forhold til tilgjengelige verktøy både hos fylkeskommunen selv og hos andre relevante virkemiddelaktører.

Etaten har forvaltningsansvar etter akvakulturloven og havressursloven. Tildelings- og koordinerende myndighet etter akvakulturloven med forvaltningsansvar etter flere forskrifter, herunder lokalitetsklarering (akvakulturanlegg) i Troms etter laksetildelingsforskriften og tildeling av tillatelser for alle andre arter med videre.

Etaten har hatt et aktivt samarbeid med blant andre Innovasjon Norge, Distriktsenteret og DOGA, hvor fokus særlig har vært å identifisere og bistå kommuner knyttet til utfordringer rundt forvitring av næringsstruktur og demografisk nedgang. Fylkeskommunale støtteordninger som kommunale utviklingsprosjekt, kommunale næringsfond og butikkestøtte støtter opp under dette arbeidet.

Arbeidet bidrar særlig til måloppnåelse på utviklingsmål 1 og 2 og satsingsområdene klimaomstilling, stedsutvikling og redusert utenforskap og vekstkraftig region. Utjevning av sosiale ulikheter er særlig relevant for arbeidet med kommuner i sentralitetsindeks 5 og 6. Mobilisering for økt bruk av FoU og innovasjon styrker næringslivets samarbeidsevne, kompetanse og grønne omstilling. Forvaltning av akvakultur- og havressursloven bidrar på utviklingsmål 1, og klimaomstilling og vekstkraftig region.

Samordning og koordinering: Fylkeskommunens oppdragsbrev til IN Arktis og SIVA er eksempler på tiltak som bidrar til å samordne og koordinere ulike verktøy. Etaten har arbeidet med nye næringshage- og inkubasjonsprogram i samarbeid med SIVA og øvrige fylkeskommuner. I 2023 har etaten styrket samarbeidet med IN Arktis, gjennom felles workshop og etablering av flere faste møtepunkter. Næringsetatens *Næringsarena* er samlingspunkt for kommunene, fylkeskommunen og andre relevante aktører og bidra til gjensidig informasjonsdeling og samordning. Etaten deltar i ulike regionale, nasjonale og internasjonale prosjekter og programmer. Rådgivere fra næring deltar som observatører, styremedlemmer og prosjektledere. Etaten initierer og leder prosjekter tilpasset regionens behov og ivaretar fylkeskommunalt eierskap for flere selskaper.

Arbeidsområdet bidrar særlig til måloppnåelse på utviklingsmål 1 og 2 og satsingsområdene utjevning av sosiale ulikheter og redusert utenforskap, stedsutvikling og vekstkraftig region. Gjennom eierskap kan fylkeskommunen også bidra til klimaomstilling i de aktuelle selskapene.

Internkontroll

Næring har rutiner for internkontroll tilknyttet fakturabehandling, budsjett, virkemiddelkontroll og saksbehandling. I 2023 har fokus vært særlig på kvalitetsarbeid og forberedelser til tiden etter fylkesdeling.

11.5 Tannhelse

Regnskapet viser at den offentlige tannhelsetjenesten i Troms har et merforbruk på 3,890 mill. kroner. Korrigeret for bruk og avsetning til bundne fond er resultatet et mindreforbruk på 4,694 mill. kroner, eller 2,6 prosent av regulert budsjett for 2023.

Regnskapsresultatet er vist i tabellen nedenfor.

I 1000 kr	Vedtatt budsjett	Regulert budsjett	Regnskap	Avvik	Korr. netto bruk av bundne fonds, ikke budsjettert	Korr. avvik	Avvik i %
Tannhelse	162 331	176 804	180 694	-3 890	8 584	4 694	-2,2 %

Økonomisk analyse/avviksforklaring

Budsjettrammen til tannhelse er i all hovedsak bundet opp mot drift av tannklinikkerne, den forebyggende virksomheten og aktiv pasientbehandling. Dette for å imøtekomme krav til tannhelsetjenesteloven om forebyggende arbeid, prioriterte grupper, ha et «sørge-for-ansvar», samt gi tilbud til hele befolkningen. I de fleste av kommunene i Troms er den offentlige tannhelsetjenesten eneste tilbyder av tannhelsetjenester til befolkningen. Netto budsjettramme dekker ikke de samlede lønnskostnadene i tjenesten, og tannhelse er derfor i stor grad finansiert av pasientinntekter, refusjonsinntekter og ekstern finansiering.

Den offentlige tannhelsetjenesten (DOT) i Troms hadde i 2023 et mindreforbruk etter korrigering for avsetning til bundne fond på 4,694 mill. kroner. Etaten hadde merforbruk på både lønn og driftsposter på utgiftssiden. Årsaken til mindreforbruket skyldes et betydelig høyere refusjonsinntekter enn budsjettert. Det er først og fremst postene for refusjon av sykefravær og refusjon fra Helsedirektoratet tilknyttet prosjekt finansiert gjennom tildelte tilskuddsmidler.

Gjennom budsjettforlik i stortinget har den offentlige tannhelsetjenesten fått et utvidet ansvar for unge voksne, definert som gruppe G. Rammetilskuddet ble øket med 9,5 mill. kroner som følge av dette. Midlene ble lagt til ramma til tannhelse i budsjettoppfølgingen per 15.3.2023. Gruppe G omfatter pasienter som er 21-24 år i behandlingsåret, og Troms hadde 3 929 pasienter i denne gruppen under tilsyn i 2023. Pasientene betaler en egenandel på 25 prosent regnet ut fra en offentlig takst. Honorartaksten innbefatter tannteknisk arbeid og er lavere enn fylkets egne takster på de aller fleste områder.

Det har vært en styrking av rammen på 9,5 mill. kroner, til tannhelse for å ivareta tilbudet til de unge voksne. De økte rettighetene ble kjent så sent at det ikke har vært mulig å bygge opp kapasiteten fullt ut til denne gruppen. I tillegg nok har tannhelsetjenesten vært nødt til å prioritere økt ressursbruk da tjenesten allerede jobber nært kapasitetsgrensen på mange lokasjoner i fylket. Dette har videre gått på bekostning av inntak av voksne pasienter, som igjen er en viktig del av inntektsgrunnlaget til tjenesten.

I tillegg til denne gruppe G, har den offentlige tannhelsetjenesten som mange øvrige tjenester, fått en økning i antall flyktninger. I 2023 har det tilkommet et høyt antall flyktninger, mange av disse går direkte under den offentlige tannhelsetjenestens ansvarsområde. Man har særlig merket økt ressursbruk på dette i gruppe A, barn fra 0-18 år. Bare i Tromsø by har vi tatt imot 150 nye pasienter under 18 i 2023, der en høy andel er under 10 år. Majoriteten har et høyt behandlingsbehov som krever mye ressurser for å imøtekomme. Vi har en markant økning i utgifter til bruk av tolketjenester i forbindelse med denne gruppen, samt økning i henvisninger til narkose. Det er forventet at økningen av disse pasientene fortsetter i 2024 i tillegg til oppfølgingen av pasientene som allerede har kommet fortsette.

Måloppnåelse

Den overordnede målsettingen for tannhelsetjenesten i Troms er å fremme tannhelsen og å gi innbyggerne et tilbud der de bor. Med bakgrunn i demografien i Troms med lange avstander og til tider

et tøft klima er det viktig å opprettholde en desentralisert klinikkstruktur. For å sikre en stabil og god drift på mindre klinikker i distriktet er det viktig å kunne tilby ansatte en tidsriktig og god arbeidsplass.

I 2023 ble tannklinikken i Burfjord renovert og utvidet fra 1 til 2 behandlingskontor. Klinikken fremstår nå lys og trivelig og har fått skiftet ut en del utrangert teknisk utstyr. Klinikken kan ha to behandlere, tannlege og tannpleier, til stede samtidig. I lag med ansatte tannhelsesekretærer gir dette en bedre arbeidsplass og faglig og psykososialt arbeidsmiljø. De ansatte på klinikken er opprinnelig fra kommunen og vi tror vi har fått på plass en stabil situasjon som vil gi et godt tilbud til alle innbyggerne i kommunen fremover.

Det er en målsetting at de prioriterte gruppene, det vil si pasienter som har krav på gratis tannbehandling etter lov om tannhelsetjeneste, skal ha et regelmessig og oppsøkende tilbud. For å imøtekomme dette innkalles indikator-kull regelmessig, og det jobbes tett opp mot den kommunale helsetjenesten for å sikre at vi når ut til rettighetspasientene. Tannpleierne bruker deler av stillingen sin til oppsøkende virksomhet i skoler, barnehager og på institusjoner.

Det er satt en konkret målsetting om at minst 80 prosent av 5-åringene i Troms skal være uten karieserfaring. Denne målsetting har vi vært innenfor de siste årene. I 2022 viste tallene som ble rapportert inn til KOSTRA at 84 prosent av 5-åringene var uten karieserfaring. For 2023 var dette tallet 83,6 prosent.

Spesialisttjenester skal være rimelig tilgjengelig for hele befolkningen. Den offentlige tannhelsetjenesten i Troms har gjennom langsiktig arbeid klart å rekruttere inn spesialistkompetanse slik at vi kan tilby spesialisttjenester innenfor alle de odontologiske fagdisiplinene. Disse er samlet på TkNN i Breivika i Tromsø. Videre har vi ansatt spesialister i Nordreisa, Finnsnes og Harstad. Finnsnes og Harstad har spesialister som ambulerer dit. I årene fremover vil det jobbes for å etablere faste tjenester også på disse stedene. For å få til dette kreves det utvidelse og tilpasning av lokaler.

Det har igjennom flere år vært et utilstrekkelig tilbud for tannbehandling i narkose i Troms, noe som har resultert i lange ventetider for nødvendig tannbehandling hos grupper av sårbare barn. Man har kun delvis lyktes i å øke kapasiteten ved sykehusene. I september 2023 ble det opprettet et pilotprosjekt med narkosetilbud ved TkNN, med innleid anestesipersonell. Dette har ført til at tilgangen til narkosetjenester i fylkeskommunal regi har økt, og at man nå kan tilby en mer effektiv tilgang til spesialistbehandling for de som trenger narkose. I 2023 har det ikke vært tilgjengelig utstyr for å behandle barn under 16 år, men dette kommer på plass i løpet av første kvartal 2024.

Det skal legges til rette for en best mulig klinisk praksis for tannlege- og tannpleierutdanningen. Gjennom tett samarbeid med Universitetet i Tromsø drifter den offentlige tannhelsetjenesten i Troms den klinisk praktiske opplæringen for tannlege- og tannpleierstudenter som tar sin utdanning i Tromsø. Videre bidrar fylkeskommunen med å legge til rette for ekstern praksis til studentene ute på offentlige tannklinikker.

Internkontroll

Tannhelsetjenesten bruker det fylkeskommunens avvikssystem i hele tjenesten og det er en god kultur for å melde avvik blant de ansatte.

Etter fradelingen fra Finnmark pågår det nå et arbeid med å revidere og samle de fagspesifikke rutiner som gjelder for driften av tannhelsetjenesten. Disse vil bli strukturert opp og innlemmet i kvalitetssystemet i fylkeskommunen. Dette sikrer en oversiktlig og oppdatert oversikt for de ansatte til bruk ved daglig drift.

Etaten oppdaterer også sin software for inventar og utstysregister, samt at det vurderes å ta i bruk en serviceportal for å følge opp teknisk svikt og nedetid på utstyr på klinikkene. Dette vil gi oss bedre kontroll på at mangler blir fulgt opp og at regelmessig service blir gjennomført regelmessig i tråd med gjeldende retningslinjer.

11.6 Plan og kultur

Regnskapet viser at plan og kulturetaten har et *mindreforbruk* på kroner 902 000. Regnskapsresultatet er vist i tabellen nedenfor.

I 1000 kr	Vedtatt budsjett	Regulert budsjett	Regnskap	Avvik	Korr. netto bruk av bundne fonds, ikke	Korr. avvik	Avvik i %
Plan og kulturetaten	123 360	131 043	125 460	5 583	-4 681	902	0,7 %
<i>Herav bruk av navngitt disposisjonsfond (Jf. Bud.oppf. pr. 15.10.22)</i>	<i>-500</i>	<i>- 500</i>					

Økonomisk analyse/avviksforklaring

Mindreforbruket i etaten er i hovedsak knyttet til vakanse i stillinger i påvente av nyansettelser eller som følge av sykemeldinger, AAP og lignende. Vakanser medfører noe mindre aktivitet i perioder.

Måloppnåelse

Måloppnåelsen i etaten er knyttet opp mot aktiviteten som er gjennomført innenfor de ulike fagområdene i avdelingene areal- og samfunnsplanlegging, kulturarv, kunst og kulturutvikling, fylkesbiblioteket, Scene Nord og folkehelse, idrett og friluftsliv.

I sak 128/22 Budsjett 2023/økonomiplan 2023-2026 Troms og Finnmark fylkeskommune ble det vedtatt fast driftstilskudd til Kvääniteatteri AS, Romssa Sámi Viessu – Samisk Hus Tromsø AS, Kvæningen Språksenter og etablering av privatarkivtjeneste i Troms med ansvar å koordinere privatarkivarbeidet i fylket. Den nordnorske kulturavtalen 2022-2025, inkludert Nordnorsk litteraturstrategi, ble fulgt opp innenfor de respektive områdene og gjennom fylkesrådets representasjon i Landsdelsrådet for kultur i Nord-Norge.

Fylkestinget vedtok i sak 59/23 Ny felles filmstruktur i Nord-Norge – samordning av filmselskapene Nordnorsk Filmsenter AS, Nordnorsk filmkommisjon AS og Filmfond Nord AS. Nordnorsk Filmsenter AS i Tromsø eies av fylkeskommunene Nordland, Troms og Finnmark med 1/3 hver, og dette selskapet har ett heleid datterselskap Filmfond Nord AS i Bodø. Nordnorsk Filmkommisjon AS er fusjonert inn i Nordnorsk Filmsenter AS som en del av prosessen. I henhold til sak 107/23 Scene Nord – organisering og fremdrift ble det foreslått å utrede alternative organisasjonsformer for virksomheten knyttet til avdeling Scene Nord, som en del av fylkeskommunens portefølje og et eventuelt formalisert samarbeid mellom Troms og Finnmark. Utredningen legges fram for fylkestinget i 2024.

De regionale planene for henholdsvis friluftsliv, vilt og innlandsfisk, handel og service, landbruk og bibliotek ble fulgt opp. I mars 2023 vedtok fylkestinget i sak 21/23 ny handlingsplan for 2023-2028 til regional bibliotekplan. Denne er et viktig styringsverktøy for fylkeskommunens samhandling med kommunene og UIT i arbeidet med å ivareta fylkeskommunens ansvar for regional bibliotekutvikling. Etaten overtok prosjektlederansvaret for regional plan for klimaomstilling, som skal vedtas innen utgangen av 2025. Planprogrammet ble fastsatt av fylkestinget i desember 2023. Arbeidet med bevarings- og utviklingsplan for privatarkiv i Troms og på Svalbard 2024-2030 ble sluttført i 2023.

Etaten arbeider for utvikling av samisk språk og samisk og kvensk språk, kultur og samfunnsliv. Samarbeidsavtalen mellom Sametinget og Troms og Finnmark fylkeskommune ble fulgt opp innenfor fagområdene i etatene, Fylkeskommunens tospråklighetsmidler fra Sametinget ble redusert etter sammenslåingen. Ordningen har bidratt til å styrke bevisstheten om og bruken av samisk språk i den fylkeskommunale forvaltningen med bl.a. tiltak i videregående skole, Den kulturelle skolesekken, oversettelser og samiskspråklige nettsider. Det gode arbeidet med formidling av samisk litteratur for og i

bibliotek er videreført og videreutviklet gjennom en samarbeidsavtale mellom fylkesbiblioteket og Sametingets bibliotekstjeneste. Fylkeskommunen samarbeider med Sametinget og museer om etablering av rådgivningstjenester for kommuner og eiere av kulturminner.

I 2023 ble Hottigården i Lyngen fredet som kvensk gård. Fredningsmarkering ble avholdt på kvenfolkets dag. Gjennom året ble kvenske og romfolkets kulturminner i fylket kartlagt og det ble startet opp flere fredningssaker knyttet til jødiske og kvenske kulturminner.

Etaten har fulgt opp ansvaret og gitt uttalelse til, samordnet og koordinert fylkeskommunens høringsuttalelser til plansaker, dispensasjonssaker og andre planrelaterte saker slik som konsesjoner, nydyrking, kraftledninger, utfylling/mudring, snøskuterløyper mm. Det ble behandlet 173 plansaker og 625 dispensasjonssaker i Troms. Fylkeskommunen fremmet syv innsigelser til plansaker i 2023. Totalt er det åtte uavklarte innsigelser, hvor det foregår en dialog for å løse disse. Tre innsigelser ble løst i 2023. Råd- og veiledning av kommuner i deres planarbeid er en prioritert oppgave for fylkeskommunen. Det ble arrangert åtte møter i regionalt planforum, hvorav syv digitalt. Det er i tillegg arrangert kommunebesøk og planveiledningsverksted med flere kommuner i løpet av året, blant annet med nytt interkommunalt plankontor i Midt-Troms. Fylkeskommunen deltar i flere nasjonale prosjekt, med mål om å forbedre fylkeskommunes rolle som planfaglig veileder. Også innenfor de øvrige fagområdene i etaten utgjør råd og veiledning en sentral arbeidsoppgave, herunder også til frivillige organisasjoner og private tiltakshavere. Kommunenes arbeid med kulturmiljøplaner ble fulgt opp.

Etaten la til rette for en rekke arrangement i 2023. Året startet med nasjonal filmkonferanse under Tromsø Internasjonale Filmfestival (TIFF). Sannhets- og forsoningskommisjonen overleverte sin rapport til Stortinget i juni 2023. Den årlige Samekonferansen og Kvenseminaret ble derfor slått sammen til en konferanse hvor rapporten var et tema. Troms var i 2023 markeringsår for Jubileumsstafetten i Nasjonaljubileet 2030 - NORGE I TUSEN ÅR under tittelen ressurser og rikdom i Tore Hunds rike på Bjarkøy i forbindelse med Festspillene i Nord-Norge. Fylkeskommunen bidro videre i planlegging og gjennomføring av blant annet reguleringsplankonferanse, plan- og bygningskonferanse, fribykonferansen under Festspillene i Nord-Norge og den nasjonale folkehelsekonferansen som ble avholdt i Tromsø. I tillegg ble det gjennomført en rekke dialogmøter, webinarer, fagsamlinger og befaringer, slik som innenfor festivalordningen, regional bibliotekutvikling og spillemiddelordningen. Det ble avholdt flere kurs i det nasjonale kostholdsprogrammet Fiskesprell. I 2023 ble det gjennomført nærmere 30 arkeologiske befaringer og kontrollregistreringer i kommunene i Troms. I tillegg ble det utført 16 arkeologiske feltundersøkelser av større privat/offentlige tiltak som er betalte oppdrag.

Etaten har ansvar for forvaltning av en rekke virkemidler, både fylkeskommunale og statlige ordninger. For å gi en forutsigbarhet og trygg finansiering gis det driftstilskudd til en rekke kunst- og kulturinstitusjoner, friluftsråd, Forum for natur og friluftsliv Troms, idrettskretsen, samiske språk- og kultursenter, bokbussene i Nord-Troms og Tromsø og Troms barne- og ungdomsråd (TROBUR). Fylkeskommunen har god måloppnåelse gjennom fordeling av tilskudd til ulike tiltak. Innenfor kulturarvområdet ble det fordelt 25 tilskudd i Troms til fredede og vernede bygninger, fartøy og kulturlandskap fra Riksantikvarens midler. Fra fylkeskommunens egne ordninger, Redningsplanken og midler til skjøtselstiltak, ble det fordelt tilskudd til 43 prosjekter. Innenfor kunst og kulturfeltet mottok 28 festivaler fylkeskommunalt tilskudd. Over 106 millioner spillemiddelkroner ble fordelt til anlegg for idrett og fysisk aktivitet i Troms og Finnmark, hvorav 61 mill. kroner i Troms. Det ble fordelt spillemidler på 4,7 mill. kroner til kulturarenaer i Troms. 12 kommuner mottok midler som en del av det nasjonale programmet for folkehelsearbeid 2017-2027. Innenfor friluftsliv ble det fordelt midler fra Miljødirektoratet til 35 aktivitetstiltak, mens 25 vilttiltak fikk bevilgning. 26 tilretteleggingstiltak for friluftsliv i Troms mottok fylkeskommunale midler.

Etaten følger opp en rekke prosjekter og programmer. I 2023 bevilget Troms Holding 2,7 mill. kroner til et treårig prosjekt «Fokus møteplasser i Troms» tilgjengelighet og kontinuitet- et folkehelsestiltak». I tillegg ble det bevilget midler til et utviklingsprosjekt ved Troms fylkeskultursenter. Prosjektet Fotefar mot nord mellom Sametinget og fylkeskommunene Trøndelag, Nordland og Troms og Finnmark fortsatte i 2023. Ferdelsårsprosjektet og Læring i friluftsliv ble fulgt opp innenfor friluftsliv. Fylkeskommunen

samarbeider med kompetansemiljøene om befolkningsundersøkelsene Saminor 3 og Tromsundersøkelsen Tromsø 8. Det ble i tillegg gitt tilskudd til de to undersøkelsene. Samarbeidsforum for program for folkehelsearbeid mellom de to nordnorske fylkeskommunene og regionale samarbeidsparter gjennomførte flere møter.

Innenfor etatens arbeid med formidling var det god aktivitet. Den kulturelle skolesekken (DKS) i Troms og Finnmark har for 2023 felles tildeling og rapportering til Kulturtanken Norge. Det er det en liten nedgang i antall elevmøter fra 2022 til 2023. Dette skyldes at DKS jobber ut fra skoleår og ikke kalenderår, og antall elevmøter er avhengig av hvilke produksjoner som legges når i skoleåret. Målsetningen om at elever får oppleve både samiske og kvenske produksjoner ble oppfylt. Tabell DKS 2023 (Troms og Finnmark):

	Gjennomført 2022	Gjennomført 2023
Antall produksjoner	125	119
Elevmøter	68 914	64 218

Gjennom 2023 har publikum igjen vendt seg til å oppsøke kulturaktiviteter på samme nivå som før pandemien. Landsdelsmusikerordningen i Nord-Norge (LiNN) i Troms og Finnmark (felles rapportering for 2023) hadde et samlet publikumstall på om lag 17 500, hvorav over 6 000 var regionens barn og unge. Som tidligere år var programmet variert og omfavnet alle fra barnehage til regionens eldste innbyggere med konserter gjennom spaserstokken på sykehjem. Også Folkemusikk nord hadde gode besøkstall på sine produksjoner. I 2023 startet planlegging av flere samarbeid med Sverige og Finland innen folkemusikken som vil se dagens lys i 2024 gjennom interreg-prosjektet Arctic Music Circles.

Kunst og kulturaktørene i Troms har et fokus på mangfold og inkludering, som også er lagt merke til nasjonalt. NUK - ny ung kunst er en integrert kunstfestival, under Festspillene i Nord-Norge, for ungdom mellom 14-20 år. Relæxt er kulturlivets bidrag på å gjøre konserter og teaterforestillinger tilgjengelig for alle. Dette er et samarbeid mellom Hålogaland Teater, Arktisk Filharmoni, Nordlysfestivalen, TIFF og TIFF junior og Aurora Fokus Kino med følgeforskning.

Bokbussene har en særlig utjevne rolle, ved at de betjener skoler og barnehager og slik møter alle barn, ikke bare de som selv oppsøker biblioteket. Bibliotekene er også møteplasser med tilbud til alle, med et potensial for å bidra til bolyst og stedsutvikling. Fylkeskommunens bok og kulturbuss i Sør-Troms gjennomførte 144 arrangement til skoler og barnehager i de fem kommunene i Sør-Troms med totalt 2692 deltakere. Av disse var 56 arrangementer samiske, med 631 deltakere.

Internkontroll

Det jobbes bevisst med å oppnå en kvalitetsforbedring innenfor alle områder i etaten med fokus på god forvaltningsskikk og å levere gode tjenester. Etatens arbeid omfatter en rekke fagområder som er regulert gjennom lover og forskrifter, forvaltning av ulike tilskuddordninger og tilskudd til organisasjoner og institusjoner. Eksterne midler fra departementer, direktorater og samarbeidspartnere er regulert gjennom årlige tildelingsbrev og rapporteringskrav fra de ulike tilskuddspartene, og fordelinger gjøres gjennom politiske vedtak. Arbeidet med internkontroll krever kontinuerlig oppfølging.

I etatens arbeid inngår også HMS-arbeid, økonomihåndtering og oppfølging av medarbeidere mv. Det er utarbeidet en egen felthåndbok for arkeologer som verktøy for risikovurdering og styringskontroll innenfor kulturarvfeltet. Feltarbeidet risikovurderes i forkant av hver feltsesong.

11.7 Samferdsel

Regnskapet viser at Samferdsel Troms har et mindreforbruk på 286 mill. kroner. Korrigert for bruk og avsetning til bundne fond er resultatet et merforbruk på 2 mill. kroner, eller 0,1 prosent av netto budsjetttramme for 2023.

I 1000 kr	Vedtatt budsjett	Regulert budsjett	Regnskap	Avvik	Korr. netto bruk av bundne fonds, ikke budsjettert	Korr. avvik	Avvik i %
Samferdsel	1 873 506	2 031 723	1 732 384	299 339	-301 528	-2 189	-0,1 %
Div. direktør, inkl. beredskap	61 104	20 510	-273 801	294 311	-292 774	1 537	7,5 %
Ressurs	197 245	230 043	207 453	22 590		22 590	9,8 %
Mobilitet	879 015	966 418	967 037	-619	-8 753	-9 372	-1,0 %
Infrastruktur	736 142	814 752	831 695	-16 943		-16 943	-2,1 %
		0					
<i>Herav overføring til investering, vei</i>	177 739	200 201					
<i>Herav avsetning til disp.fond - samferdsel</i>		40 269					
<i>Herav bruk av navngitt disp.fond, kollektiv</i>	-17 000	-70 486					

To forhold må tas hensyn til/korrigeres når avviksforklaringen skal avgis.

Det første er kompensasjon fra staten knyttet til fergesambandet Brensholmen-Botnhamn 12,596 mill. kroner. Dette tilskuddet ble i 2023 utbetalt over rammetilskuddet og skulle vært budsjettregulert som en rammeøkning til samferdsel (mobilitet). Tilskuddet ble tidligere utbetalt som øremerket tilskudd. Praksisendring var ikke kjent for fylkeskommunen da sakene til fylkestinget i desember ble ferdigstilt og er derfor ikke regulert til samferdsel.

Det andre forholdet er at det etter at regnskapet for 2023 ble avlagt ble avdekket dobbeltføringer av kostnader i regnskapet for 2023. I sum utgjør dette en merkostnad på om lag 10,8 mill. kroner. Av dette er 1,9 mill. kroner knyttet til avdeling mobilitet og 8,9 mill. kroner avdeling infrastruktur.

Til sammen utgjør disse to faktorene om lag 23 mill. kroner. Korrigert for disse feilene er reelt resultat for samferdselsetaten i 2023 et mindreforbruk på vel 21 mill. Kroner.

Divisjonsdirektør inkludert beredskap

Økonomisk analyse/avviksforklaring

Divisjonens fellesfunksjoner har et mindreforbruk på 294,3 mill. kr. Etter korreksjon for avsetning/bruk av fond er resultatet et mindreforbruk på 1,5 mill. kroner.

I resultatet for divisjonen felles inngår også kostnader knyttet til bypakke Tenk Tromsø, der det påløp 5,8 mill. kroner i udekkede kostnader i 2022, som skulle finansieres med bompenger. Disse utgiftene oppstod så sent på året at man ikke rakk å rekvirere bompenger til inndekning i 2022. I 2023 er derfor resultatet for bypakke Tenk Tromsø et mindreforbruk på 5,8 mill. kroner.

Avdeling ressurs

Økonomisk analyse/avviksforklaring

Avdeling ressurs har et mindreforbruk på 22,6 mill. kroner i 2023. Hoveddelen av mindreforbruket skyldes at det gjennom året budsjettmessig var avsatt en større ramme til dekning av rentekostnader enn det den faktiske kostnaden ble. Innsparingen i rentekostnader utgjør om lag 10 mill. kroner.

Måloppnåelse

I 2023 har avdelingen hatt ansvaret for gjennomføring av samlokalisering av samferdsels sine ansatte på Finnsnes, oppgradering og klargjøring av kontorer i Tromsø (Mellomvegen 40) og etablering av anleggskontorer i Gratangen og på Oteren.

Internkontroll

I 2023 har avdelingen bidratt i arbeidet med etablering av et helhetlig kvalitets- og internkontrollsystem for Troms fylkeskommune. Innad i avdelingen, for etaten, har hovedfokuset i 2023 vært på økonomistyring og forberedelse til oppdelingen av Troms og Finnmark fylkeskommune.

Det har også vært lagt ned et betydelig arbeid i forhold til kvalitetssikring og oppfølging av økonomistyringen i bypakke Tenk Tromsø. Avdelingen har også bistått etaten med kontroll og kvalitetssikring av konkurransegrunnlag, kontrakter og i arbeidet med kontraktsoppfølging.

Avdeling mobilitet

Økonomisk analyse/avviksforklaring

Avdelingen fikk totalt et merforbruk på om lag 9,4 mill. kr i 2023 etter avsetninger og bruk av fond. Korrigert for manglende budsjettramme til Brensholmen-Botnhamn og dobbeltføringer av 1,9 mill. kroner (jmf kommentar innledningsvis) hadde avdelingen et reelt mindreforbruk på 5,1 mill. kroner. Avdelingens utgifter og inntekter er i all hovedsak knyttet til drift av kollektivtilbudet i Troms. Kommentarer til regnskapsresultatet er derfor i hovedsak basert på drift kollektiv.

Resultatet for kollektivtrafikken i 2023 kan grovt sett deles opp i et mindreforbruk på buss inkludert skoleskyss på 6,7 mill. kroner når det tas høyde for dobbelføring av 1,8 mill. kroner, merforbruk ferge på 1 mill. kroner når det tas høyde for manglende tilskudd Brensholmen-Botnhamn, merforbruk båt 5,0 mill. kroner og TT-ordningen viser netto mindreforbruk på -4,3 mill. kroner.

Måloppnåelse

Av målsetningen som er angitt i budsjettet for 2023 er blant annet disse relevante for kollektiv:

Gjennom bypakkene i Tromsø og Harstad arbeider avdeling Mobilitet for å legge til rette for miljø- og klimavennlige transportløsninger i samarbeid med kommunene og Statens vegvesen. Det er fokus på reduksjon av utslipp, støv, støy og kø, i tillegg til trafikksikkerhet og universell utforming i alle løsninger. Det er økning i bruk av kollektivtransport både på buss, båt og ferge fra 2022 til 2023:

Buss	+ 19 %
Hurtigbåt	+ 6 %
Ferge	+ 8 %
Personbilenheter	+ 4 % (på ferge)

På buss er det særlig stor økning i byene Tromsø og Harstad med hhv. 20,4 og 12,7 prosent. Tromsø hadde nesten 14,3 millioner reiser med buss i 2023 som gir en kollektivandel på om lag 15 prosent av alle reiser på hverdager i Tromsø. Dette er blant de tre beste av storbyene i landet. Resultatene viser at samarbeidet i bypakke Tenk Tromsø og Harstadpakken har hatt effekt.

I Tromsø har biltrafikken gått ned de siste årene og i 2023 var den om lag 11 prosent lavere enn i 2019. Andelen som sykler og går er også økende.

I 2023 var det oppstart på de to første fergesambandene med elektrisk fremdrift i Troms på strekningene Breivikeidet-Svensby og Lyngseidet-Olderdalen.

Ruteproduksjonen er i 2023 opprettholdt på 2022-nivå eller økt. Tilførselen av kompensasjons- og omstillingsmidler knyttet til pandemien har medført at det ikke ble nødvendig å gjennomføre reduksjoner i kollektivtilbudet selv om det har vært store kostnadsøkninger gjennom året.

Den samlede kilometerproduksjonen for bybussene i Tromsø var i 2023 på 5.462.538 kilometer. Dette er om lag 6 prosent høyere enn den produksjonen det var lagt opp til i 2019 som var siste normalår før korona-pandemien.

Internkontroll

Avdelingen utøver løpende og månedlig kontroll av inntektene og utgiftene som belastes regnskapet. Det er også løpende kontroll av utviklingen i reisemønster og resultater. I tillegg har avdelingen ansvar for oppfølging av avtalene knyttet til belønningsordningen og bypakke Tenk Tromsø.

Avdeling infrastruktur

Avdeling infrastruktur hadde et merforbruk på 16,9 mill. kroner i 2023. Korrigert for dobbeltføringer av 8,9 mill. kroner (jmf kommentar innledningsvis) hadde avdelingen et reelt merforbruk på 8 mill. kroner i 2023. I forbindelse med driftskontrakt Ofoten i perioden 2019-2023 ble Fylkeskommunen saksøkt for 50 mill. Saken er oppgjort ved at det er inngått forlik på 8,75 mill. kroner som er årsaken til merforbruket i 2023.

Økonomisk analyse/avviksforklaring

Seksjon drift og vedlikehold endte med et samlet merforbruk på 9,3 mill. kroner som i hovedsak er knyttet til det inngåtte forliket på driftskontrakt Ofoten 2019-2023.

Fylkestinget bevilget 75 mill. kroner (netto 60 mill. kroner) til ekstra dekkelegging i juni 2023. Det ble inngått kontrakt på dekkelegging Arnøya til en verdi på 30,6 mill. kroner. Av dette ble 11,7 mill. utført i 2023. Da kontrakten ble inngått sent høsten 2023, må resterende arbeider utføres i 2024 på grunn av klimatiske forhold. I tillegg er det utført ekstra dekkelegging og forarbeid for 30,5 mill. kroner.

I 2023 ble det utført trafiksikkerhetstiltak for om lag 12 mill. kroner. Av avdelingens driftsramme er det overført 239,3 mill. kroner til veinvesteringer.

I 2023 pågikk det utbedring/utskifting av 6 mindre bruer finansiert av fornyingsmidler og 7 skredsikringsprosjekter finansiert av skredsikringsmidler.

Arbeidene i Tromstunnelene startet opp våren 2023 med en total ramme på 1045 mill. kroner, der 241,7 mill. kroner er finansiert av tunnelsikkerhetsmidler. I 2023 utgjorde tunnelsikkerhetsmidlene 75 mill. av rammen på 190 mill. kroner.

Måloppnåelse

Avdelingen har ansvar for drift, vedlikehold, utbedring og utbygging av om lag 2981 km fylkesveger, 103 km gang- og sykkelveg, 41 tunneler og skredoverbygg, 595 brukonstruksjoner og 28 fergekaier i Troms. I tillegg har avdelingen ansvaret for oppgradering av tunneler i henhold til tunnelsikkerhetsforskriften. Oppgaver innen drift ivaretas gjennom 27 kontrakter på veg og elektriske anlegg langs veg. Av disse er 2 kontrakter felleskontrakter med Statens vegvesen og Nordland fylkeskommune.

I 2023 ble det inngått fire nye driftskontrakter i Lyngen, Ullsfjord, Tjeldsund og Astafjord etter at to større felleskontrakter med Statens vegvesen utløp høsten 2023.

Av målsetningen som er angitt i budsjettet for 2023 er blant annet disse relevante for avdeling fylkesveg:

- *Troms skal ha et fremtidsrettet, trafiksikkert og velfungerende vegnett, og redusere vedlikeholdsetterslepet på fylkesvegnettet.*
- *Bidra til innovasjon, samfunnsutvikling og styrket konkurransekraft.*
- *Redusere samferdselssektorens utslipp av klimagasser og redusere påvirkningen på ytre miljø, samt forberedelser for pågående klimaendringer.*
- *Styrke rammebetingelsene for Samferdsel Troms. Aktivt samarbeid og påvirkning.*

De nye kontraktene er oppdelte i mindre områder og er byggherrestyrte kontrakter som er mer tilpasset de lokale markedene og klimatiske forhold. I tråd med samferdselsdivisjonens strategiplan arbeider vi kontinuerlig med strekningsvise utbedringer og vedlikehold, og jobber fremtidsrettet med målsetting om

å imøtekomme det grønne skiftet i fylkeskommunen. Avdelingen arbeider også med å sikre fremkommelighet og trafikksikkerhet.

Avdelingen etablerte i 2023 et sett av kriterier som definerer trafikksikkerhet med utgangspunkt i oversikten fra Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på veg. Dette for å kunne identifisere og rapportere på utførte trafikksikkerhetstiltak

I 2022 ble programmet Fylkesvegløftet vedtatt og har en ramme på kr 2 mrd. Fylkesvegløftet har som mål å redusere vedlikeholdsetterslepet ved å dimensjonere vegnettet til dagens og fremtidens tungtransport, samt sikre fremkommelighet. I 2023 ble det omsatt for kr 317,4 mill.

I løpet av 2023 har avdelingen gjennomført dialogmøter med alle kommunene i fylket. Dette fordi det er flere felles utfordringer med vegnettet som vedlikeholdsetterslep, knappe ressurser og tøffe klimatiske forhold. Flere kommuner har inngått samarbeidsavtaler med fylkeskommunen om samordning av vinterdrift av tilstøtende strekninger ved hjelp av felles kontrakter med entreprenører.

Formålet med samarbeid er å optimalisere ressurser innen drift og vedlikehold, søke kostnadseffektive løsninger, prioritere løsninger som bedrer brukeropplevelsen og unngår standardsprang og bidra til god klimavennlig by- og stedsutvikling. Samtidig kan fylkeskommunen som samfunnsutvikler og samarbeidsnode, utvikle kompetanse innen vegfaglige områder og samtidig styrke regionalt og lokalt næringsliv sammen med kommunene.

Internkontroll

Avdelingen benytter prosjektoppfølgingsystemet ISY prosjektøkonomi for prosjektstyring, oppfølging av økonomien og rapportering på alle drifts- og investeringskontrakter.

12 Divisjonene i Finnmark

12.1 Organisering – Finnmark

I forbindelse med delingsprosessen av Troms og Finnmark så er organisasjonen i Finnmark i omstilling i forhold til organisering.

Jf. fylkestingsvedtak 63 /22 så skal Finnmark organiseres etter følgende modell, med 6 avdelinger i tillegg til fylkesrådsleders kontor.

Fylkestinget i Finnmark vedtok i sitt konstituerende møte i oktober 2023 at Finnmark skal organiseres etter formannskapsmodellen. Fylkesrådsleders kontor vil derfor bli navngitt som Fylkeskommunedirektøren i 2024.

12.2 Fylkesrådsleders kontor, stab/støtte og fellesfunksjoner

Regnskapet viser at Fylkesrådsleders kontor og stab/støtte har totalt mindreforbruk på 2,67 mill. kr. Korrigert for bundne fond er mindreforbruket 3,1 mill. kr, et avvik på 3,6 %. Regnskapsresultatet er vist i tabellen nedenfor.

I 1000 kr	Vedtatt budsjett	Regulert budsjett	Regnskap	Avvik	Korr. netto bruk av bundne fond, ikke budsjettert	Korr. avvik	Avvik i %
Fylkesrådsleders kontor	77 656	85 272	82 602	2 670	418	3 088	3,6 %
Fylkesdirektør Finnmark	21 059	23 349	21 699	1 650	418	2 068	8,9 %
Personal og lønn, kvalitetssystem og personvernombud	9 547	9 753	9 302	451		451	4,6 %
herav avsetning til navngitt disp.fond	-	350					
Økonomi	9 762	10 369	8 357	2 012		2 012	19,4 %
Anskaffelser	3 500	3 893	3 574	319		319	8,2 %
Drift og eiendom	20 187	22 807	25 516	-2 709		-2 709	-11,9 %
IT og dokumentasjonsforvaltning	13 601	15 101	14 153	948		948	6,3 %

Under fellesfunksjoner ligger funksjonsfordelt budsjett for fellesutgifter tilhørende Finnmark. Dette omfatter bla. Datalisenser, IKT systemer, dokumentforvaltning, midler til personaltiltak, tillitsvalgte og fylkeskommunale lærlinger.

I 1000 kr	Vedtatt budsjett	Regulert budsjett	Regnskap	Avvik	Korr. netto bruk av bundne fond, ikke budsjettert	Korr. avvik	Avvik i %
Fellesfunksjoner	-98 406	-65 583	-64 751	-832	0	-832	1,3 %
Økonomi felles	-127 091	-164 891	-179 864	14 973		14 973	-9,08
IT Finnmark Felleskostnader	18 011	18 011	19 270	-1 259		-1 259	-6,99
HR-midler	9 334	6 548	5 436	1 112		1 112	16,90
<i>herav avsetning til navngitt disp.fond</i>		650					
Pensjon	0	73 409	89 204	-15 795		-15 795	-21,52
Adm. Fellesutgifter Finnmark	1 340	1 340	1 203	137		137	10,20

Fylkesdirektør Finnmark

Økonomisk analyse/avviksforklaring

Fylkesdirektøren i Finnmark har et korrigert samlet mindreforbruk på totalt 2,1 mill. kr med følgende avvik:

- Det er et mindreforbruk samlet på Stab og Kommunikasjon på 4,3 mill. kr. I hovedsak på grunn av vakanser.
- Det er også et generelt mindreforbruk på internasjonalt arbeid. På grunn av manglende avsetning på 4,0 mill. kr av Kolarctic midler tilbake til 2020, blir det et netto merforbruk på dette området. Korrigert for bruk av bundne fond er dette merforbruket på 2,2 mill. kr.

Måloppnåelse

Fylkesdirektørens stab har ansvar for tilrettelegging for politisk virksomhet, internasjonalt arbeid, intern og ekstern kommunikasjon, regional planlegging, juridisk arbeid og regional utvikling. Fylkesdirektøren har som prosjektleder lagt til rette for å avslutte Troms og Finnmark fylkeskommune og legge til rette for deling. I tillegg har fylkesdirektøren forberedt etableringen av Finnmark fylkeskommune gjennom blant annet å legge til rette for at Fylkestinget for Finnmark fylkeskommune kunne vedta nye reglement og delegasjonsreglement. Fylkesdirektørens stab har vært sterkt medvirkende til tilretteleggingen innenfor sine ansvarsområder.

Internkontroll

Det er startet et arbeid med å anskaffe nytt kvalitets- og styringssystem til FFK. I forbindelse med dette arbeidet gjennomgås rutiner og systemer.

Personal og lønn, kvalitetssystem og personvernombud

Økonomisk analyse/avviksforklaring

POU har hatt et mindreforbruk på 451.000 kr på sin avdeling samt et mindre forbruk på 1,2 mill. kr på HR-midler under Fellesfunksjoner. Hovedgrunnen er at tilskuddet for lærlinger fra opplæringskontoret ble noe større enn estimert, mindre reisevirksomhet knyttet til BHT i Finnmark, samt at ekstraordinær tilføring av midler til arbeidsmiljøtiltak og kompetanseutvikling ble kun delvis brukt i 2023.

Måloppnåelse

Avdelingen har levert tjenester innen HMS, personal og lønn. Arbeidet i avdelingen har hovedsakelig bestått av oppsplitting av Troms og Finnmark. Utviklingsarbeid innenfor fagområdet har ikke vært gjennomførbart. Det er gjennomført en rekke digitale kurs og webinarer, og en samling med alle hovedtillitsvalgte i Finnmark.

I økonomiplan 2021-2024 var det bedt om at «Fylkestinget ber om en helhetlig gjennomgang av hele organisasjonen med sikte på en hensiktsmessig organisering og mest mulig effektiv drift.». På grunn av prosessen med oppdeling er den helhetlige gjennomgangen ikke gjennomført. En helhetlig gjennomgang igangsettes i 2024.

Økonomi

Økonomisk analyse/avviksforklaring

Økonomiavdelinga har et mindreforbruk på 2,0 mill. kr – tilsvarende om lag 19,4%.

Dette skyldes i hovedsak lavere lønnskostnader enn budsjettert som følge av vakante stillinger i perioder av året, samt refusjon av sykepenger. I tillegg har det vært noe lavere reiseaktivitet enn budsjettert.

Måloppnåelse

I økonomiplan er det ikke definert konkrete mål for økonomiavdelinga i perioden 2023-26, dette kommer som en følge av at innsatsen til avdelinga har blitt prioritert inn mot sikker drift ved overgangen fra Troms og Finnmark fylkeskommune til Finnmark fylkeskommune.

Overgangen synes å ha blitt gjennomført på en tilfredsstillende måte med tanke på sikker drift.

Internkontroll

Avdelingens interkontroll består i hovedsak å sikre kontroll på den økonomiske forvaltningen, herunder også finansforvaltningen, i hele fylkeskommunen.

Anskaffelser

Økonomisk analyse/avviksforklaring

Anskaffelser har et mindreforbruk på 319.000 kr, tilsvarende om lag 8%. Dette skyldes i hovedsak betydelig mindre reiseaktivitet enn budsjettert.

Måloppnåelse

Anskaffelser hadde som målsetning for økonomiplanperioden å oppfylle de kravene som settes i fylkeskommunens anskaffelsesreglement. Anskaffelser har operert etter reglementet over i hele året og har også forberedt vedtak for at et tilsvarende reglement kan vedtas i Finnmark fylkeskommune tidlig i 2024.

Drift og Eiendom

Økonomisk analyse/avviksforklaring

Drift og eiendom har et merforbruk på 2,7 mill. kr som skyldes blant annet et ikke inndekt generelt salderingskrav på 2,5 mill. kr. Effekten av økte leieinntekter har ikke hatt full effekt i 2023. I tillegg har det påløpt ekstra utgifter på mindre ombygninger og innkjøp av kontormøbler. Videre har det på utleieobjektet Hjelpemiddelsentralen påløpt noe nødvendig kritisk vedlikehold som har medført ekstra utgifter.

Måloppnåelse

DE har hatt fokus på å ha en bærekraftig forvaltning av den totale areal- og bygningsmasse. Det er investert i en del utstyr og gjort tilpasninger for å sørge for bedre brukervennlighet av byggene.

Jobbet videre med energieffektivisering på nye og gamle bygg. Det er skiftet ut en del skall og etterisolert bygg for å redusere energibruken. Fulgt opp energioppfølgingssystemer (EOS) for å få et bedre grunnlag for å iverksette besparende tiltak. EPC prosjektet er ferdigstilt og overført til drift. Det er store besparelser på strøm, i 2022 ble redusert strømforbruk målt til 73% eller ca 2 700 000 KWT.

I denne økonomiplanperioden har det vært et større fokus på å vedlikeholde bygningsmassen på en god måte.

Internkontroll

Drift og eiendom har eget internkontrollverktøy for bygg og anlegg. IK bygg og LAFT. Det jobbes med å bruke dette enda mer.

It og dokumentasjonsforvaltning

Økonomisk analyse/avviksforklaring

IT og Dokumentforvaltning har et mindreforbruk på 948.000 kr som skyldes vakanse, ansatte i permisjon uten lønn og sykemeldinger.

For 800100 (IT felles budsjett)

Merforbruket 1,26 mill. kr skyldes blant annet økte utgifter på lisenskostnader, pga mer fokus og utgifter på sikkerhet. Den generelle prisøkningen har vært høyere enn den kompenserte prisøkningen gitt i budsjettet. Midlene vil permanent måtte omdisponeres til nye sikkerhetstiltak i kommende budsjett og økonomiplanperiode.

I utgangpunktet så er alt av oppdelingskostnader knyttet til oppdelingsprosjektet blitt dekket inn på hvert ansvar. Ddt ble imidlertid stående restutgifter 211.000 kr på prosjekt 2210201 under IT Felles som ble belastet den generelle driften.

Måloppnåelse:

It- og dokumentforvaltning har hatt stort fokus på oppdelingsarbeidet av TFFK, samt opprettholde sikker drift av dagens arkiv og it-tjenester.

2023 har også vært en krevende tid med mange sikkerhetstrusler mot våre systemer. Det er blitt leid inn ekstern bistand på enkelte områder, for å beskytte noen av systemene våre. Det er ett etterslep på dette området fra 2022, som skyldes for sent iverksatt tiltak for IKT sikkerhet. Det er blitt inngått avtale med Helse-CSIRT (tidligere Kommune-CSIRT) som bidrar med kompetanse, analyser og rapporter som er sin beskrivelse og vurdering/analyse av digitale trusler, sårbarheter og hendelser i kommunal og fylkeskommunal sektor. IT fortsetter å bidra til at organisasjonen kan nå de langsiktige målene i satsingsområdene.

Hovedfokus for dokumentforvaltning har vært å få på plass en funksjonell oppdeling i saksbehandlings- og arkivsystemet i tråd med vedtatte organisasjonsstruktur, samt planlegging av prosjekter i forbindelse med deling av fylket.

Fokusområder:

- Bygging av ny og moderne IT infrastruktur i ny organisasjon
- Bygging og etablering av nytt sak/arkiv system
- Få på plass gode, oppdaterte og funksjonelle rutiner
- Mobile og fleksible brukere
- God og tilfredsstillende IT sikkerhet
- Sikker drift av eksisterende systemer
-

Internkontroll:

Det er jobbet med å få på plass gode og oppdaterte instruksjoner og brukerveiledninger, og distribuering av disse i flere kanaler. I tillegg er det avholdt kurs og webinarer i flere fagsystemer.

12.3 Næring

I 1000 kr	Vedtatt budsjett	Regulert budsjett	Regnskap	Avvik	Korr. netto bruk av bundne fond, ikke budsjettet	Korr. avvik	Avvik i %
Næring	23 837	33 264	19 582	13 682	8 987	22 669	68,1 %
herav bruk av navngitt disp.fond	-	-8 860					
herav avsetning til navngitt disp.fond		24 050					

Økonomisk analyse/avviksforklaring

Næringsavdelingen hadde i 2023 en vedtatt budsjetttramme på 33,3 mill.kr. Forbruket ved årsavslutning var 19,6 mill.kr. Dette gir et mindreforbruk på avdelingen på 13,7 mill.kr. Hovedforklaringene for regnskapsmessig status oppsummeres i påfølgende avsnitt.

Den største posten for mindreforbruk forklares ved at Kolarctic-midler, (kr. 4,2 mill.), ikke ble avsatt til bundet fond i 2020. Som følge av dette, er midlene midlertidig inntektsført på næringsavdelingens regnskap for 2023.

Mindreforbruket forklares videre ved at det er tilbakeført som inntekt tidligere innvilgede tilskudd som ikke er benyttet, (2,0 mill.kr).

Regnskapsmessig status er også påvirket ved at renteinntekter fra de såkalte «13.50-midlene», (statsbudsjettets overføring av midler for finansiering av Innovasjon Norge, næringshager, omstillingskommuner, regionalpolitiske satsinger, mm), er inntektsført, (kr. 1,6 mill.). I tillegg er det også inntektsført renteinntekter fra «Fylkeskommunalt Næringsfond Finnmark», (kr. 0,6 mill.). Sistnevnte fond er bygget opp av flere ulike statlige tilskudd. Disse tilskuddene er i hovedsak gamle, ubenyttede statlige midler, og næringsavdelingen har en pågående prosess rettet mot å bruke opp midlene gjennom omdisponeringer.

Mindreforbruket forklares videre ved at næringsavdelingens utlysning «Bærekraftig næringsutvikling Finnmark 2023» i all hovedsak ble finansiert over «Fylkeskommunalt Næringsfond Finnmark», (jfr. avsnittet over), og ikke over budsjettpost «Tilskudd til kommuner». Dette har gitt et mindreforbruk på 2,0 mill.kr.

Videre gir vakanser, diverse refusjoner for sykemeldinger, samt refusjoner fra eksterne samarbeidsparter, (1,5 mill.kr), mindreforbruk prosjekt, (kr. 0,15 millioner), ikke tildelt butikkstøtte til lokalbutikker pga. lav søknadstilgang, (kr. 0,65 millioner), samt ikke utbetalt støtte til interkommunale plankontor, (1 mill. kr), den resterende forklaringen på avdelingens totale mindreforbruk på 13,7 mill.kr.

Næringsavdelingens strategier/tiltak for å nå målene i økonomiplan

Næringsavdelingens drift styres av fylkeskommunens regionale planstrategi (RPS), og næringsavdelingens aktivitet for å nå målene i RPS for 2023 oppsummeres som følgende:

Mål 1 Troms og Finnmark skal være en attraktiv og vekstkraftig region.

Mål 2: Troms og Finnmark skal være et samfunn der det skapes flere arbeidsplasser, der flere kommer ut i arbeid, og der yrkeslivet får den kompetansen som etterspørres.

Mål 3: Det skal legges vekt på et offensivt, nyskapende, kunnskapsbasert og bærekraftig næringsliv, basert på regionens mangfold og fortrinn.

Troms og Finnmark fylkeskommune vedtok i mars 2022 «Strategi for næringsutvikling i Finnmark 2023 – 2028». Strategien er fulgt opp med handlingsprogram, og det er her avsatt til sammen kr. 19 mill.kr til tiltak med finansiering over havbruksfondsmidlene for 2022. Største enkeltatsingen er kr. 9 mill.kr til søkbart fond for utbygging av nødvendig infrastruktur for næringsutvikling i kommuner. Som følge av at

fylkesrådet fattet vedtak om fordeling av havbruksmidlene innenfor handlingsplanen så sent som 11.10.2023, var det ikke tid til å få lyst ut, saksbehandlet og politisk vedtatt ulike søknader innenfor handlingsplanens rammer. De vedtatte 19 mill.kr ble derfor avsatt til navngitt disposisjonsfond i fylkestings sak 100/23.

For andre viktige konkrete tiltakene innenfor målområdet, vises det til utlysning av til sammen 10 mill.kr til «*Bærekraftig næringsutvikling Finnmark 2023*». Innenfor reiselivssektoren bidrar Finnmark med 6 mill.kr til Nord-Norsk Reiseliv AS. På kulturfeltet er den største satsingen tildeling av 1,2 mill.kr til kunstnerkollektivet «*Daidadallo*» for driftsstøtte i 2024 og 2025. Innenfor landbruket, er det gjennom 2023 bevilget 3,4 mill.kr til ulike tiltak.

Fylkeskommunen fullfinansierer gjennom «*Kystplan Finnmark*» utarbeidelse av kystzoneplaner for kommunene Loppa, Gamvik, Tana, Berlevåg og Båtsfjord. På tilretteleggingssiden har næringsavdelingen i 2023 bidradd med finansiering av 500 000 kr til hver av de interkommunale plankontorene «*Midt-Finnmarksamarbeidet*» og *Vestre Varanger plankontor KF*. Som ledd i en langsiktig strategisk satsing mot å styrke grunnlaget for vekst, har fylkestinget avsatt næringsmidler på navngitt disposisjonsfond til sammen 5 mill.kr til en større, strategisk satsing på kommuneplanbistand til kommunene i Finnmark.

Innenfor akvakulturforvaltninger er det behandlet 20 akvakultursøknader hvorav 16 er innvilget. Rekrutteringsfondsordningen for fiskere, har også i 2023 hatt høy aktivitet ved at det er politisk behandlet 9 søknader, hvorav alle ble innvilget. På bredbåndssiden har fylkeskommunen gitt tilsagn på til sammen 10,4 mill.kr over de «*ordinære*» bredbåndsmidlene. Ytterligere 5 mill.kr er tildelt kommunene i Finnmark over ekstraordinære tiltaksmidler til Øst-Finnmark, («*Tiltakspakke 2*» over statsbudsjettets programkategori 13.50). Gjennom «*Leverandørprosjekt Finnmark*» har fylkeskommunen sluttført en større satsing mot forsvarets offentlige anskaffelsespolitikk. Oppfølging av prosjektet planlegges for 2024.

Fylkeskommunen har videre ytterligere styrket IN-As finansieringsgrunnlag for 2023 gjennom ekstra overføring av kr. 20 mill for bruk i Øst-Finnmark. Dette beløpet kommer i tillegg til ordinære midler på kr. 90,7 mill. tildelt IN-A for hele Troms og Finnmark. Finansiering av næringshagedriften i Troms og Finnmark ble støttet med kr. 25,7 mill. Næringshagedriften i Linken Næringshage og Orinor AS sin inkubatorfunksjon er sikret for 2024 og 2025 ved at fylket har bevilget kr. 6,8 mill. som følge av at disse falt utenfor SIVA nye næringshageprogram. Kommunene er styrket ved at næringsfondet i kommunene i Øst-Finnmark er tilført 3,2 mill.kr. Innenfor kommunal sektor er omstillingen i Kautokeino kommune videreført med 5 mill.kr. De her nevnte satsingene er finansiert over Statsbudsjettet, programkategori 13.50, Kap. 553, Post 61 – 69.

På forsknings- og utviklingsområdet (FoU), er næringsavdelingens innsats primært samlet rundt det såkalt «*Forregionprogrammet*». Totalt er det gjennom 2023 bevilget 3,5 mill.kr til lavterskel FoU-prosjekt i bedrifter. FoU-området i fylket understøttes også gjennom regjeringens «*Arktis 2030*» satsing over Statsbudsjettets programkategori 13.50. «*Arktis 2030*» er forvaltet fra Troms, men har geografisk virkeområde i de tre nord-norske fylkene.

For miljø og bærekraftsspørsmålet, vektlegges dette i alle satsinger, programområder, utlysninger og tilskuddstildelinger.

Internkontroll

Næringsavdelingen forvalter ulike tilskuddsordninger og gir tilskudd til ulike virksomheter, institusjoner og organisasjoner, og aktiviteten omfatter en rekke lover og forskrifter. Fylkeskommunale og statlige midler er regulert gjennom politiske vedtak, årlige tildelingsbrev, oppdragsbrev og rapporteringskrav, og hvor det rapporteres årlig på bruken av midlene.

12.4 Opplæring

Opplæringsavdelingen

Regnskapet viser at opplæringsavdelingen totalt har et mindre forbruk på 28,3 mill. kr Korrigert for strykninger av finansiering ved bruk av disposisjonsfond på 11,2 mill. kr gir det et regnskapsmessig mindre forbruk på 39,5 mill. kr, eller 6,2 prosent av brutto budsjetttramme for 2023.

Regnskapet viser at de videregående skolene totalt har et mindre forbruk på 3,8 mill. kr Korrigert for strykninger av finansiering ved bruk av disposisjonsfond på 4 mill. kr gir det et regnskapsmessig mindre forbruk på 7,8 mill. kr, eller 1,6 prosent av brutto budsjetttramme for 2023.

Regnskapsresultatene er vist i tabellen nedenfor

I 1000 kr	Vedtatt budsjett	Regulert budsjett	Regnskap	Avvik	Korr. netto bruk av bundne fond, ikke budsjettert	Korr. avvik	Avvik i %
Utdanning - Øst	601 426	642 123	613 779	28 344	11 259	39 603	6,2 %
herav bruk av navngitt disp.fond	-6 000	-6 500					
herav avsetning til navngitt disp.fond		549					
Herav overføring til investering		1 200					

Opplæring Finnmark sentralt

Opplæring Finnmark sentralt hadde samlet mindre forbruk på 39,5 mill. kr som i hovedsak skyldes:

- Fylkeskommunen mottok eksterne tilskudd, som var større enn forventet ved utarbeidelse av budsjett. Disse tilskuddene omhandlet innføring av fullføringsreformen og ny opplæringslov,
- Mindre forbruk på lønn da stillinger har stått vakante store deler av året, på grunn av sykefravær
- Redusert reisevirksomhet og kompetansetiltak samt færre fysiske samlinger
- Merinntekter på gjesteelever og gjestelæringer fra andre fylker
- Lærekontrakter i fagbrev på jobb og fagbrev nr. 2 er dekket av prosjektmidler fra voksenopplæring, karriere og integrering. Dette har det ikke vært budsjettert med.
- Inntekter fra statlige tilskuddsmidler har vært større enn budsjettert for i 2023
- Inntekter fra «Blått undervisningsfond»
- PPT: Mindre forbruk for PPT handler om at vi fikk inn et refusjonskrav helt på slutten av året ifht samiske videregående skoler på 1,3 mill.

Måloppnåelse

I henhold til vedtatt strategiplan for opplæring i Finnmark «Bærekraftig opplæring i Finnmark – med hjerte rundt eleven og lærlingen», som ble vedtatt i desember 2022, har det vært fokus på å implementere denne i organisasjonen.. Målet med strategien er å arbeide videre med et felles og forpliktende arbeidsverktøy for aktørene innenfor videregående opplæring i Finnmark. Den skal gi et felles grunnlag i arbeidet med å utvikle kvaliteten i opplæringen. I dette ligger det å bidra til at politisk og administrativ skoleeier, skoler og lærebedrifter arbeider mot felles mål og går i felles retning. Strategien skal synliggjøre hva opplæringssektoren er opptatt av overfor våre samarbeidspartnere. I strategiplanen skisseres følgende målsetninger:

Fylkeskommunen har en samfunnsutvikler-rolle som innebærer ansvar for koordinering og utvikling på flere områder. Fylkeskommunens strategier for videregående opplæring, næringsutvikling og voksnes

læring må sees i sammenheng slik at vi kan møte våre kompetanseutfordringer på en god måte og se samfunns- og næringsutvikling i sammenheng. Opplæring i Finnmark skal være en aktiv og nyskapende samfunnsaktør som bidrar til å skape nye arbeidsplasser. Vi gjør dette ved å fokusere på fremtidige kompetansebehov og utdanne kompetansen arbeidslivet etterspør. Som et svar på måloppnåelse så har Finnmark formidlet over 90 % av alle som har søkt læreplass totalt. Videre har fylkeskommunen utstedt 523 fagbrev, 61 svennebrev og 7 kompetansebevis. Vi har i dag 950 lærlinger som tar sikte på få kompetanse som næringslivet etterspør. I tillegg har vi utstedt 348 vitnemål og 250 kompetansebevis, for de som tenker å gå veien mot universitet og høgskole.

I Finnmark får de aller fleste ungdommer med ungdomsrett læreplass. I 2023 Finnmark blant de aller beste fylkene i landet på formidling av læreplass. Næringslivet og det offentlige i Finnmark har ledige læreplasser innen mange fag.

Elevene i videregående opplæring i Finnmark har en markert framgang i fullført og bestått. I Finnmark er gjennomføringa nå på 71,2 prosent. Dette er målt bestått etter 5/6 år. Dette er det beste resultatet målt til nå.

- Fylkeskommunen har også mål om å ha fokuset på bærekraftig utvikling. Opplæring i Finnmark har hatt mål om en nullvisjon for mobbing og diskriminering i videregående opplæring. Som resultatmål kan vi melde om færre tilfeller av mobbing i de videregående skolene våre. I landet ellers har det vært en økende tendens med mobbetilfeller i skolen på videregående nivå. Finnmark ligger på 4,6 % og landet ellers ligger på 6,1 prosent. Elever som føler seg mobbet av voksne på skolen, er lavere i Finnmark på videregående nivå: 1,3 % enn ellers i Norge: 2,7 %. Målet er å komme jobbe videre mot vår nullvisjon. Vi vet også at det ikke er alle elever som sier ifra om mobbing. Tallene kan derfor reelt være høyere i Finnmark og landet for øvrig. Lærerne og elevtjenesten på alle de videregående skolene i Finnmark jobber med dette i klasserommet hver dag.
- Skoleeier jobber også videre med å utvikle profesjonsfelleskap innen hele opplæringsfeltet. Vi har i flere år tilpasset opplæring, læringsmiljø og vurdering som satsingsområder. I resultatmålene våre ser vi utslag i at fullføringstallene våre øker fra år til år.
- Finnmark er en del av det samiske språkområdet. Opplæring i Finnmark har hatt som et av sine hovedmål å utvikle og styrke samisk identitet, språk og kultur i Finnmark. Vi har Lakselv som er samisk profilskole i Finnmark, og i tillegg søker Alta videregående skole å bli samisk profilskole. Skoleeier har gitt alle elever i Finnmark rett til å lære samisk, noe som har resultert i at mange flere elever tar samisk i den videregående skolen.

Videregående skoler i Finnmark

	Vedtatt budsjett 2023	Regulert budsjett 2023	Regnskap 2023	Avvik	Korreksjon bundne fond	Korrigert avvik	Avvik i %
Videregående skoler - Finnmark	464 824	494 013	490 211	3 802	4 037	7 839	1,6 %
Alta videregående skole	144 684	153 554	153 085	469	1 143	1 612	1,1 %
Hammerfest videregående skole	66 296	70 041	71 418	-1 377	156	-1 221	-1,7 %
Nordkapp videregående skole	59 302	62 542	57 577	4 965	2 000	6 965	11,1 %
Lakselv videregående skole	35 723	37 884	39 373	-1 489	-207	-1 696	-4,5 %
Kirkenes videregående skole	81 522	82 754	82 905	-151	562	411	0,5 %
Vadsø videregående skole	35 859	42 173	40 068	2 105	1 046	3 151	7,5 %
Vardø videregående skole	19 480	20 870	21 028	-158	-253	-411	-2,0 %
Tana videregående skole	21 958	24 195	24 757	-562	-410	-972	-4,0 %

Skolenes resultater for 2023 viser at det er en del variasjoner mellom skolene. Samlet sett så er det innenfor de videregående skolene et mindreforbruk på 7,8 mill. kr etter korreksjon av bundne fond. Dette tilsvarer 1,6% av budsjetttramme.

Noe av variasjonene kommer som følge av at skolene fortsatt er i ferd med å tilpasse seg ny ressurstilodelingsmodell.

Det har vært et beydelige merinntekter ved Nordkapp videregående skole, som følge av økt aktivitet ved skolens kursavdeling.

Innkjøpsstans som ble innført i årets to siste måneder, som en forberedelse til oppdelingen av Troms og Finnmark fylkeskommune, har også medført et mindreforbruk ved flere av skolene.

Internkontroll

Forholdet til oppdeling av TFFK

Opplæring har i hele perioden hvor vi har vært sammenslått med Troms, har hatt egne budsjetter. Vi er derfor ikke nevneverdig. Det har kommet en del utgifter på fylkessplitten, som vil vises i 2024 regnskapet.

Skoleeier, rektorer og utviklingsteam på skolene har i forhold til endringen fra §13.10 til endring til §13.3-e, utarbeidet nytt forsvarlig system, som danner struktur for resultatoppfølging og kvalitetsutvikling. Arbeidet er omfattende og baseres på selvanalyse av skolene og felles kunnskapsgrunnlag. Dette danner utgangspunktet for styringsdialogene og etterarbeidet fra disse som følges opp at skoleeiers oppfølgingsteam.

12.5 Voksenopplæring, karriere og integrering

I 1000 kr	Vedtatt budsjett	Regulert budsjett	Regnskap	Avvik	Korr. netto bruk av bundne fond, ikke budsjettert	Korr. avvik	Avvik i %
Voksenopplæring, karriere og integrering	21 102	21 158	17 369	3 789	768	4 557	21,5 %
<i>herav bruk av navngitt disp.fond</i>	-	-3 000					

Økonomisk analyse/avviksforklaring

I fylkestingssak 84/22 ble *strategi for voksnes læring, karriere og integrering 2022-2030* med tilhørende handlingsprogram vedtatt. Det nasjonale og regionale fokuset på voksenopplæring, karriereveiledning, integrering og kompetanse har bidratt til god tjenesteproduksjon i avdeling VKI.

Avdelingen viser et mindreforbruk på 3,7 mill. kr før korrigering. Korrigert for bruk av disposisjonsfond er mindreforbruket på avdelingen 4,7 mill.kr

*I løpet av året fikk avdelingen rebevilget totalt 3 mill. kr fra navngitte disposisjonsfond som var avsatt året før for å finansiere diverse tiltak på Integrering og prosjektet Næringsrettet opplæring: Tilrettelagte opplæringsløp for voksne kokker og tømrere uten fagbrev (med hovedvekt av fremmedspråklige kandidater), støtte til "nettverking" og kompetanseheving for reiselivsaktører, og tilskudd til mentor- og trainee- samt etablereropplæring for innvandrere.

Mindreforbruket skyldes følgende på fagområdene:

Karriere

Har et mindreforbruk på postene tolketjenester, oppholdsutgifter og lønn. Mindreforbruket på tolketjenester skyldes at det er vanskelig å anslå hvor stort behovet for slike tjenester er. Det har vært litt mindre aktivitet som følge av sykdom, samt refusjon sykepenger. Mindreforbruket utgjør ca. 0,5 mill.kr

Integrering og kompetanse

Kompetanse: Det ble ikke lyst ut midler til bedriftsintern opplæring (BiO). I 2023 var midler til BiO på 1,25 mill. kr – betydelig lavere enn tidligere år (5 mill. kr i 2022 og 14 mill. kr i 2021). Midlene ble ikke utlyst da interessen erfaringsmessig ville være lav med en så lite midler og fordi fylkeskommunen stod i en oppdelingsprosess. Det er ny politisk ledelse i Finnmark som bør avgjøre forvaltning av BiO-midler. I tillegg fikk VKI tilbakeført ca. 600 000 kr i ubrukte (ikke utbetalte tilsagn) BiO-midler fra tidligere år. Totalt mindreforbruk på BiO er dermed på ca. 1,8 mill. kr.

Integrering: Tildelinger til eksterne jfr. tilskuddsmidler til etablereropplæring for voksne innvandrere, ble ikke utbetalt i 2023 grunnet utsatt rapporteringsfrist. Totale tildelinger som ble satt på kortsiktig gjeld utgjør 465 000 kr. I tillegg trakk en søker sin prosjektsøknad på 360 000 kr. Planlagt fysisk kompetansehevende samling for kommune-Finnmark høst 2023, ble gjennomført sammen med Troms fylkeskommune. Kostnadene ble betydeligere lavere enn budsjettet, da arrangementet ble streamet digitalt og det ikke ble noe fysisk samling. Totalt mindreforbruk på integrering er på ca. 1,4 mill. Kr.

Måloppnåelse

Avdelingen har oppnådd følgende mål jfr. «Strategi for voksnes læring i Finnmark» sine handlingsprogram:

God karriereveiledning

- Tilbydd alle veisøkere profesjonell karriereveiledning
- Gitt alle innbyggerne i Finnmark et likeverdig tilbud ved å tilby gratis karriereveiledning fysisk eller digitalt i alle kommuner ved behov.
- Gitt karriereveiledning til nyankomne flyktninger på en god og forsvarlig måte. (Integreringsloven §11)
- Vært et faglig ressurscenter for fagfolk og virksomheter som jobber med karriereveiledning gjennom å stimulere til ulike nettverk, bidra til implementering av kvalitetsrammeverket samt invitere til samarbeid, utviklingsarbeid og prosjekter.

Målrettet kvalifisering

- Tilbudt videregående opplæring, realkompetansevurdering og veiledning til voksne uavhengig av bosted og livssituasjon gjennom desentraliserte, fleksible og nettbaserte tilbud.
- Utviklet fremtidsrettede voksenopplæringstilbud tilpasset arbeids- og næringslivets behov.
- Avdelingen er i gang med å utvikle en modell for modulbasert fag- og yrkesopplæring.
- Tilbydd og markedsført fleksible kurs og opplæringsløp.
- Samarbeidet om kompetansehevingstiltak med eksterne aktører.
- Sikret kompetanseheving og støtte til fagpersonell og nettskoler.

Økt integrering

- Sikret treffsikker bosetting gjennom dialog med kommuner, og regionalt og statlig partnerskap.
- Igangsatt arbeidet med et oppdatert kunnskapsgrunnlag for integrering
- Fulgt opp samarbeid med IMDI jf. samarbeidsavtale mellom fylkeskommunene og IMDI.
- Tilrettelagt for styrkede opplæringstiltak og kompetansehevende tiltak for kombinasjons- og innføringsklasser, i samarbeid med Opplæring.
- Tilrettelagt for kompetanseheving innenfor negativ sosial kontroll, kjønnslemlestelse, æresrelatert vold og tvangsekteskap

Næringsrettet kompetanseutvikling

- Utviklet gode, distriktsvennlige kompetansemodeller via kompetanse-pilotprosjektet; realisert og videreført gjennom Øst-Finnmark Kunnskapscenter.
- Sikret større grad av samarbeid og koordinering av viktige aktører innen samfunns- og næringsliv og kompetansetilbydere via Kompetanseforum Arktis og dialog med næringshager, studiesentre, UiT, kommuner m.fl.
- Utviklet fleksible, næringslivsrettede kompetanseløp for voksne innen områder med særlig behov; opplæringsløp for kokker og tømrere uten fagbrev.
- Bidratt til ytterligere støtte til Trainee Finnmark, øremerket små bedrifter.
- Bidratt til en bedre dimensjonering av etter- og videreutdanningstilbudet i tråd med arbeidslivets behov via Kompetanseforum Arktis og samarbeid med studiesentre, universitet og fagskoler.

Internkontroll

VKIs arbeid omfatter en rekke fagområder som er regulert gjennom lover og forskrifter. Videre forvalter avdelingen ulike tilskuddordninger og gir tilskudd til organisasjoner, og institusjoner. Eksterne midler fra departementer, direktorater og samarbeidspartnere er regulert gjennom årlige tildelingsbrev og rapporteringskrav fra de ulike tilskuddspartene, og fordelinger gjøres gjennom både administrative og politiske vedtak. I avdelingens arbeid inngår HMS-arbeid, økonomihåndtering og oppfølging av medarbeidere kontinuerlig, for å sikre kvalitet og profesjonalitet innenfor fagområdene i avdelingen.

12.6 Kultur og miljø

I 1000 kr	Vedtatt budsjett	Regulert budsjett	Regnskap	Avvik	Korr. netto bruk av bundne fond, ikke budsjettert	Korr. avvik	Avvik i %
Kultur og miljø	66 190	69 888	67 201	2 687	343	3 030	4,3 %
Divisjonsdirektør Kultur, språk og levekår	1 253	1 738	1 625	113		113	6,5 %
Plan, folkehelse og kulturarv	26 713	27 880	26 367	1 513	246	1 759	6,3 %
Kultur	38 224	40 270	39 208	1 062	97	1 159	2,9 %
<i>herav avsetning til navngitt disp.fond</i>		250					

Økonomisk analyse/avviksforklaring

Kultur- og miljøavdelinga har 50 medarbeidere og er organisert med fem seksjoner. Regnskapet viser totalt sett et mindreforbruk på 4,3 prosent og 3 mill. kr. Det er store variasjoner mellom seksjonene. Scene Nord har et overforbruk, som er knyttet til tjenesteproduksjon med turner og produksjoner rundt i Finnmark. Det skyldes betydelige økninger på flyreise, transport og hotell/overnatting. Øvrige seksjoner har underforbruk som skyldes vakante stillinger og sykemeldinger, som igjen betyr at flere tiltak ikke gjennomført som planlagt.

Måloppnåelse

Kultur- og miljøavdelingen har en bred portefølje som berører flere mål og strategier i regional planstrategi (RPS). Det rapporteres på relevante mål i RPS.

Mål: Samfunnet skal innen 2030 være både regionalt og nasjonalt likestilt med tanke på mulighet for god helse, riktig utdanning og sunn økonomi, med særskilt fokus på barn og unge.

- Utvikle kunnskap om folkehelse i Finnmark, for å gi grunnlag for strategi og tiltak for bedring av folkehelse i Finnmark
- Iverksette programsatsing for folkehelse i Finnmark, der barn og unge prioriteres

Mål: Bidra til god by- og stedsutvikling gjennom å legge til rette for bolyst, trygghet og god mobilitet gjennom rurale og urbane områder.

- Sikre godt vann til befolkning og næringsliv

- Sikre godt tilrettelagte planer for utvikling og vekst i Finnmark
- Utvikle bibliotekene i Finnmark

Mål: Fremme bolyst og næringsutvikling i hele regionen

- Bidra til utvikling av samisk og kvensk språk, kultur og samfunnsliv.
- Bidra til utvikling av regionale organisasjoner og institusjoner
- Sikre kulturmiljø og kulturminner i Finnmark
- Bidra til utvikling av kulturarbeidsplasser og kreative miljø i Finnmark

Mål: Arbeide for lik tilgang til kulturelle-, fritids- og friluftsmuligheter

- Bidrar til at alle elever i grunnskolen og i videregående opplæring mottar kunst og kulturopplevelser av høy kvalitet gjennom Den kulturelle skolesekken.
- Bidra til at eldre mottar kulturtilbud i Den kulturelle spaserstokken
- Bidra med store opplevelser på små steder gjennom Landsdelsmusikerordningen i Nord-Norge og Folkemusikk Nord
- Tilskudd til anlegg for friluftsliv, fysisk aktivitet, idrett og kulturaktiviteter
- Tilskudd til fritidsaktiviteter, festivaler, frivillige organisasjoner og kulturinstitusjoner.

Oversikt over tilskudd 2022 og 2023

	2022	2023
Eksterne tilskudd*	67 600	72 500
Søkbare tilskudd, FFK	8 800	9800
Faste driftstilskudd, FFK	25 790	30 000
Sum		

*tilskudd som forvaltes på vegne av Helsedirektoratet, Miljødirektoratet, Kultur- og likestillingsdepartementet/spillemidler, Riksantikvaren.

Oversikt over saker behandlet 2022 og 2023

	2022	2023
Kulturarv, totalt	656	615
Innsigelser	3	2
Anmeldelser	4	1
Plansaker	619	580
Dispensasjoner	37	35
Registeringer/befaringer	27	18
Søknader, etter søknad		
Sum		

Seksjon kulturarv har ansvar for kulturarv, ivaretar rollen som sektormyndighet for kulturmiljø og kulturminner, verdensarv. Verdensarvsenter for Struves meridianbue i Hammerfest ble etablert i mars. Arbeidet med buffersoner for Struves meridianbue pågår. Dokumentasjon om Varjjat Siida er oversendt til vurdering hos Klima- og miljødepartementet for oppføring på tentativ liste for verdensarv. Det er avholdt ett møte i verdensarvrådene for bergkunsten i Alta og Struves meridianbue.

Det ble lagt ned betydelig innsats i å rette opp skadene på kulturminner i Karlebotn, Nesseby kommune. I prosjektet Fotefar mot nord ble det gjennomført en konferanse for kommuner, museer og andre interessenter. Grense Jakobselv i Sør-Varanger ble valgt som Finnmarks pilotprosjekt. Ved hjelp av laserskanning (LiDAR) er over 3000 krigsminner kartlagt i Vardø og Sør-Varanger.

Seksjon Plan, miljø og levekår har ansvar for folkehelse, friluftsliv, idrett, miljø og vannforvaltning, plan, spillemidler. Det er 12 kommuner i Finnmark med i det nasjonale programmet for folkehelse, der 2 kom med i 2023. Syv kommuner har deltatt på kurs om selvmordsforebygging. Det er fordelt midler til

kommunale frisklivssentraler i fire kommuner. Det er gjennomført tre fiskesprell kurs i barnehager i Alta, og det er utdannet nye kursholdere. Seks kommuner fikk prosesshjelp til arbeidet med kunnskapsgrunnlag og oversiktsbildet over folkehelsen i kommunene. Fylkeskommunens arbeid med kunnskapsgrunnlag over folkehelsen i Finnmark startet opp, og man inngår i Folkehelseinstituttet (FHI) sitt arbeid med fylkeshelseundersøkelser. Fylkeskommunen deltar i to forskningsprosjekter i regi av Finnmarssykehuset, FETCH og «Vår helse -vår forskning».

Det ble bestemt at vannregionen deles som følge av oppdeling av Troms og Finnmark fylkeskommune. Troms og Finnmark vannregionutvalg deles også opp som følge av dette. Det har vært oppfølging og samarbeid med lokale vannområdekoordinatorer. Tre av fem vannområdekoordinatorer er på plass i Finnmark.

Seksjon Finnmark fylkesbibliotek starter arbeidet med regional bibliotekplan for Finnmark, i samarbeid med kommunene og biblioteksektoren. Det ble i den forbindelse gjennomført et større bibliotekseminar. I prosjektet Grenseløse muligheter – samarbeid gjennom biblioteksystem, inngikk 15 kommuner avtale om innkjøp av biblioteksystem. Det er gjennomført bibliotekmøter og kompetansehevende tiltak for alle kommuner og skolebibliotek ved de videregående skolene. Dialogen i nettverket Finnmarkarkivene har samarbeidet godt. Forprosjekt Digitalt Verksted Finnmark ble avsluttet, og videreføres i et hovedprosjekt. Det ble tildelt to forfatterstipend som en del av det nordnorske litteratursamarbeidet.

Seksjon Kunst- og kulturutvikling Fylkeskommunens tre filmselskap ble omstrukturert til ett felles selskap. Det ble delt arbeidsstipend til to filmarbeidere og ett til billedkunstner/kunsthåndverket. 11 gjestekunstnere hadde opphold på Gjesteatelieret i Vadsø. To-språklighetsmidlene fra Sametinget har bidratt til å styrke bevisstheten om og bruken av samisk språk internt i fylkeskommunen. Barents Working Group on Culture(WGC) organiserte utdelingen av Barentstipendene. Fylkeskommunen bidrar med finansiering og i arbeidet med finansieringsprogrammet Barentskult.

Seksjon Scene Nord har ansvar for Landsdelsmusikerordningen i Nord-Norge (LiNN), Den kulturelle skolesekken (DKS), Den kulturelle spaserstokken (DKSS), Folkemusikk Nord, UKM og Bok- og kulturbussen. Seksjonen får tilført over 40 mill.kr. i ekstern finansiering. Scene Nord er organisert som en felles enhet med ansatte fra FFK og TFK, inntil videre. Det fremgår en liten nedgang i antall elevmøter i DKS sammenlignet med 2022, som skyldes ulike rapporteringsrutiner knyttet til skoleår, ikke kalenderår. Elever ble tilbudt både samiske og kvenske produksjoner gjennom skoleåret.

	Gjennomført 2022	Gjennomført 2023
Antall produksjoner	125	119
Elevmøter	68914	64218

Publikum har igjen oppsøkt kulturaktiviteter på lik linje som før pandemien. LiNN hadde et samlet publikumstall på ca. 17 500, herunder mer enn 6 000 barn og unge. ^[L2]_[SEP] Det var et variert konserttilbud, der produksjoner omfavnet alt fra barnehager til de eldste innbyggerne med institusjonskonserter gjennom DKSS. Her er oversikt total tildeling til kommunene 2022 og 2023, samt egenprodusert turné med LiNN-musikere spesielt tilrettelagt DKSS.

	2022	2023
Tildeling kommuner	1 571 000	1 717 000
DKSS-turne	364 000	330 000

I Finnmark ble UKMs fylkesfestival avholdt av vertskommune Sør-Varanger og 173 ungdommer fra hele fylket deltok, og 23 ungdommer fra Finnmark deltok på landsfestivalen i Trondheim.

Intern kontroll

Kultur- og miljøavdelingen har en HMS-gruppe bestående av verneombud og avdelingsledelsen, som møtes månedlig. Avdelinga har en toårig HMS-plan, og HMS er fast tema på det månedlige avdelingsmøte. Det gjennomføres vernerunder i avdelinga, som følges opp i seksjonene og i HMS-planen.

12.7 Tannhelse

Regnskapet viser at tannhelse har et *mindreforbruk på 4,904 mill. kroner i 2023*. Regnskapsresultatet er vist i tabellen nedenfor.

I 1000 kr	Vedtatt budsjett	Regulert budsjett	Regnskap	Avvik	Korr. netto bruk av bundne fond, ikke budsjettert	Korr. avvik	Avvik i %
Tannhelse	79 309	86 915	82 011	4 904	148	5 052	5,8 %
herav bruk av navngitt disp.fond	-	-2 213					
herav avsetning til navngitt disp.fond		3 000					
Herav overføring til investering	-	600					

Avdeling Tannhelse

Økonomisk analyse/avviksforklaring

Den offentlige tannhelsetjenesten (DOT) i Finnmark består av 18 desentraliserte store og små tannklinikker fordelt på 3 tannhersedistrikt. I tillegg består tjenesten av Tann- og kjevekirurgisk klinikk i Hammerfest, Kjeveortopedisk klinikk og Klinikk for periodonti i Alta. Den offentlige tannhelsetjenesten skal sammen med det private tilbudet sørge for god tilgjengelighet til tannhelsetjenester for hele befolkningen i området. DOT Finnmark har om lag 150 ansatte.

Den offentlige tannhelsetjenesten har i tillegg ansvar for visse grupper ruspasienter, TOO-pasienter (tortur, overgrep, odontofobi), og fengselspasienter. Behandling av ruspasienter er finansiert gjennom rammetilskuddet, mens TOO og fengsel er finansiert ved særskilt statlig tilskudd.

Budsjettrammen til tannhelse er i all hovedsak bundet opp til lønns- og driftsutgifter knyttet til den daglige driften av tannklinikkene. Netto budsjettramme dekker ikke de samlede lønnskostnadene i tjenesten, og tannhelse er derfor i stor grad finansiert av pasientinntekter, refusjonsinntekter og ekstern finansiering. Driftsutgiftene til tannhelse er i stor grad knyttet opp mot drift av tannklinikkene og for å imøtekomme krav til tannhelsetjenesteloven om forebyggende arbeid, prioriterte grupper og ha et sørgefor-ansvar, gi tilbud til hele befolkningen. Tannhelse har i 2023 hatt en relativt stor grad av ambulering til klinikker med redusert bemanning, noe som både er tids- og kostnadsdrivende.

Avdeling tannhelse hadde i 2023 et mindreforbruk på 4,904 mill. kroner. Mindreforbruket forklares i all hovedsak av ledige lønnsmidler som følge av ubesatte stillinger/vakanser i løpet av regnskapsåret. I tillegg ble rammen til tannhelse nedjustert med 4,0 mill. kroner (FT 100/23), etter varslet forventet mindreforbruk på 4,0 mill. kroner i budsjettoppfølging pr 15/10. Av dette ble 3 mill. kroner avsatt til et toårig kvalitetsutviklingsprosjekt i DOT Finnmark. Midlene er avsatt på navngitt disposisjonsfond.

Tannhelse har i 2023 fått 4,088 mill. kr som en ekstra bevilgning fra regjeringen for å ivareta den nye ordningen med 75 % rabatt til 21- og 24 åringene.

Det ble i FT sak 63/23 vedtatt avsetning til nytt disposisjonsfond «Utstyr tannhelse Finnmark» pålydende 5,7 mill. kroner. Fondet rettes mot kjøp av utstyr til DOT Finnmark. Tannhelse fikk i FT sak 88/23

innvilget bruk av fondet med 2,213 mill. kroner til utstyrskjøp, hvorav 0,6 mill. kroner gikk til dekning av økt overføring fra drift til investering. På grunn av forsinkelse på bestilling- og leveranser er kun utstyr for 1,169 mill. kroner mottatt og belastet regnskapet for 2023.

Pasientinntektene i 2023 var 1,950 mill. kroner lavere enn budsjettet, en naturlig konsekvens av ubesatte stillinger/vakanser i løpet av regnskapsåret. Tannhelse har mottatt 1,821 mill. kroner mer i sykepengene enn budsjettet, slik at inntektsiden til tannhelse samlet sett er i balanse.

Måloppnåelse

I 2023 ble om lag 50 % av tiden til behandler-teamene benyttet til behandling av prioriterte grupper. Resterende tid ble brukt til voksne betalende pasienter. Samlet hadde den offentlige tannhelsetjenesten i Finnmark om lag 30 000 pasienter under tilsyn i 2023.

Delmål: Prioriterte grupper skal få et regelmessig og oppsøkende tilbud.

De prioriterte gruppene får i stor grad et regelmessig og oppsøkende tilbud. I 2023 var det 294 personer av 16223 personer som ikke ble innkalt til planlagt tid. Dette tilsvarer under 2% etterslep.

Delmål: Andel uten karieserfaring skal være minst 80 % på 5 åringer.

Andelen 5 åringer uten karieserfaring var 82% i 2023.

Delmål: En effektiv tannhelsetjeneste av god kvalitet

Tannhelsetjenesten har investert i kjøp av utstyr for å sikre moderne klinikker med tidsriktig utstyr for en effektiv tjeneste med god kvalitet. Tannhelsetjenesten har videre hatt fokus på hvor ofte pasientene skal innkalles til timer. Dette frigjør tid for behandlerne slik at de kan gis timer til betalende pasienter.

I 2023 ble tannhelsetjenesten tilført ansvar for å behandle pasienter i aldergruppen 21-24 med 75% moderasjon i pris. Det ble sendt SMS om tilbudet til pasienter tilhørende denne aldersgruppen bosatt i Finnmark. I gruppen unge voksne 21-24 år ble 1043 personer undersøkt/behandlet i 2023.

Internkontroll

Tannhelseavdelingen foretar månedlige avstemminger/kontroller av driftsregnskapet opp mot pasientbehandlingssystemet Opus. Klinikkenes bankkonti avstemmes månedlig. Det rapporteres årlig til SSB på prioriterte pasienter etter lov om tannhelsetjenester med tall på hvor mange av de ulike gruppene som har fått behandling og er under tilsyn mv.

Det ble i 2023 etter bestilling fra kontrollutvalget i Troms og Finnmark fylkeskommune i sak 17/23 og kontrollutvalgets vedtak i sak 29/23 gjennomført forvaltningsrevisjon på «Kvalitet og ressursbruk i tannhelsetjenesten». Revisjonen viser at Tannhelsetjenesten i stor grad oppfyller de krav som er satt til tjenesten.

12.8 Samferdsel

Regnskapet viser at Samferdelsavdelingen har et mindreforbruk på 24,5 mill kroner. Avviket tilsvarer 2,3% av regulert budsjetttramme.

I 1000 kr	Vedtatt budsjett	Regulert budsjett	Regnskap	Avvik	Korr. netto bruk av bundne fond, ikke budsjettert	Korr. avvik	Avvik i %
Samferdsel	1 009 223	1 084 801	1 060 228	24 573	0	24 573	2,3 %
Divisjonsdirektør Samferdsel	1 102	17 394	2 079	15 315		15 315	88,0 %
Kollektiv	630 963	678 125	688 108	-9 983		-9 983	-1,5 %
Fylkesveg	348 107	359 849	346 884	12 965		12 965	3,6 %
herav bruk av navngitt disp.fond	-	-38 065					
herav avsetning til navngitt disp.fond		36 916					
Herav overføring til investering	-	8 614					
Ressurs og beredskap	29 051	29 433	23 157	6 276		6 276	21,3 %

Samferdselsavdelingen ble omstrukturert fra 1. april 2023. Etter dette har vi følgende seksjoner: strategi- og forvaltning, kollektiv, utbygging og drift og vedlikehold.

Måloppnåelse

I henhold til vedtatt strategiplan for samferdsel 2020 – 2032, jfr sak 80/20 er det satt opp mål:

Tilrettelegging for næringsutvikling:

- Samferdsel stiller krav om lærlinger i alle større kontrakter innen kollektiv og vei.
- Avdelingen arbeider kontinuerlig med å sikre fremkommelighet og trafiksikkerhet.
- Kontraksstrategi er et viktig virkemiddel, og avdelingen arbeider med sak om kontraksstrategier for drifts- og utbyggingskontrakter.
- Årlig inngås det asfaltkontrakt og rekkverkskontrakt, i tillegg til kontrakter på prosjektering, og nye utbyggingskontrakter.
- Regional transportplan for Finnmark 2024-32 ble ferdigstilt og vedtatt i 2023. Samferdsel har tett dialog med fiskerihavn kommunene i Finnmark og med kystverket forhold til prioriteringer og innspill til NTP og KVVU Nord-Norge.
- I tråd med samferdselsdivisjonens strategiplan arbeider vi kontinuerlig med strekningsvise utbedringer og vedlikehold, og jobber framtidrettet med søkelys på å imøtekomme det grønne skiftet i fylkeskommunen. Samtidig kan fylkeskommunen som samfunnsutvikler utvikle kompetanse innen vegfaglige områder og samtidig styrke regionalt og lokalt næringsliv sammen med kommunene.

Klimavennlig by- og stedsutvikling:

- Alle nye anskaffelser stiller krav til lav og nullutslippsløsninger. Ved oppstart av nye busskontrakter fra 1.10.23 ble EL-busser innfaset i Hammerfest, Alta og Kirkenes.
- Det arbeides aktivt med regional skredberedskap og aktiv skredkontroll med fokus på trafiksikkerhet og fremkommelighet.
- Innovasjonspartnerskapet med innovasjon Norge har resultert i en ny løsning for deteksjon av snøskred som treffer veg, samt deteksjon av kjøretøy innen et skredområde. En pilot er satt i drift i Holmbuktura i Troms, og vil kunne brukes også i Finnmark når prosjektet har samlet inn tilstrekkelige mengder data.

Tilgjengelighet, regularitet og mobilitet:

- Det ble anskaffet nytt billettsystem i løpet av våren 2023. Billettsystemet ble innfaset med nye brutto kontrakter på buss 1.10.2023. Anskaffelsen av billettsystem har hensyntatt nye bruttokontrakter på sjø som skal innfases i 2026.
- Det er innført sanntidssystem for båt og ferge fra 2019 og for buss er det et prosjekt for å få det på plass innen 1. oktober 23.
- Det ble startet et arbeid i 2022 og anskaffelse av billettsystem og bestillingssystem for Fleks og båt der en pilottesting ble gjennomført i 1. kvartal 23. Løsningen for bestillingssystem ble iverksatt i 2023, og løsningen følges opp mot publikum i 2024.
- Kollektiv deltar i nasjonale ITS prosjekt knyttet til nasjonalt stoppestedsregister (NSR), billettering og rutedatabase, samt utvikling av ny teknologi innen båt.
- Samferdsel har gjennomført en utredning i 2022 for næringstransporter i Troms og Finnmark som gir oss bedre kunnskap for å kunne forvalte infrastruktur, tilpasse transporttilbud og gjøre prioriteringer for å sette i verk tiltak som gir økt mobilitet og regional konkurransekraft.

- Drift og vedlikehold av vegnettet har som mål å tilrettelegge for næringsutvikling i hele regionen. Det er innført større grad av byggherrestyring, for å få en sterkere rolle i byggherrens oppfølging av vegnettet. Kontraktene har fokus på en tilpasset drift, med brukerfokus og avveininger innen framkommelighet, økonomi, trafiksikkerhet, klima og miljø.
- Det er innført trafikkteiling som ved hjelp av kunstig intelligens teller og kategoriserer kjøretøy mer nøyaktig. Dette kan gjøre fremtidig planlegging bedre. Prosjektet er noe av grunnlaget for mottak av pris fra ITS Norway.
- I 2022 ble arbeidet med nye konkurransegrunnlag for hurtigbåt og ferje påbegynt. Anskaffelsene ble fulgt videre opp i 2023 med blant annet høringsinnspill fra kommunene hvor de ble involvert i prosessen. Anbudene er forventet utlyst i første halvår 2024.

Samordning og optimalisering av ressurser:

- Det jobbes kontinuerlig med sak om effektivisering og tilpasning av ruteproduksjon for å tilpasse produksjonen til budsjettammen.
- Overgang fra netto- til bruttokontrakter gir fylkeskommunen større innflytelse på inntekter og markedsføring, og dermed reisemønster.
- Seksjonene i samferdsel søker aktivt samarbeid med andre ansvarsområder i fylkeskommunen for å kvalitetssikre, utvikle og dele erfaringer.

Internkontroll

Arbeidet med å implementere et helhetlig kvalitets- og internkontrollsystem startet opp i 2023. Seksjon strategi og forvaltning leder dette arbeidet i avdelingen. Det er ansatt egne økonomer i hver avdeling som ivaretar økonomioppfølging, rapportering og de er med på kontraktsoppfølgings møter. ISY – prosjektøkonomi brukes som kvalitetssystem for å følge opp kontraktene.

I 2023 er rapport for forvaltningsrevisjon på samferdsel på kollektiv, «kollektivtransport - oppfølging av kontrakter» fulgt opp gjennom «Prosjekt kollektiv». Rutiner for kontraktsoppfølging er etablert og bemanning er styrket slik at vi har ressurser til å følge opp kontraktene. Status Q og Omnia er systemer som ivaretar avviksbehandling og kontraktsforvaltning.

Seksjonene

Avdelingsleder inkl strategi- og forvaltningsseksjonen

Regnskapet viser et mindreforbruk på 21,6 mill i forhold til regulert budsjett. De vesentligste avvikene skyldes mindreforbruk i lønn pga vakanser, trafiksikkerhetsmidler, kontortilpasninger inkl ikt-utstyr og inventar som ble utsatt til 2024 og lisenskostnader som får full effekt i 2024. Et vesentlig merforbruk på over 4 mill er regnskapsførte kostnader til Gamvik-Nordkyn havn, idet 2022-kostnaden på 2,1 mill ble ført i 2023 i tillegg til at kostnaden for 2023 ble mer enn 1 mill høyere enn budsjettet.

Kollektivseksjonen

I 2023 ser vi av den økonomiske oversikten som er vedlagt at seksjon kollektiv hadde et budsjett på 678 mill, og et forbruk på 688 mill, som medførte et merforbruk på 10 millioner kroner. Dette avviket er på 1,5% av regulert budsjettamme.

Merforbruket følger av for høyt budsjetterte inntekter ved overgangen til bruttokontrakter 1. oktober, uforutsette merkostnader som følger av midlertidige bussdepoter ved oppstart av bruttokontrakter på buss og høyere kostnader relatert til skoleskys.

Det var forventet at fylkeskommunen skulle stille med nye bussdepot ved oppstart av nye busskontrakter 1. oktober. Bussdepotene ble ikke ferdigstilt til oppstart av kontraktene som har medført et behov for midlertidige depot. De midlertidige depotene har en lavere standard og andre spesifikasjoner enn de nye bussdepotene. Dette medfører merkostnader for operatør som fylkeskommunen må dekke.

Fylkesveg - Drifts- og vedlikeholdsseksjonen og utbyggingsseksjonen

Budsjettrammen til de to seksjonene som utgjør fylkesveg var på 359,8 mill, mens det regnskapsførte forbruket var på 346,9 mill. Mindreforbruket var derfor 13 mill, som utgjør ca 3,6%.

Drifts- og vedlikeholdsseksjonen

Seksjonen har et mindreforbruk som til dels skyldes at økte bevilgninger ble vedtatt for sent til at tiltak kunne konkurransesettes eller iverksettes før vær og temperatur avsluttet sesongen. Vinteren kom noe tidligere i 2023. Et annet forhold er at kontraktene som ble avsluttet på slutten av året ikke medførte så store sluttoppgjør som antatt tidligere på året. Noen tiltak som var besluttet lot seg ikke gjennomføre innen vinter og årsskiftet, herunder noe rekkverksarbeider, oppmerking, kuldeporter og anskaffelse av nye biler. Seksjonen iverksatte til en viss grad alternative tiltak sent på høsten men vinterens ankomst begrenset dette arbeidet.

I 2023 ble det lagt asfalt for 44 mill ink mva. Et av stedene som fikk ny asfalt var Akkarfjord, som sist fikk nylagt asfalt i 1997.

Samskontraktene opphørte i 2023, og det er nå bare nye fylkesveikontrakter. Det er en noe annen innretning på de nye kontraktene som gjør at det er større kontroll på forbruket.

Utbyggingsseksjonen

Seksjonen har nær 70 små og store prosjekter i porteføljen, inkludert trafiksikkerhetsprosjektene. Ansvaret for utbyggingsprosjektet nye bussdepoter ble flyttet til seksjonen i 2023. I løpet av året ble blant annet Aronneskrysset, Storfjelltunnelen og Øksfjordbotn skredsikring lyst ut, og to bruer på FV 98 ved Kunes ble ferdigstilt.

Seksjonen har også ansvaret for skredsikringsmidler, og har brukt ca halvannen mill til formålet.